ÜLKEDE ÖZGÜR
GÜNDEM
www.gundeminiz.com 8 MART - 2004 - PAZARTESİ FİYATI 400 BİN TL YIL:1 SAYI: 8

KARANLIK BİR DÖNEM AYDINLANIYOR

MAAŞLI KONTRGERİLLA ABDULKADİR AYGAN'DAN ŞOK AÇIKLAMALAR

Devletin kadrolu celladı anlatıyor

JİTEM'in kurucularından Abdulkadir Aygan, yaptıklarını ve tanık olduğu infazları gazetemize anlattı

■ Devlet memuru tetikçi

Gazeteniz Ülkede Özgür GÜNDEM; sahip olduğu geleneğe bağlı olarak, bir dönemin hesabını, o karanlık dönemi yaratanları açığa çıkararak soruyor. Apê Musa'nın, Vedat Aydın'ın katillerini açığa çıkarıyor. Devlet içinde yuvalanmış, halkın vergisiyle maaş alan cinayet şebekesi JİTEM'in kurucularından olan Aygan'ın anlatımlarını, belgeleriyle beraber kamuoyuna açıklıyoruz.

HABER GÜNDEM ÖZEL

■ Ersever'in has adamı!

Askerken Cem Ersever'in girişimiyle yeni kurulan JİTEM'in ilk kurulan 7 kişilik kadrosundan biri olan ve "Şerif Aslan" kod adını kullanan Abdulkadir Aygan, 10 yıl boyunca JİTEM bünyesinde görev yaptı. 2000 yılında JİTEM içinde tasfiye edilerek Burdur İl Jandarma Alay Komutanlığı'na "sivil memur" olarak atandı. Evli ve 5 çocuk babası olan resmi cellat, bu işinden ayrıldı ve yaptıklarını gazetemize anlattı. SAYFA 5'TE

SUSURLUK' TAN BETER BİR SKANDAL

JİTEM'in kurucusu Cem Ersever'in birinci adamı olan Abdulkadir Aygan'ın anlattıkları, Susurluk skandalında "devlet sırrı" olarak gizlenen ayrıntıları da kapsıyor.

Apê Musa'nın katilleri

Kürt yazar Musa Anter'i öldürmek için "Yeşil" kod adlı Mahmut Yıldırım JİTEM'de plan yaptı. Yeşil, OHAL Bölge Valiliği'nin verdiği beyaz Land Rover'le cinayet bölgesine ekibini götürdü. Yeşil, Abdulkadir Aygan, Mustafa Deniz, "Hogir" kod adlı Cemil Işık ve Şırnaklı Hamid'in katıldığı eylemde Hamid tetiği çekti. Ali Ozansoy JİTEM telsiz kumanda merkezinde görev alırken, cinayet gecesi JİTEM Tim Komutanı ve Grup Komutan Vekili Savaş Gevrekçi nöbetçiydi.

JİTEM'in infaz timi

Hakikatler araştırılsın adalet sağlansın!

Türkiye açısından '90'lı yıllar, "yitik yıllar"dır ve kapkaranlıktır. Bu yıllarda ölüm, yaşamın gözünü kapamış, "infaz" temel yasa olmuştur. "Karanlık güçler", "gizli odaklar", "derin devlet" gibi deyimler, bu yılların ürünüdür. Bir türlü açığa çıkmayan, çıksa bile üstlenilmeyen "faili meçhuller", yine bu yıllara damgasını vurmuş; korku, bu yılların sembolü olmuştur. İlericiler, demokratlar, yurtseverler en çok bu yıllarda katledilmiş; büyük sindirme harekatı bu yollarda zirveye çıkmıştır.

Kürtlere, aydınlara en büyük düşmanlık da bu yıllarda yapılmıştır. Haksızlık, yoksullaşma, kin ve öfke bu zeminden beslenmiş, Kürt karşıtlığı bu dönemin ürünü olmuştur. Ülke "ölüm mangaları"yla bu yıllarda tanışmış, adeta bir ayin halini alan işkenceler daha çok bu dönemde yoğunlaşmıştır. Yine kontrgerilla gibi yapılar böyle bir dönemde güçlenmiş; "sınırsız şiddet ve terör yoluyla" toplumsal olayları bastıran, Kürt aydınları ve siyasetçilerinin kanına giren "infaz sistemi", bu yıllara damgasını vurmuştur.

Gerçekler karanlıkta kaldıkça Türkiye kaybetmiş; her faili meçhul, karanlıkta kalan her saldırı, demokratik hak ve özgürlükleri daha da gerilere itmiş, işlemez kılmıştır.

Bu dönemi karanlık ilan ediyor ve karanlığın üzerine gidiyoruz. Bu yazı dizimizde, Türkiye halklarının bu dönemde nasıl bir tehlikeyle karşı karşıya olduğunu, '90'lı yıllara damgasını vuran ve hâlâ varlığını sürdüren JİTEM gibi özel savaş birimlerinin; neyi amaçladığını, nasıl çalıştıklarını, halkları nasıl kanlı bir kavgaya çektiklerini, nasıl seri cinayetler işlediklerini, aktörlerinin kim olduğunu ortaya koyacağız.

Gerçeği araştırmaya ve toplumu esir alan bir dönemi sorgulayarak açığa çıkarmaya ihtiyaç var. Yansıtacağımız olaylar, tüyler ürperten cinayetler ve bunun gerisinde duran güçler; demokrasi, toplumsal barış ve adalet açısından hâlâ güncel tehdit. Bu tehdidi ortadan kaldırmanın, toplumsal yaşamda normale dönmenin önemli bir koşulu da gerçeği örten sis perdesini aralamak. "Hakikatleri Araştırma ve Adaleti Sağlama Komisyonu"nu oluşturmanın tam zamanıdır.

Çağrımız şudur: Gerçekler araştırılsın! Toplumsal barış ve adaletin sağlanması için hiçbir şey karanlıkta kalmasın ve bunun için böyle bir komisyon acilen kurulsun! Acıyı yaşayanlar, yakınlarını kaybedenler, mağdur olanlar konuşsun!

GÜNDEM

YARIN:

- ÖLÜMÜN MERKEZ ÜSSÜ JİTEM'İN YERİ NEREDE?
- JİTEM'İN ÖLÜM KROKİLERİ
- KUM ÜYESİ MEHMET ŞEN ve MUSA TOPRAK NASIL İNFAZ EDİLDİ?

RSF'den Kürt gazeteci için mektup

Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü (RSF), Şam yönetimine çağrı yaparak, bir kez daha Suriye'de tutuklu bulunan Kürt gazeteci Mesud Hamid'in serbest bırakılmasını istedi.

RSF, Kürt gazeteci Mesud Hamid'in serbest bırakılması için Suriye Devlet Başkanı Besar Esad'a çağrı yaptı. Gazeteci Hamid, 25 Haziran 2003 tarihinde, Kürt çocuklarının Şam'da UNICEF temsilciliği önünde düzenledikleri yürüyüşün fotoğrafını çekmesi nedeniyle gözaltına alınmış ve 24 Temmuz tarihinden bu yana yargı önüne çıkarılmadan, Şam yakınlarında bulunan Edra Cezaevi'ne konulmuştu.

RSF Esad'a yolladığı mektupta, Kürt gazeteci Hamid'in yaşamından ve sağlığından büyük endişe duyduğunu, cezaevindeki süreç içerisinde işkence ve kötü muameleye maruz bırakılmasından korktuğunu dile getirdi. Hamid'in serbest bırakılması talep edilen mektupda, internet ve basın özgürlüğü üzerindeki yasak ve baskıların derhal son bulması gerektiği kaydedildi. Mektupta, Suriye toplumunun reformlara ilişkin taleplerinin hükümet tarafından daha fazla görmezlikten gelinemeyeceğine işaret edilerek, Hamid'in serbest bırakılmasının yeni bir süreç başlatacağına dikkat çekildi.

Vücudunda işkence izleri

Örgüt üyeliği iddiasıyla içeride tutulan Hamid'in işkence gördüğüne dikkat çeken RSF, Hamid'in ailesinin de, Kürt gazetecinin vücudunda işkence izlerinin yoğunca görüldüğünü ve yaşamından endişe ettiğini duyurdu. Uluslararası Af Örgütü de, konuya ilişkin açıklamasında, Kürt gazeteci Hamid'in cezaevinde işkenceye maruz kaldığını belirterek, düşünce suçundan tutuklu bulunan insanlara uygulanan kötü muameleden ötürü Suriye'yi kınadı. **PARİS**

EKB üyesi Aksakal'a saldırıya kınama

Partizan Dergisi, Emekçi Kadınlar Birliği (EKB) Malatya temsilcilikleri ile Malatya Temel Hak ve Özgürlükler Derneği, EKB çalışanı Derya Aksakal'ın maskeli 4 kişi tarafından kaçırılarak tehdit ve işkenceye maruz kalmasını kınadı.

Malatya Postanesi önünde bir araya gelen Partizan Dergisi ve EKB Malatya temsilcilikleri ile Malatya Temel Haklar ve Özgürlükler Derneği adına bir açıklama yapan EKB Malatya Temsilcisi Gülsen Kaya, "Özgürlük istedik, karşılığında F Tipi hapishanelere konulduk. İnsanca yaşam istedik, karşılığında copla, cinsel taciz ve tecavüzlerle karşılaştık" dedi. Kadının yaşadığı sorunların ve saldırıların sistemden bağımsız olmadığını söyleyen Kaya, "Dün Gülbahar'a, Afife'ye ve daha pek çok kadına yapılan saldırılar, bugün de Derya'da somutlaşmıştır. Bu tür saldırılarla bizi yıldıracağını sananlara ve bizi susturmaya çalışanlara en güzel cevabı mücadeleyi yükselterek vereceğiz. Bize gücünüz yetmez" diye konuşu. Açıklama sırasında "Baskılar bizi yıldıramaz", "Kadınız haklıyız kazanacağız" sloganları atan grup, daha sonra Malatya Postanesi'nden tutuklu ve hükümlü kadınlara kartpostal gönderdi. **MALATYA**

Hızlı İnternet Bağlantısında Devrim

ABD'de denenmeye başlanan yeni bir yöntem, hızlı internet bağlantısında gerçek anlamda devrim yarattı.

"Cinergy Corp." adlı bir şirket, abonelerine, evlerdeki normal elektrik prizleri aracılığıyla hızlı internet bağlantısı sağlama vaadinde bulundu. Verilen bilgiye göre kullanıcılar, satın alacakları özel bir modemi kullanarak bilgisayarlarını elektrik prizine bağlayacaklar ve hızlı internetten yararlanacaklar. Yeni sisteme kısaca BPL adı verildi.

Yeni uygulama hakkında bilgi veren Elektrik Hatları İletişim Derneği Başkanı Alan Shark, "çok sayıda enerji şirketinin uygulama üzerinde sessizce çalıştığını ve pilot programlar hazırladığını" açıkladı. Shark, "yeni uygulamaya olan talebin inanılmaz boyutta olduğunu" sözlerine ekledi.

24 milyon yararlanacak

BPL uygulamasına ilk olarak Cincinatti kentinde başlanacak. Projenin daha sonra tüm Amerika'ya yayılacağı ve 24 milyon abonenin bundan yararlanacağı bildirildi. Uygulamayla ilgili bilgi veren Cinergy şirketi sözcüsü Steve Brash, uygulamadan çok memnun kaldığını ve derhal abone olmak istediğini vurguladı. Bilgisayarı elektrik prizine bağlamakta kullanılacak birinci modem ücretsiz verilirken, birden fazla modemin tanesi 30-40 dolardan satılacak. **NEW YORK**

EDİTÖRDEN

Onyılların birikimi ve tecrübesinin ürünü Ülkede Özgür GÜNDEM bir haftasını doldurdu. Köksüz bir gazete değil bu açıdan. Çağın gerçeklerine ve gereklerine göre kendini değiştiren ve dönüştüren bir özelliğe sahip. İddialı ve gerçekçi bir şekilde çağın özelliklerini kapsayan değişimleri gazetemizden yansıtmaya çalışıyoruz.

İlk sayıda sorumluluklarımızın ağır olduğunu belirtmiş ve herkesi gökkuşağının renkleri ile gazetemize davet etmiştik. Davetimiz sürüyor.

Davetimizi kırmayan dostlarımız gazetede yer almaya başladı. Her biri farklı bir rengi taşıyor. Alanlarında uzman, deneyimli ve bu gazete geleneğinin sürdürülmesinde emeği olanlar. Hâlâ ulaşamadığımız dostlarımız var. Davetimizi yineliyoruz. Mezopotamya ve Anadolu'nun renklerini dünyanın renkleri ile harmanlayalım. Bunun çabasını bu gazetede sürekli kılalım.

Ortadoğu, kadın, insan hakları, sivil toplum, Kürt sorununun demokratik çözümü, emek yaşamı, ekoloji, gençlik, kültürsanat ve politika alanlarında referans gazetesi olmaya çalışırken, halkın diğer gündemlerinden de uzaklaşmayacağız. Halkın gündemini, halkın nabzını tutup, olayları tüm gerçekleriyle ortaya koyacağız. Geçen bir haftaki yayınımızda bunu yapmaya çalıştık.

Okura rapor

İlk manşetimiz, AKP hükümetinin palazlandırdığı bir sermaye grubu ile devletin derin yanları için "düşünen" bir think-thank kuruluşunun haberiydi. Onların cevabı gecikmeden geldi. Hem de ÜLKER sermaye grubuyla sıcak ilişkileri olan bir gazetenin manşetinden! AKP'nin Türkiye'nin başına bela olacak siyasi bir tarzı var, o nedenle bu hükümetin çeperindeki ilişkilerin iyi analiz edeceğiz. Bu konu gündemimizden hiç düşmeyecek.

Hafta içindeki diğer manşetlerimizi ve sayfalarımızı da "Gökkuşağı"nın renklerinden seçmeye çalıştık. Kadınları, emekçileri, demokratik siyasetin gündemini, Kürt illerinde gerçekleştirilen seçim kampanyalarını, Ortadoğu'daki sıcak gelişmeleri; yargısız infazları, alevileri, cezaevlerini, hak ihlallerini, sağlık alanındaki skandal haberleri ve kadınları manşetlerimize ve sayfalarımıza taşıdık. Bunlar bir başlangıçtı. Devam edecek. Bir yandan sıcak gelişmeleri zamanında verirken, diğer yandan da gelişmelerin perde arkasını yansıtmaya çalıştık. Diğer manşetlerimizde de sıcak gelişmeleri, Irak'taki istikrarsızlık bombalarını verdik. Yine Irak'taki bombalamaların kimlerin işi olduğu ya da kimlerin işine geldiğini vermeye çalıştık. Irak'taki kaosu yaratanlar belli. Kaosun nedeni ise Anayasa'nın Kürtlere daha fazla hak vermesi. Sorun, Kürtlerin haklarının kısıtlanması olunca da, İran, Türkiye ve Suriye geliyor insanın aklına...

Bir başka gelişme de, İstanbul'un göbeğinde, en işlek caddelerinden birinde ilginç bir şekilde öldürülen genç. Siyasi bir kimliği olan Önder Babat'ın kim ya da kimler tarafından öldürüldüğü bir yana, İstanbul'da yüzlerce polisin gece-gündüz güvenlik önlemi aldığı bir yerde öldürülmesi insanı hayretler içinde bırakıyor.

Önemli bir konu da Demokratik Kürt Hareketi'ni konu edinen haberler. Bu konuda okurlarımız rahat olsunlar. Gazeteniz Gündem yıllardır bu haberler konusunda referans bir gazete. Doğruları Gündem'den takip edebilirsiniz.

Diyarbakır'dan, Van'dan, Hakkari, İzmir, Ankara, Antalya ve cezaevlerindeki okurlarımızdan ilk haftada gelen tepkiler, bizi heyecanlandırdı. Bize cesaret verdiler. Beğenilerini sundular ve gelişmesi için önerilerde bulundular. İlk haftada 8 Mart vesilesiyle kadınlara hazırladığımız ekler de gazetemizin ileride yapacağı çalışmalarından sadece biriydi. Okurlarımıza hemen yeni ekin haberini buradan verelim. Haftasonu ekiniz hazırlanıyor. Ayrıca gazetemizde uluslararası alanda tanınan yazarlarımız da olacak.

Okurlarımızla birlikte gazetemizi daha da büyüteceğiz... İyi haftalar...

Gazetecilikle hesap sormak!

Hep kaybedilmelerin ya da infazların ardından haykırırdık. Sonra ölüm yıldönümlerinde tekrarlardık: Kalemleri yerde kalmayacak! Hesabını soracağız! Sonra oturur düşünürdük; Ferhat Tepe'yi, Ersin Yıldız'ı, Hafız Akdemir'i, Adnan Işık'ı, İbrahim Yaşa'yı, Gurbetelli Ersöz'ü, Apê Musa'yı ve diğerlerini... Sonra diğer faili meçhulleri... Habere gidip dönemeyen o gazetecileri... İşe gidip dönemeyen babaları... Dağa gidip dönemeyen gençleri... Gözaltına girip çıkamayan o insanları...

Bütün bu ölümlerin "hesabını kimden nasıl soracaktık?" Bir gazeteci için en zor olan anlar; duygularıyla mesleğinin yer değiştirme olasılığının olduğu anlardır.

Gazeteniz Ülkede Özgür GÜNDEM; sahip olduğu geleneğe bağlı olarak, bir dönemin hesabını, o karanlık dönemi yaratanları açığa çıkararak soruyor. Apê Musa'nın katillerini açığa çıkarıyor. Üzeri örtülen, unutturulan, yok sayılmak istenen bir dönemi bütün ayrıntıları ile halka aktarıyor. Binlerce faili meçhul cinayetin önemli bir kesitini ikinci haftasında açığa çıkarıyor.

Öldürülen gazeteci arkadaşlarımızın katillerini buluyoruz. Devlet içinde yuvalanmış, halkın vergisiyle maaş alan ve bu halkın evlatlarını öldürenleri açıklıyoruz. Halkımıza, demokratik kitle örgütlerine, hukukçulara, sendikalara, siyasi partilere, aydınlara, vicdanı olan gazetecilere de çağrıda bulunuyoruz: Bu, Susurluk'tan da beter bir skandal. "Gerçekler karanlıkta kalmasın!" Halklarımızın karartılmak istenen geleceğini aydınlatmak için karanlıkları yaratanları açığa çıkartalım. Kalıcı barışı sağlamak için "Hakikatler araştırılsın, adalet sağlansın" diyoruz. AKP hükümetinin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'a ve Meclis'teki muhalefet partisinin başkanı Deniz Baykal'a da çağrıda bulunuyoruz: Devlet içinde yuvalanan katilleri açığa çıkarın! Yoksa o ölümleri yaratanların ortağı olursunuz.

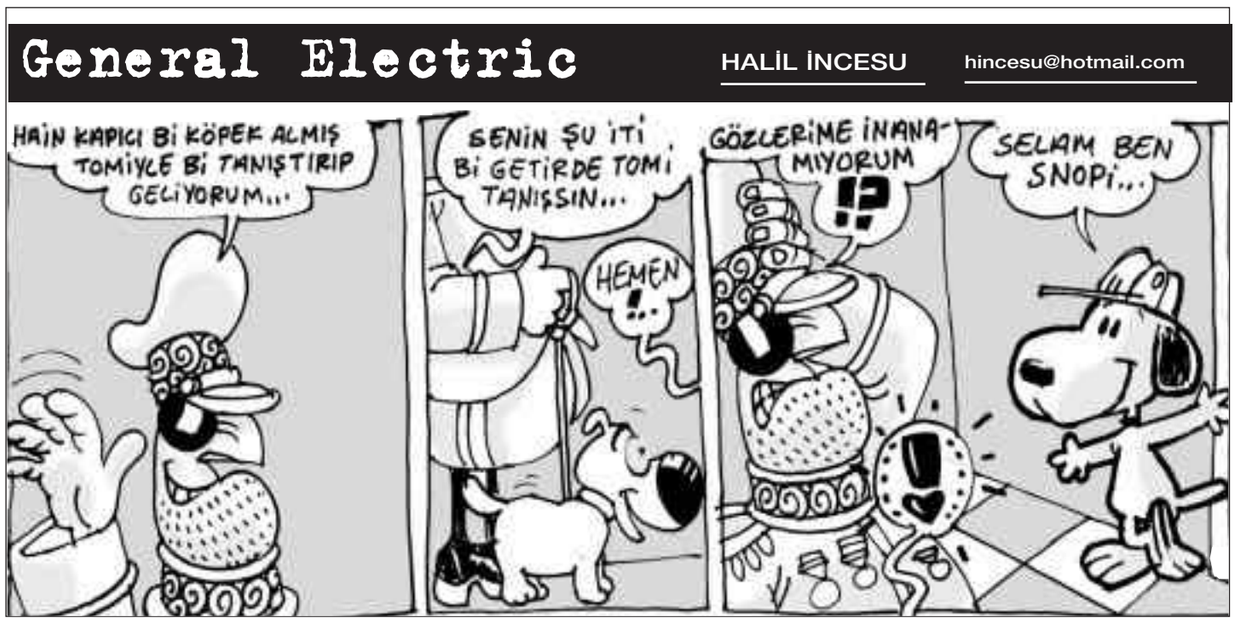

FİLMİN KÜNYESİ

One More Day (Bir Gün Daha)

22:00 CNBC-E

Yönetmen: Babak Payam
Oyuncular: Ali Hosseini Leyla Saadi

Büyük bir at"l"m yapan ve hemen her festivalde ses getiren ıran sinemas"ndan yetkin bir örnek var karş"m"zda: One More Day (Yek Rouz Bishtar). Film tenha bir otobüs durağ"nda başl"yor. Gelen otobüse ayr" kap"lardan (kad"n ve erkek için ayr" kap"lar) binen bir adam ve bir kad"n filmin baş kişileri. Göz kontağ" kuran kad"n ve adam film boyunca çeşitli epizotlarla izleyicinin karş"s"na ç"kacaklar.

FİLMİN KÜNYESİ

Vahşi Nehir

20:30 TRT

Yönetmen: Curtis Hanson
Oyuncular: Mery Streep, Kevin Bocon

Gerçek bir hayat hikayesinden yola çıkılarak çekilen filmde, şelale kyısında büyüyen sonra evlenip Boston'a yerleşen Gail'in hikayesi anlatılıyor. Gail, eski bir nehir rehberidir. Kocası işine çok düşkündür ve sorunlu bir evlilikleri vardır. Evliliğini kurtarmak için çaba harcayan Gail, oğlunun doğum gününün bunun için güzel bir fırsat olduğunu düşünerek, bir nehir turu organize eder. Her şey çok güzel başlamıştır. Ancak, tur sırasında tanıştıkları Wade başta normal görünse de problemli biridir. Bir süre sonra onlara bu yolculuğu zehir eder. Aile için terör başlamıştır. Gail, oğlunu Wade'den kurtarmak için elinden geleni yapacaktır.

8 MART 2004 PAZARTESİ YAYIN AKIŞI

ROJ TV

14:00 Vebûn
14:05 Fîlmî Karton
14:30 Dokumanter
15:30 Seçim Gündemi-
16:15 Dokumanter
17:00 Rojname-canlı-
18:00 Dengûbas
18:15 Klîp
18:30 Nûçeyên Erebî
19:00 Nûçe
19:30 Klîp
20:00 Haberler
20:30 Şahiya 8'ê Adarê
23:00 Bûyerên Rojê
23:30 Welatê Rojê
00:00 Girtin

NTV

07:00 Güne Başlarken
09:15 Ekonomi
10:00 Haberler
10:35 Sağlık Raporu
11:35 Avrupa'dan Futbol
12:05 Seçim Zamanı
14:10 Ntv'ye Sorun
15:15 Yakın Plan
15:35 Seçime Doğru
17:00 Anahtar
18:10 Gündem Dışı
19:05 Ve İnsan
19:30 Haberler
20:05 Bilinçli Seçmen
22:05 Seçim Taksi
23:00 24 Saat

TV 8

07:00 Tv8'de bu sabah
08:05 Başkent'ten
10:15 Yeni Vizyon
12:30 Başkent Sohbetleri
14:15 Güncel
14:45 Trend Alışveriş
18:05 Hayatımız Sınav
19:05 Modern Zamanlar
19:30 Gündemdekiler
20:00 Haberler
21:00 Sinema Medimeler
23:00 Sportmen
00:30 Haber Aktif

TRT 1

07:00 Sabah Haberleri
09:00 Çizgi Film
10:00 Sabah Ola
11:00 Dizi Şaşıfelek Çıkmazı
11:30 Sinema Hayatım Sana Feda
13:00 Haberler
13:30 Dizi Senin İçin
18:35 Dizi Yedi Numara
19:30 Ana Haber
20:30 Sinema Vahşi Nehir
22:35 Belgesel
23:10 Susma Konuş
01:10 Sinema Anında Adalet

KANAL 7

07:00 Kanal 7'de Sabah
09:00 Hayat Dersleri
11:00 Sinema Dört Yanım Cehenem
13:00 Gündem 13
14:10 Sinema: Boş Beşik
15:45 Evlere Şenlik
19:30 Haber Saati
20:30 Kalp Gözü
22:15 İşte Hayat
23:45 Sinema İkiz Ejderler
01:30 Haber Maratonu
02:00 Sinema Küçük Hanım Avrupada

ATV

07:00 Kahvaltı Haberleri
09:00 Dizi Hayatımın Kadını
11:30 Yarışma
13:00 Gün Arası
13:30 Son Bir Şans Ver
14:50 A' dan Z' ye
17:40 Dizi Çocuklar Duymsın
19:00 Ana Haber
19:50 Dizi Ekmek Teknesi
21:30 Dizi Kurşun Yarası
23:10 Bizim Stadyum
00:40 Haberler
00:50 HOmedrom

KANAL D

07:00 Bu Sabah
08:00 Nivea Dünyası
08:30 Dizi Ruhsar
10:00 Sabah Sabah Seda Sayan
12:40 Çizgi Film
13:30 Kadının Sesi
15:00 Haber
17:00 Yarışma
19:00 Ana Haber
19:40 Spor
19:50 Dizi: Kampüsistan
21:20 Dizi: Kınalı Kar
23 00 Yarışma
00:10 İyi Geceler Türkiye

SHOW

05:00 Sinema El Kızı
07:00 Güne Merhaba
08:00 Dizi Aşk Üçkeni
09:00 Dizi Rebeca
10:00 Sabah Yıldızları
12:15 Sevda Masalı
16:30 Yarışma
18:00 Passaparola
19:30 Ana Haber
20:15 Spor
20:30 Dizi Alacakaranlık
22:00 Dizi Tatlı Hayat
23:30 Televole
01:00 Saba Tümer'le Bu Gece

STV

07:00 Merhaba Yenigün
09:00 İnancın Gölgesinde
10:00 Çizgi Film
13:00 Haberler
13:30 Makul Çözüm
14:40 Dizi Hayatın İçinden
17:10 Sinemar
19:00 Ana Haber
19:55 Dizi Hekimoğlu
21:15 Sinema Tehlikeli Topraklarda
23:15 Dizi Bizim Aile
02: 15 Sporda Bugün
02: 30 Haber Zamanı

BULMACA

HAZIRLAYAN: İtalik Ajans

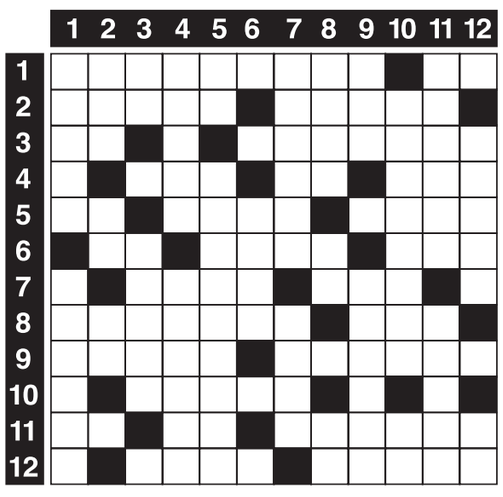

SOLDAN SAĞA

1. Savaşa ve toplumsal düzensizliğe başkaldırmadan doğan sanat akımı - Ötücü bir kuş **2**. Ölüm cezası - Açık oluk, kanal **3**. Görülmeyen bir şey ortaya koymak, yapmak - Büyük erkek kardeş **4.** Doğum yaşı geçmiş kadın - Dergi, süreli veya süresiz yayımlanan duyuru **5**. Birinin dikkat ve ilgisini başka şey üzerine çekmek, meşgul etmek - Eski dilde su **6.** Afrika'da yaşayan yabani bir hayvan - Bir nota **7**. Düşman, hasım - Akıtma - Sodyumun simgesi **8.** Bir bağlaç - Yanardağ, kayalıkları arasında bulunan bir feldspat türü **9.** Eğlenceli, hafif konulu, içinde bestesiz konuşmalar bulunan sahne eseri**10.** Bağlanan şey, bağ, ilişki - Avcının av beklediği yer **11.** Uzaklık anlatır - Arama işini başkasına yaptırmak **12.** Aydınlık, ışık - Uyarı - Belli amaçlarla kurulmuş konutlar topluluğu.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Bir il **2.** Namzet - Ut çalan çalgıcı - İskambilde koz **3.** "Bir anarşistin kaza sonucu ölümü" eserini de yazan ünlü tiyatro oyunu yazarı - Göçebelerin konak yeri **4.** Bir il - Uluslararası Basın Enstitüsü **5**. Yükselme, yücelme - Töre bilimi, ahlak bilimi **6**. Yerme, çekiştirme, kötüleme - Ayakkabı boyama **7**. Kalın ve kaba kumaş - Ödünç alınmış, borçlanılmış - Yeterli miktarda olmayan **8**. Elektrik enerjisini kimyasal enerji olarak depo eden cihaz, akımtoplar **9.** Stronsiyumun simgesi - Bir nota - İlave - İnak, dogma **10**. Eski bir Türk devleti - Bildirme yazısı, mesaj **11**. Hayvanları yakalamak için kullanılan uzun ip - Ters, karşıtı **12.** Bir il - Kayıngillerden bir orman ağacı.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	D	A	D	A	İ	Z	M	■	S	A	K	A
2	İ	D	A	M	■	E	■	A	R	K	■	D
3	Y	A	R	A	T	M	A	K	■	A	K	A
4	A	Y	İ	S	E	■	B	Ü	L	T	E	N
5	R	■	O	Y	A	L	A	M	A	■	M	A
6	B	U	F	A	L	O	■	Ü	■	R	E	■
7	A	D	O	■	İ	S	A	L	E	■	N	A
8	K	İ	■	I	■	T	R	A	K	İ	T	■
9	I	■	O	P	E	R	E	T	■	L	■	M
10	R	A	B	I	T	A	■	Ö	N	E	Z	E
11	■	T	A	■	İ	■	A	R	A	T	I	Ş
12	Z	Ü	■	İ	K	A	Z	■	S	İ	T	E

SAVCI, SİLOPİ KAYIPLARININ SORUMLUSU OLAN LEVENT ERSÖZ'ÜN İFADESİNİ BİLE ALMADI

Adaletsiz soruşturma

Av. Tahir Elçi, 'Silopi Kayıpları'na ilişkin 3 yıldır gizli olarak yürütülen soruşturmanın takipsizlikle sonuçlanmasının hukuki olmadığını söyledi

HADEP Silopi İlçe Başkanı Serdar Tanış ile İlçe Sekreteri Ebubekir Deniz'in kaybedilmesine ilişkin Diyarbakır DGM'nin verdiği takipsizlik kararını değerlendiren Av. Tahir Elçi, "Etkili soruşturma yürütülmemiştir. Asıl faillerin üzerine gidilmemiş ve bunların ortaya çıkması için gereken işlemler yapılmamıştır" dedi.

25 Ocak 2001 yılında çağrıldıkları Şırnak Silopi İlçe Jandarma Komutanlığı'na gittikten sonra kendilerinden bir daha haber alınamayan, kapatılan HADEP Silopi İlçe Başkanı Serdar Tanış ile İlçe Sekreteri Ebubekir Deniz'e ilişkin soruşturma takipsizlikle sonuçlanmıştı. Kayıplardan sorumlu tutulan Şırnak İl Jandarma Alay Komutanı Levent Ersöz ile Silopi İlçe Jandarma Komutanı Süleyman Can'ın kapsam dışı bırakıldığı soruşturmanın, Diyarbakır DGM Savcılığı'nca kapatılmasını değerlendiren müdahil Avukat Tahir Elçi, adaletin gereğinin yerine getirilmediğini kaydetti.

2001 Şubat ayından bu yana, gizlilik kararı nedeniyle dosyadaki belgeleri ve delilleri inceleyemediklerini belirten Elçi, "Dolayısıyla dosyayı yönlendirme ve kayıp yakınlarının haklarını savunmak için dosyada etkili olamadık. Bu kendi başına hukuka ve adalete aykırı bir şey" dedi.

'İtiraz reddedildi'

Ebubekir Deniz ile Serdar Tanış'ın kaybolmasından önce dönemin Şırnak İl Jandarma Komutanı Levent Ersöz'ün birçok kez Serdar Tanış'ın babası Şuayip Tanış'la görüştüğü, oğlu Serdar Tanış'ın siyasi faaliyetlerinden vazgeçmemesi durumunda yaşatmayacağı yönünde tehditlerde bulunduğunu kaydeden Elçi, şunları söyledi: "Bu görüşmelerden bir tanesi Şırnak İl Jandarma Alay Komutanlığı'nda yüz yüze gerçekleşmiş. Görüşmelerden bir tanesi de Silopi İlçe Jandarma Komutanlığı'nda dönemin İlçe Jandarma Komutanı Süleyman Can'ın makamında telefonla gerçekleşmiş. Şimdi Silopi Başsavcılığı, Şırnak'taki Levent Ersöz ve Şuayip Tanış görüşmesini asıl dosyadan ayırarak, başka bir dosya olarak ele alıyor. Bunun suç yeri olması nedeniyle Şırnak'a gönderiyor. Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı ise, Şuayip Tanış'ın iddiaları dışında Levent Ersöz'ün böyle bir tehditte bulunduğuna ilişkin kanıt olmadığı gerekçesiyle 20 Mayıs 2002 yılında takipsizlik kararı veriyor. Biz itirazımızda kayıp yakınlarının iddiasına göre bu olayın başından sonuna kadar sorumlularının başında Levent Ersöz geliyor. Zira kaybolma tarihinden önce birçok kez Şuayip Tanış, Serdar Tanış ve yakınlarını tehdit eden, bizzat Levent Ersöz'dü."

Tahir Elçi, yaptıkları hiçbir itirazın kabul edilmediğini kaydetti.

Av. Tahir Elçi

'Ersöz'ün ifadesi alınmamış'

Diyarbakır DGM Başsavcılığı'nın 9 Şubat'ta takipsizlik kararı verdiğini dile getiren Elçi, dosyada kimin tanık, kimin sanık olduğunun anlaşılmadığını söyledi. Olayın asıl faili olması gereken dönemin Şırnak İl Jandarma Alay Komutanı Levent Ersöz ile Süleyman Can'ın, soruşturma dosyasına hiç dahil edilmediğini vurgulayan Elçi, bunların ifadelerinin alınmadığına ve soruşturma dosyasının içine dahil edilmediklerine dikkat çekti. Silopi Cumhuriyet Başsavcılığı'nın dosyayı DGM'ye göndermesinin hukuken bir hata olduğunu, suçun DGM kapsamında olmadığını savunan Elçi, olayın özünden uzaklaştırıldığını kaydederek, "Biz takipsizlik kararının gerekçelerine itiraz ettik. Bize göre takipsizlik kararı ile, soruşturmanın hukukla hiçbir ilgisi olmayan şekilde seyri yanlış tarafa yönlendirilmiş. Kamu görevlileri aklanmaya çalışılmış. Bundan sonra dosya mahalline geri gidecek ve biz olayın takipçisi olacağız" dedi.

Kayıp yakınlarının 2001 yılından bu yana adalet aradıklarını ve bu nedenle Türkiye'de başvurmadıkları adli ve idari makam kalmadığını belirten Elçi, "Yine AİHM'e davayı götürdüler. Ancak biz 3 yılın sonunda şunu anlıyoruz: Türkiye'deki soruşturma makamları gerçekten adaletin gereğini yerine getirmemişler. Etkili soruşturma yürütmemişler. Asıl faillerin üzerine gidilmemiş ve bunların ortaya çıkması için gereken soruşturma işlemlerini yürütmemişlerdir" diye konuştu. **DİYARBAKIR - DİHA**

Tutuklular açlık grevinde

Cezaevlerindeki Demokratik Kurtuluş Partisi (PRD) ile Özgür Kadın Partisi (PJA) üyesi tutuklu ve hükümlüler, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan üzerindeki tecridi protesto etmek amacıyla 1 Mayıs'a kadar 2'şer günlük dönüşümlü açlık grevine başladıklarını açıkladı.

PRD'li ve PJA'lı tutuklular adına yapılan açıklamada, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan üzerindeki tecridi protesto amacıyla bugünden başlayarak, 1 Mayıs'a kadar ikişer günlük dönüşümlü açlık grevi başlatıldığı kaydedildi. AKP hükümetinin cezaevi politikasına sert eleştirilerde bulunulan açıklamada, Öcalan'a yönelik tecridin kabul edilmeyeceği vurgulanarak, "Başkan Apo, halklarımızın birlik ve özgürlük güvencesidir. Onun esareti özgürlüğün ve birliğin esaretidir. Esaret ancak AKP gibi rantçı, gerici ve şövenist partilerin işine yarar. Ülke ve halklarımıza kazandırmaz, aksine büyük kaybedişin tehdidi olur. AKP gibi güçler tecrit ile Başkan Apo'yu unutturmak istiyor. Bunun için de F ve D Tipi cezaevlerindeki tutsakları keyfi uygulamalarla teslim alınmaya çalışılıyor. Halka ve cezaevlerindeki tutuklulara uygulanan terör, AKP'nin gerçek zihniyetidir" denildi. **ISTANBUL**

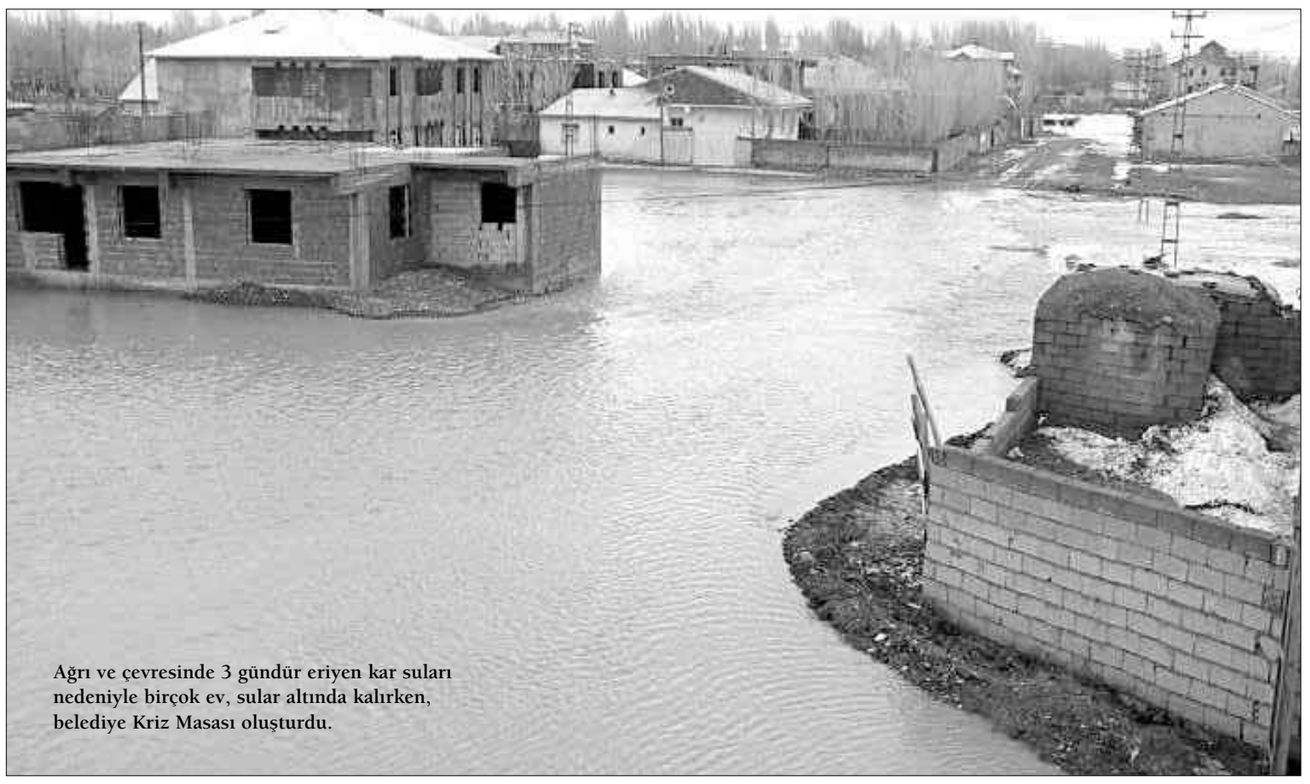

Ağrı ve çevresinde 3 gündür eriyen kar suları nedeniyle birçok ev, sular altında kalırken, belediye Kriz Masası oluşturdu.

Baraj taştı, Muş sele teslim

Muş'ta Alparslan-1 Barajı'nın taşması sonucu su altında kalan birçok köyde yüzlerce kişi mahsur kalırken, Çat'ta sel sularına kapılan bir kişinin cesedi bulundu.

Murat Nehri ile Alparslan-1 Barajı'nın taşan sularının birleşmesi sonucu Bulanık'a bağlı 70 haneli Sultanlı köyü, sular altında kaldı. Köyde bulunan 700 kadar kişi evlerinin damına çıkmak zorunda kalırken, kurtarma ekiplerinin çalışmaları sürüyor. Muş'ta su taşkını sonucu ulaşıma kapanan Kumluca köyüne ise dün gitmeye çalışan 4 kişilik sivil savunma ekibi çamura saplanarak mahsur kaldı. Ekip, bir süre sonra diğer ekipler tarafından saplandıkları çamurdan kurtarıldı. Elazığ ve Van'dan gelen arama ve kurtarma ekiplerinin de yardımıyla Kumluca köyüne ulaşıldı. Köyde iki ayağı da donan Emrah Ekin, Muş Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

Muş Valisi Yıldırım Kartal, yaptığı açıklamada, 22 köy ve 7 beldenin sular altında kaldığını ve buralarda yaşayan yaklaşık 60 bin kişinin mağdur olduğunu söyledi. Kartal, "Her yıl olduğu gibi, Alparslan-1 Barajı'nın kapsamına giren Dokuzpınar, Okçular ve Hoşgeldi köyleri tamamen sular altında kaldı" dedi.

Erzurum'un Çat ilçesine bağlı Değirmenli köyünde ise önceki gün sel sularına kapılarak kaybolan 7 yaşındaki Sevda Uçar'ın cesedi bulunurken, Ardahan'da yıkılan Altaş Köprüsü'nden araçla Kura Nehri'ne düşen ve kaybolan üç kişinin arama çalışmalarına yeniden başlandı. **HABER MERKEZİ**

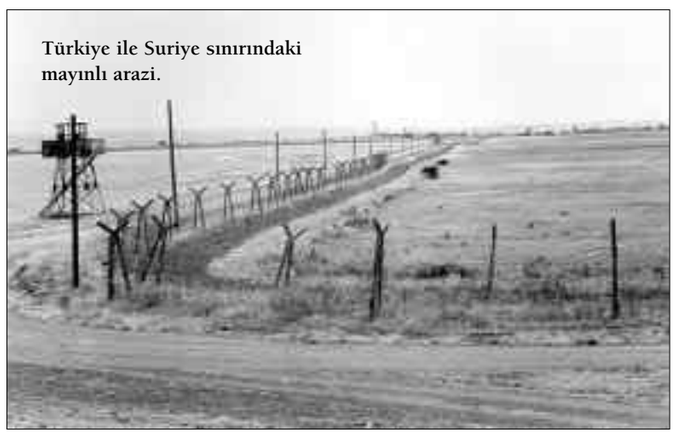

Türkiye ile Suriye sınırındaki mayınlı arazi.

Mayınlı arazide petrol var!

Milli Savunma Bakanı Vecdi Gönül, Türkiye-Suriye sınırındaki 550 kilometrekarelik mayınlı arazinin temizlenmesine, Mayıs ayında Nusaybin'den başlanılacağını bildirdi.

Mayın temizlemede 3 tip özel makineye ihtiyaç duyulduğunu belirten Gönül, bu makineler için gerekli 3.5 milyon dolarlık kaynağın da bulunduğunu kaydetti. Mayın arama ve tarama çalışmalarının Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nca yürütüleceğini ifade eden Gönül, şöyle dedi: "550 kilometrelik mayınlı arazinin temizlenmesine Mayıs ayında Nusaybin'den başlayacağız. Temizlikten sonra yapacağımız ilk iş o alanı petrol aramaya açmaktır. Çünkü karşı tarafta Suriye hemen sınırımızda petrol çıkartıyor. Biz ise bölge mayınlı olduğu için petrol çıkaramıyoruz. Öncelik vereceğimiz husus petrol aramalarıdır. TPAO da bunun hazırlıklarını yapıyor. Bölge temizlenince TPAO petrol aramaya başlayacak.

Diğer taraftan, 50-60 yıldır atıl durumda olan bu araziler çeşitli şekillerde değerlendirilecek. Bazıları sınır ticaretine açılırken, bazı bölgeler tarımda değerlendirilecek." **IZMIT**

Demokratik Ortadoğu Birliği

BAKIŞ
SELAHATTİN ERDEM

ABD'nin "Büyük Ortadoğu" söylemi epeyce ses getirmiş görünüyor. Birçok çevre bunun ne anlama geldiğini ve kendileri açısından ne ifade ettiğini değerlendirmeye çalışıyor.

Bu proje çoğunlukla Ortadoğu'nun demokratikleştirilmesi ve birleştirilmesi olarak anlaşılıyor ve böyle sunuluyor. ABD'li yetkililer tam böyle ifade etmeseler de, ABD propagandacıları ve ABD hakimiyetinden çıkar umanlar böyle formüle etmeye ve kamuoyuna sunmaya çalışıyorlar.

Kuşkusuz Ortadoğu'nun demokratikleştirilmesinde ve birliğinin sağlanmasında hiçbir halk ve demokratik güç rahatsızlık duymaz. Tersine demokrasi ve birliğin halkların çıkarını ifade eden politikalar olduğu ve demokratik güçler tarafından bu politikaların kararlılıkla savunulduğu açık bir gerçektir. Nitekim Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan bu politikayı Demokratik Ortadoğu Birliği stratejisinde formüle etmiştir ve on yılı aşkın bir süredir de bu politikayı hayata geçirmeye çalışmaktadır.

Ancak ABD'nin büyük Ortadoğu projesinin ne kadar demokratik ve birlik yanlısı olduğu belli değildir. Bunun tartışmalı olduğu ve kuşku götürdüğü ortadadır. ABD günümüzde Ortadoğu'nun bazı rejimleriyle çelişkili olsa da, bunun demokrasi arayışından kaynaklandığını söylemek zordur. Nitekim Irak'ta yeni anayasaya dair yapılan açıklamalar ileri bir demokratik sistemin ön görülmediğini göstermektedir. ABD İran ve Suriye rejimleriyle kısmen çatışmalı olsa da Arap monarşileriyle ve Türkiye oligarşisiyle fazla çelişkili gözükmemektedir. Hele hele Ortadoğu'nun demokratikleşmesinde kilit role sahip bulunan Kürt sorununun çözümünde ise ciddi bir yaklaşım içine girilmemektedir.

ABD Güney Kürtlerine yönelik kısmi politik bir yaklaşım göstermiş olsa da, diğer parçalardaki Kürtlere dair henüz bir politika belirlemiş olmaktan uzaktır. Kürtlere parçalı ve çıkarcı yaklaşımı sürdürmektedir. Bu yaklaşımın Kürt sorununun demokratik çözümünü içermeyeceği ve bunun da Ortadoğu'da demokratikleşmeyi geliştirmeyeceği açıktır.

Bölgenin birliği konusunda bu husus çok daha yakıcı olmaktadır. Bütün parçalarda Kürt sorununun demokratik çözümü gerçekleşmeden Ortadoğu'nun birleşmesi mümkün değildir. Kürt sorununun çözümüne dayanmayan bir birlik eğiliminin başarılı olması ve kalıcı olması düşünülemez. Bu nedenle bütün parçalarda Kürt sorununun çözümünü ön gören politikalar geliştirmedikçe ABD'nin Ortadoğu'nun demokratikleşmesini istediği savı boş bir iddia olarak kalır. Sadece Amerika için değil, bu husus herkes için geçerlidir.

Bazılarının sandığı ve iddia ettiği gibi Ortadoğu'nun demokratikleşmesi ve birliği Irak üzerinden gelişmeyecektir. Bu husus ancak Türkiye üzerinde gerçekleşebilir. Hem Türkiye'nin bölgedeki konumu ve hem de Kürt sorununun çözümünün Türkiye'yle bağlı olması bu gerçeği ortaya çıkarmaktadır.

Bu noktada ABD'nin Türkiye politikasında çok köklü değişiklikler olduğunu şimdilik söylemek zordur. Mevcut politikalara bazı itirazlarda bulunsa da, Türkiye'nin demokratikleşmesini ve Kürt sorununun demokratik çözümünü istediği söylenemez. Nitekim Ortadoğu da ABD'nin en temel müttefiki AKP yönetimindeki Türkiye oligarşisi olmaktadır. Bunun da Türkiye'yi demokratikleştirmeyi değil kendi iktidarını pekiştirmeyi, Kürt sorununu demokratik yöntemlerle çözmeyi değil de ezmeyi içerdiği açıktır.

Bunun karşısında alternatif politika geliştiren Demokratik Güçbirliği olmaktadır. ABD destekli ve AKP yönetimli Türkiye oligarşisine karşı demokratik Türkiye stratejisini geliştiren güç, demokratik birliktir. Demokratik Türkiye demek Kürt sorununun demokratik çözümü demektir. Bu da Demokratik Ortadoğu Birliği'ne giden yolun açılması anlamına gelir.

28 Mart yerel seçimleri Türkiye'de yeni oligarşinin mi pekişeceği, yoksa demokratikleşme sürecinin mi başlayacağı noktasında kesin bir dönemeci oluşturacaktır. Bu nedenle yerel yönetimlerin seçimi olmaktan öte Türkiye'nin siyasal doğrultusunu belirleyecektir. AKP'nin tek başına başarı kazanması oligarşiyi yeniden restore ederken, Demokratik Güçbirliği'nin seçimde başarı kazanması ise Türkiye de demokratikleşme sürecinin önünü açacaktır.

Dolayısıyla Ortadoğu'daki iki strateji Türkiye 28 Mart yerel seçimlerinde mücadele edecektir. ABD'nin "Büyük Ortadoğu" projesi AKP'nin başarı kazanmasını ön görürken, Demokratik Ortadoğu Birliği stratejisi de Demokratik Güçbirliği'nin başarısını gerekli görmektedir. ABD'nin Türkiye oligarşisine dayanan ve kendi çıkarlarını ön gören Büyük Ortadoğu'suna karşı halkların çıkarlarını ve birliğini ifade eden Demokratik Ortadoğu Birliği mücadelesi verilmektedir.

Demek ki 28 Mart seçimlerinde ortaya çıkacak sonuçların etkisi sadece Türkiye değil, tüm Ortadoğu da olacaktır. Bu sonuçlardan sadece Türkiye'de yaşayanlar değil, bütün parçalarda yaşayan Kürtler ve tüm Ortadoğu halkları etkilenecektir. Bu nedenle 28 Mart seçimlerini önemsemek, tüm demokratik güçlerin birliğini yaratmak için çalışmak ve büyük bir başarı kazanmak için güçlü bir seçim kampanyası yürütmek gereklidir.

Türkiye'de politika yapmanın ve tutarlı demokrat olmanın günümüzdeki ölçütü budur.

BİRÇOK YERDE YAPILAN MİTİNGDE, KADINLARDAN HAKLARINA SAHİP ÇIKMALARI İSTENDİ

8 Mart'ta şiddet sürdü

Kadınlara yönelik şiddeti protesto amaçlı mitinglerin İstanbul ve Mersin ayağında, kadınlar polisten dayak yedi

Kadına yönelik şiddetin sık sık yaşandığı bir dönemde gerçekleştirilen 8 Mart kutlamalarında da kadınlar dayaktan kurtulmadı. İstanbul ve Mersin'deki mitinglerde çok sayıda kadın gözaltına alındı. Birçok kentte gerçekleştirilen ve kadın katliamlarının öne çıkarıldığı kutlamalarda, baskı, sömürü ve eşitsizliğin sona ermesi için kadınlar mücadeleye çağrılırken, erkek egemenliğine hizmet eden yasalar başta olmak üzere antidemokratik yasaların değiştirilmesi istendi.

İstanbul Çağlayan Meydanı'nda, "Evde, sokakta, gözaltında, dayağa, tacize, tecavüze, namus cinayetlerine kaşı kadınlar örgütlenin" sloganıyla yapılan kutlamalarda, töre cinayetlerine son verilmesini isteyen kadınlar, duyarlılık çağrısında bulundu.

İstanbul Kadın Platformu'nun organize ettiği ve binlerce kadının katıldığı mitingde, daha öncekiler gibi erkeklerin alana girme ısrarları vardı.

Fotoğraf: Leyla Parlak

Kürtçi bir metnin okunduğu miting, kadın müzisyenlerin Türkçe ve Kürtçe dinletileri ile son buldu.

Töre cinayeti ve 28 Mart

Alana gelen çeşitli kadın kuruluşlarından kadınlar, töre cinayetlerine vurgu yaparken, siyasi partilerden katılım sağlayan kadınlar ise, yerel seçimlerde kadınların rolüne dikkat çektiği gözlemlendi. Sık sık"Mezarlık değil, sığınak istiyoruz" gibi sloganların yanı sıra siyasi talep içeren sloganlar da atıldı. Son dönemlerde kadın cinayetlerinin artmasına dikkat çekilen mitingde kadınlar el ele marşlar söyleyerek, şiddetsiz bir dünya talebinde bulundu.

Öcalan'a sevgi gösterisi

Bu yılki kutlamalarda genç kadınların yoğunluğu dikkat çekerken, birçok kadın da yanlarında mor renkli giydirdikleri kız çocuklarını getirmeyi ihmal etmemişti. Her yıl olduğu gibi bu yılda DEHAP'lı kadınlar giydikleri rengarenk elbiseleriyle çoğunluğu oluşturdu. PJA bayraklarının açıldığı mitingde Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın içinde bulunduğu tecrit koşullarına dikkat çeken kadınlar, Leyla Zana'ya destek içeren açıklamalar da bulundu. Birçok kadın kuruluşunun katılım sağladığı mitingde adeta bir gökkuşağını andıran renkli görüntüyle kadınlar tek sesle barışa olana özlemlerinin haykırdı.

8 Mart'ta da şiddet

İstanbul Kadın Platformu'nun mitingde erkek katılımın olmayacağı yönündeki kararından dolayı yürüyüşe alınmayan erkekler kadınları köprü üstlerinden ve uzaktan izlerken, platform dışındaki bazı çevreler mitinge erkekler ile katıldı. Bu arada miting başlangıcındaki aramalara karşı çıkan Devrimci Direniş dergisi okuru 3 kadın polis tarafından feci şekilde dövüldü. Grubun ısrarı üzerine kadınlar serbest bırakıldı.

Kadıköy'de engelleme

Şişli Abide-i Hürriyet yerine Kadıköy'de 8 Mart'ı kutlamak isteyen bir grup kadın ise engellendi. Ellerinde balonlar, çiçekler, Atatürk posterleri ve çeşitli dövizlerle Kadıköy Belediyesi Otoparkı'nda bir araya gelen kadınlar, polis tarafından ablukaya alındı. Polisin uyarısı üzerine grup dağıldı. **HABER MERKEZİ**

Çukurova ses verdi

Adana Kadın Platformu bileşenlerinin Uğur Mumcu Meydanı'nda düzenlediği 'Özgürlük yürüyüşümüzde her günümüz 8 Mart' mitingi, konser ve folklor gösterileriyle sona erdi.

Mimar Sinan Açık Hava Tiyatrosu önünde başlatılan ve çok sayıda kurum ve kuruluşun yer aldığı yürüyüş, ilginç görüntülere sahne oldu. Çeşitli renk ve tipteki kıyafetlerden davul çalanlara, yüzlerine boya ile sakal görüntüsü verenlerden skeç yapanlara binlerce kadının doldurduğu Uğur Mumcu'daki mitingde sunumlar, Türkçe, Kürtçe ve Arapça yapıldı.

8 Mart'a ilişkin Kürtçe bir metinin de okunduğu mitingde söz alan Küçükdikili Belediye Başkan aday Leyla Güven, "Zanaları hapse atıldı, Gülbahar Gündüzler tacize uğradı. Ama bizler bunların karşısında daha fazla mücadele edip daha fazla çoğalacağız" diye konuştu.

Mersin'de i gözaltı

Mersin Kadın Platformu'nun Metropol Miting Alanı'nda "Her gün 8 Mart her gün mücadele" sloganıyla düzenlediği miting için ise Hastaneler Caddesi'nde binlerce kişi kortejler oluşturarak, yürüyüşe geçti. "Hapishanelerde 6 kadın diri diri yakıldı" yazılı pankartla yürüşe katılmak isteyen Hak ve Özgürlükler Cephesi (HÖC) üyesi 6 kişinin yaka paça gözaltına alındığı mitinge yol güzergahındaki bulunan evlerden alkışlı destek geldi. Adana'nın aksine Mersin mitinginde erkekler de katıldı. Gözaltına alınanların bırakılması için bir grup TAYAD'lı Mağazalar Karakolu önünde oturma eylemi yaparken, gözaltındakilere kimlik bildiriminde bulunmadıkları için 100'en milyon lira para cezası kesildiği bildirildi. **ADANA / MERSİN - DİHA**

Quito

Biliyorum başlıktaki "Q" harfi bazılarını rahatsız edecek. Ama doğrusu Ekvador'un başkentinin adını değiştirme hakkını kendimde göremiyorum. Quito, adındaki Q harfinin Türkiye'de yarattığı tartışmalardan ve yasaklamalardan habersiz, son derece önemli uluslararası bir toplantıya ev sahipliği yapıyor.

Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu'nun (FIDH) 35. Genel Kurul Toplantısı dolayısıyla, dünyanın her köşesindeki yüzden fazla ülkeden insan hakları savunucusu, daha özgür, daha adil ve daha paylaşımcı bir dünya için Quito'da bir araya geldi. Senegal'den, Kolombiya'dan, Ruanda'dan, İran'dan, Litvanya'dan, İrlanda'dan, Fas'tan, Şili'den, Nijerya'dan ve adlarını yazamadığım pek çok ülkeden gelen insanlar kendi dilleri, renkleri, giysileri, inançları ve kültürleri ile ülkelerini temsil ediyorlar. Fakat bu denli farklılıklar arasında ortak bir demokrasi ve insan hakları anlayışından kaynaklanan inanılmaz bir birliktelik, bir uyum var. Belki de bu durum küreselleşmenin beyaz yüzünü, olumlu yönünü temsil ediyor. Dünyanın egemen güçleri, sermayenin ve sömürünün küresel boyutlarda hakimiyetini sağlamak amacıyla savaş ve işgaller dahil her yola başvururken, Quito'da halkların küresel boyutta dostluğu, dayanışması ile ortak bir demokrasi ve insan hakları mücadelesi yaratılması için çaba gösteriliyor.

■ YUSUF ALATAŞ ■

Toplantıların ilk odaklarından birisi, bizim de uzun uzun sohbet etme fırsatını bulduğumuz Nobel Barış Ödülü sahibi Şirin Ebadi. FIDH'ın başkanı Senegalli siyahi avukat Sıdıka Kaba ve İranlı kadın ve insan hakları savunucusu Nobel Barış Ödülü sahibi Avukat Şirin Ebadi'ye Quito'nun onursal vatandaşlık belgesinin verildiği törende farklılıkların ve kültürler arası dayanışmanın güzelliğine bir kez daha tanık oluyoruz. Tören sonrasında sergilenen muhteşem Latin müziği ve yerel dans gösterileri, dünyanın her tarafından gelen yüzlerce insanın aynı pistte ve diledikleri gibi çılgınca dans etmeleri ile olağanüstü bir şölene dönüşüyor.

Akın Birdal ve Reyhan Yalçındağ ile birlikte Quito'yu tanımaya çalışıyoruz. Kentin tarihi eski merkezinde taksiden indiğimizde, önünde tören giysileri içindeki üniformalı asker ve polislerin nöbet tuttuğu önemli bir devlet binasının 10-15 metre karşısında 30-40 kişilik bir grup ellerinde pankartlarla protesto gösterisi yapıyorlar. İlgiyle izliyoruz. Ortalıkta olağan dışı herhangi bir güvenlik önlemi yok.

Her tarafta muhteşem bir kültürün izleri, ama dünyanın her tarafındaki sorunlar burada da var. Diyarbakır'da mendil satan sokak çocukları, burada omuzlarındaki basit boya sandıkları ile oradan oraya koşturup yaşam kavgası veriyorlar.

Avrupa'da dahi eşine az rastlanır görkemli bir kilisenin önünde oturan yaşlı dört Latin kadın ellerini bize uzatıyorlar. Para mı istiyorlardı? Yoksa onları başkalarına el açmak zorunda bırakan dünya düzeninin değişmesi için bizlerle el ele mi yürümek istiyorlardı?

Bölge'de kadınlar ağırlığını koydu

Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, Adıyaman'da miting, Şırnak ve Diyarbakır'da basın açıklaması, Antep, Bitlis ve Aydın'da ise şölenlerle kutlandı.

DEHAP Şırnak İl Kadın Kolları tarafından parti binası önünde yapılan açıklamaya, yaklaşık yüzlerce kadın katıldı. Kadınların yöresel giysileriyle katıldığı basın açıklaması öncesi SHP adayı Ahmet Ertak kadınlara karanfil dağıttı. Polisin yoğun güvenlik önlemi altında yapılan basın açıklamasının ardından kent merkezinde kadınlara karanfil dağıtıldı. Silopi'de, bine yakın kadın caddeyi trafiğe kapatan 5 dakikalık oturma eylemi gerçekleştirirken, Cizre'de basın açıklaması yapıldı.

Sanat Sokağı'nda karanfil...

Diyarbakır'da ise bir grup genç kadın da, Diyarbakır Sanat Sokağı'nda karanfil dağıttı.

Bingöl'de ortak açıklama

Bingöl'deki 8 Mart etkinliği ise KESK ve İHD'li kadınlar ortak basın açıklaması şeklinde gerçekleştirildi. İHD Bingöl Şube Binası önünde yapılan eylemde konuşan KESK Bingöl Kadın Komisyonu Üyesi Elmas Yurtsever, "Cinsiyetçi bakış açısı; yasalarıyla, uygulamalarıyla, kültürüyle biz kadınları dört bir duvara mahkum ediyor" dedi.

Antep, Bitlis ve Aydın

Antep'de Holywood Düğün Salonu'nda düzenlenen şölene yaklaşık 4 bin kadın katıldı. Bitlis'te ise Manolya Düğün Salonu'nda gerçekleşen şölene, yaklaşık 800 kişi katıldı. Şölende kadın sorunlarına, tecride dikkat çekildi. **DİYARBAKIR / URFA - DİHA**

Adıyaman'da 2 bin kişinin katıldığı mitingde ise güvercinler uçuruldu.

Almanya'da kutlama

Almanya'da yaşayan Kürt kadınları, 8 Mart kutlamaları çerçevesinde dün birçok kentte yürüyüşler ve mitingler gerçekleştirdi. Olumsuz hava koşullarına rağmen Mannheim, Hamburg ve Düsseldorf'ta gerçekleştirilen eylemlere, binlerce kadın katıldı.

Münih, Stutgart, Freiburg, Sabrücken, Darmstadt, Mainz, Frankfurt ve Gissen'den Mannheim'a akın eden 3 bini aşkın kadın, saat 12:00'de Mannheim Belediyesi önünde yürüyüş startını verdi. PJA tarafından organize edilen kutlamaya, CDU, SPD, Yeşiller, Avrupa Göçmen İşçileri Federasyonu (AGIF), Devrimci İşçi Dernekleri Federasyonu (DIDIF) siyasi parti ve kadın örgütleri katılarak destek sundu. Ulusal kıyafetli kadınların çokluğunun dikkat çektiği eylemde Kürt kadınları yürüyüşün en önünde Öcalan'ın dev posterini taşıdı. Almanların da yoğun ilgi gösterdiği yürüyüşte "Kadınlar Ekolojik bir Toplum İçin El Ele" yazılı Almanca büyük pankart dikkat çekti.

Hamburg'da

Hamburg'daki eyleme ise Berlin, Hannover, Kiel, Oldenburg, Kassel, Sachsen, Bremen ve Rostock'dan gelenlerle birlikte 3 bini aşkın kadın katıldı. Gansemarkt'taki eylemde ise Öcalan, PJA ve TECAK'ın 8 Mart mesajları okundu.

Düsseldorf kentinde yapılan yürüyüşe ise, Kuzey Ren Westfalya eyaletinin Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Duisburg kentlerinden gelenlerin katılımıyla Tren İstasyonu'nun önünde başladı. Sayıları bini aşan kadınlar, Abdullah Öcalan'ın ve Ronahi, Zilan gibi Kürt özgürlük mücadelesinde yaşamını yitiren kadınların fotoğraflarının arkasından yürüyüşe geçti. Çoğunluğu ulusal kıyafetler giyen Kürt kadınlara, Türk ve Alman kadınların da destek verdiği yürüyüş, Burg Platz'daki mitingle sona erde. **MANNHEİM / HAMBURG / DÜSSELDORF - MHA**

KONGRA-GEL'den 8 Mart için mesaj

KONGRA-GEL Başkanı Zübeyir Aydar 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla yazılı bir açıklama yaptı.

"Her türlü adaletsizliği, sömürüyü ortadan kaldırmak kadının özgürlüğünde kilitlidir" mesajı veren Aydar, tüm demokrat ve özgürlükçü güçleri kadın özgürlük mücadele çevresinde saf tutmaya çağırdı.

8 Mart 2004'ü karşılarken bugünün ve geleceğin dünyasında kadının demokrasi özgürlük ve yaşamın kilidi olarak öne çıktığını kaydeden Aydar mesajında şunlara yer verdi: "Dünyamızda erkek egemenliği sürdüğü sürece gerçek anlamda özgürlük ve demokrasi yaşanamayacaktır. Kadın üzerindeki baskı ve sömürü ortadan kalkmadıkça eşitlik yaratılamayacaktır. Her türlü adaletsizliği, sömürüyü ortadan kaldırmak kadının özgürlüğünde kilitlenmiştir. Bu temelde kadının kendi öz gücüyle mücadelesini geliştirmesi tüm demokrat ve özgürlükçü güçlerin de bu mücadele içerisinde saf tutması gerekir." **FRANKFURT - MHA**

Irak'ta ilk 8 Mart heyecanı

Dünya Kadınlar Günü nedeniyle Irak'taki kutlamalar coşkulu geçiyor. Bağdat Üniversitesi'nde dün 8 Mart'ı kutlamak amacıyla Irak Kadınlar Ağı tarafından bir etkinlik düzenlendi. Etkinliğin üniversitede düzenlenmesinin aydın gençliğin dikkatlerini toplamak ve geleceğin çağdaş, demokratik toplumunda kadının önemini vurgulamak amacını taşıdığını belirten tertip komitesi üyeleri, Baas rejimi olmadan ilk kez böyle bir etkinlik yaptıklarını kaydettiler. Kutlamaya katılan Irak Geçici Hükümet Konseyi Üyesi Songül Çabuk, 8 Mart'ı kutlayarak, 137. maddenin kaldırılmasını kadınların iradesinin bir zaferi olarak değerlendirdi. Çabuk, Iraklı kadınların mecliste yüzde 40 oranında temsil edilmeleri için mücadelelerini sürdüreceklerini söyledi. Toplantının ardından yapılan sergi açılışını müzik ve diğer etkinlikler izledi. **BAĞDAT**

(1)

HAKİKATLER ARAŞTIRILSIN, ADALET SAĞLANSIN

Bölge'nin yolları, gölleri, dereleri, yol kenarları, köprü altları cesetlerle dolduruldu son 15 yılda. "Devletin şefkatli kollarına teslim ol"anlar birer ölüm makinesi haline getirildi. "Terörle mücadele" adı altında binlerce cinayet işlendi. Sokaklarda ölüm kokusu esti yıllarca. Yargı, siyaset bir korkuluktan öteye gidemedi. İnsan hakları örgütlerinin raporları, Susurluk raporları bile yaşanan vahşeti anlatmaya yetmedi. Faili meçhulleri çözeceğiz diye namus sözü verenler ortalıkta yok. "Hukuk devleti"nin cellatları resmen istihdam ettiği ortaya çıktı. JİTEM'in celladı itirafçı Abdulkadir Aygan'ın her bir ifşaatı, birer iddianame gibi... Hakikatlere ulaşmak ve adaletin yerini bulması için, sayın savcılar, gazetenin bu sayfalarını kesip soruşturma dosyalarına koymalılar. Yapmıyorlarsa, 15 yıldır bu zulmün altında inleyenler bunu yüksek sesle talep etmelidir. AKP hükümeti, bu cellatlara maaş ödemeye devam edecek mi? 15 yıldır yaşanan gerçekler araştırılacak mı? Adalet yerini bulacak mı?

Kadrolu cellat anlatıyor

JİTEM görevlisi itirafçı Abdulkadir Aygan, Diyarbakır sokaklarında kroki çizdi, istihbarat toplayıp insan avladı. İşkenceli sorgulara katıldı, tetik çekti. İnsanları boğazladı, çuvallara doldurup köprü altlarına attı

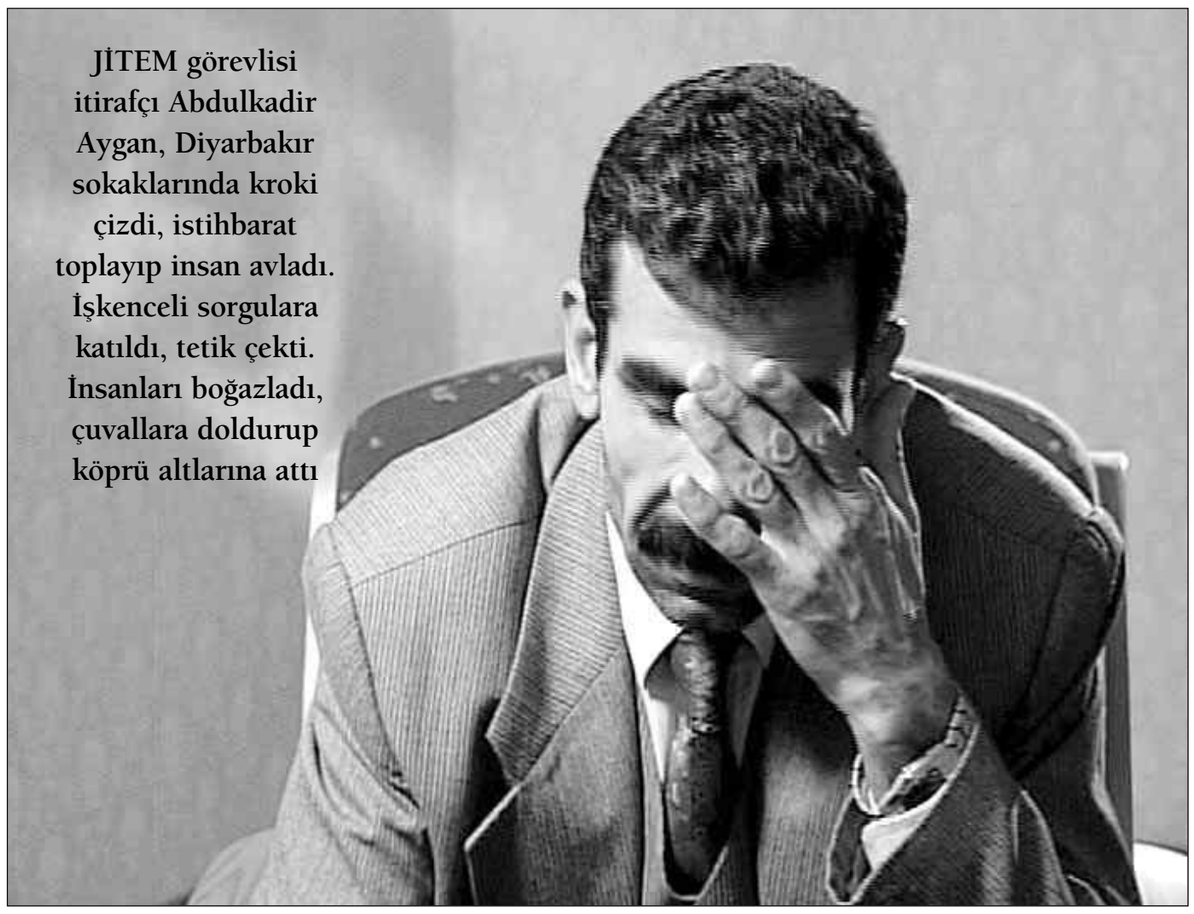

Onunla karşılaştığımızda ne Adana Motor Meslek Lisesi'nde koşan atletin izleri, ne de Özgürlük Hareketi'ndeki bir neferin yürüyüşü vardı. Avurtları çökmüş, gözlerindeki ışıltı kaybolmuştu. Eee, dile kolay. Parmağında Musa Anter'in, Vedat Aydın'ın, Talat Akyıldız'ın ve daha nicelerinin kan izleri... İşkence tezgahlarında yükselen çığlıkların aşındırdığı yürek...

Kesik kesik konuşuyor, sıkıntılı ve güvensiz. Kullanılmış, suyu çekilmiş, bir posa gibi hissediyor kendisini. Yaptığı sorgulardan pek ayrıntı vermiyor. Fakat ajandasındaki kimi ayrıntılar, işkencenin dozu konusunda insana fikir veriyor. İnfazlardan söz ederken verdiği kimi ayrıntıları, mağdur yakınlarından da doğrulatabiliyoruz. Anlatımları ajandasındaki kadar ayrıntılı değil. İnfaz timindeki rolü ise sürekli olarak ikincil. Ajandasından, tam bir istihbaratçı olduğu ortaya çıkıyor. Hedef seçtikleri kurbanların kaldığı yerlerin tüm krokileri var.

Evli ve beş çocuk babası. Urfa-Suruç doğumlu Abdulkadir Aygan. Bu, onun ilk resmi adı. PKK'nin ilk kadroları içinde yer aldı. 12 Eylül 1980 dönemi... İkircikli ve pişman bir yaşam. Sonra itirafçı oldu. Artık adı Abdulkadir Aygan değil... Malatya doğumlu Aziz Turan kimliği verildi ona. Sıkkın, bıkkındı... Çocuklara bakma sorumluluğundan değil, parmağındaki ve yüreğindeki kirli savaşın yükünden dolayı ezilmiş. Sorguyu, infazı ayrıntıları ile anlatmasını istediğimizde, "sorgu odalarının tanrısı" ışığı sönmüş gözlerini elleri ile kapatıp ağlıyor.

1990'dan bu yana olan yaşamına göz atıyoruz. Sabah, JİTEM'e gidiyor. İşkenceyi, sorguyu, infazını yapıyor. Akşam, bir devlet memuru gibi evine gidiyor. İtirafçı, polis ve askerlerle birbirlerine misafirliğe gidiyorlar. Doğum günleri kutluyorlar, nikahlar kıyıyorlar. Akşamları Diyarbakır'da Trafik Çay Bahçesi'ne gidiyor, eşi ve çocukları ile birlikte. Çocuklarına gazoz alıyor.

Çocukları, babaları tarafından öksüz bırakılan çocuklardan kabak çekirdeği alıyor. Kendisi o yetimlerin boya sandığına ayağını uzatıyor, ayakkabısını boyatmak için.

Artık devletten kadroludur. Sigortası yatar, emeklilik günlerini hayal eder. Devlet memuru kadrosu dönemin Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis tarafından onanır.

Bu yazı dizisinde itirafçı, JİTEM'in ilk çekirdek kadrosunda yer alan, Binbaşı Cem Ersever ile cinayet planları yapan Abdulkadir Aygan'ın kirli savaş itiraflarını okuyacaksınız. Cinayetlerin korkutuculuğu kadar, ilişkiler ağını, gazeteciden polise, askeri komuta kademesine kadar uzanan kirli ilişkiler ağını da burada göreceksiniz.

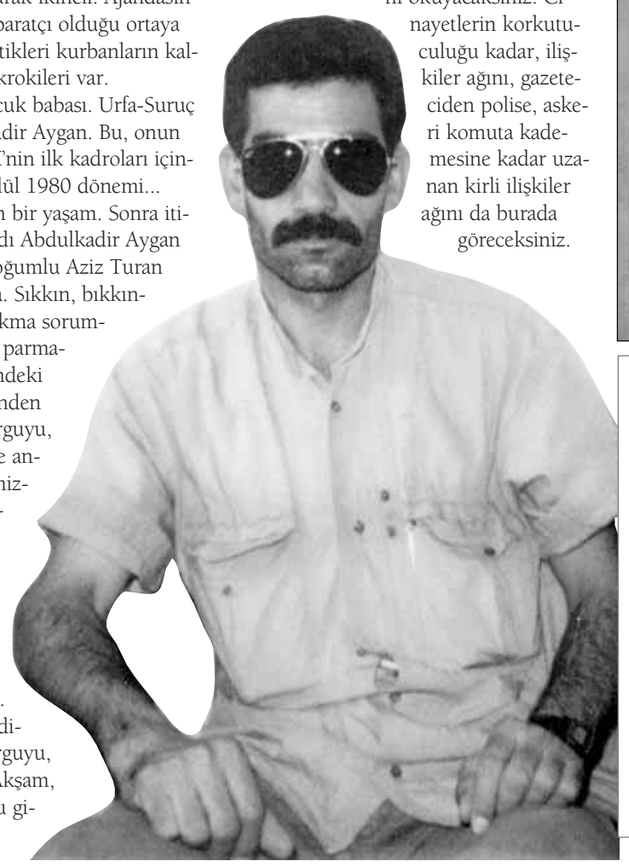

KİMDİR

ABDULKADİR AYGAN

15 Mart 1958'de Urfa'nın Suruç ilçesinin Uzunhıdır köyünde doğdu. Ailesi ekonomik sıkıntılardan dolayı önce Antep'in Nizip ilçesine, ardından da Osmaniye'ye göç etti. 1975'te Adana Meslek Lisesi'ne girdi. 1977'de PKK'yle tanıştı. Bu dönem okulu bıraktı ve Nizip'te siyasi faaliyetlere başladı. 1980'de bir eve düzenlenen baskında tutuklandı. Antep, Nizip ve Kilis cezaevlerinde 1.5 yıl kaldı. PKK ile bağlantısı koptu ve askere gitti. 1982'de Kıbrıs'ta askerlik yaparken firar etti. Bir süre Avrupa'da kaldıktan sonra PKK'ye katıldı. Sason, Mutki ve Şirvan'da faaliyet yürüttü. 1985'te gerilla saflarından kaçıp teslim oldu. Diyarbakır Cezaevi'nde itirafçılar koğuşunda kaldı. Pişmanlık Yasası'ndan yararlanarak cezası düşürüldü ve 1990'da tahliye oldu. Hemen askere alındı. Askerken Cem Ersever'in girişimiyle yeni kurulan JİTEM'in ilk 7 kişilik kadrosunda yer aldı. Askerlik bitiminin ardından itirafçılara "sivil memur" statüsü tanındı. Dönemin Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis tarafından devlet memurluğu asaleten onaylandı. Bundan sonra "Şerif Aslan" kod adını kullanan Aygan'a itirafçı olması nedeniyle "Aziz Turan" adına resmi nüfus cüzdanı çıkarıldı. Bir süre Abdulkadir Aygan adıyla, daha sonra da Aziz Turan kimliğiyle JİTEM'de 10 yıl çalıştı. Aygan ya da diğer adıyla Aziz Turan, bu süre içinde devletin kadrolu celladı olarak birçok faili meçhul cinayet ve gözaltında kayıplara imza attı. 2000 yılında, JİTEM içinde tasfiye edilerek Burdur İl Jandarma Alay Komutanlığı'na "sivil memur" olarak atandı. Evli ve 5 çocuk babası olan resmi cellat, bu işinden ayrıldı ve yaptıklarını bize anlattı.

Savaş Gevrekçi: JİTEM Tim Komutanı ve JİTEM Grup Komutan vekili. Nöbeti sırasında cinayet gerçekleşti

Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım: Eylem planlayıcısı

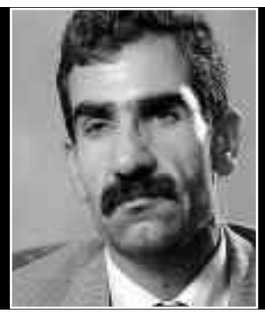

Şerif Aslan kod adını ve Aziz Turan kimliğini kullanan Abdulkadir Aygan: JİTEM elemanı, eylemci

Mustafa Deniz: itirafçı, Yeşille birlikte olay yerinde tepede bekledi.

Ali Ozansoy: JİTEM Grup Komutanlığı'nda telsiz kumanda merkezinde görev aldı.

Tetikçi Hamid'in robot resmi (yanda). Hogir kod adlı Cemil Işık da eylemde yer aldı.

İşte Apê Musa'yı öldüren Tim

Ak saçlı bilgeyi al kanlara bulayanlar, devletin maaşlı görevlileriydi. Ölüm mangalarına memur statüsü tanıyanlar, bu kişiler ne zaman yargılayacak!..

Kürt bilge Musa Anter, Kültür ve Sanat Festivali için gittiği Diyarbakır'da, 20 Eylül 1992'de katledildi. Devlet, Apê Musa cinayetinin dosyasını, 12 yıldır inatla tozlu raflardan indirmedi. Apê Musa cinayeti, Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş'ın Susurluk Araştırma Raporu'nda, Apê Musa cinayetinin devlet tarafından işlendiği kabul edildi. Apê Musa cinayeti ile ilgili itiraflar, raporun Ek 9. dosyasında yer aldı. Ancak raporun bu ekleri, "devlet sırrı" oldukları gerekçesiyle açıklanmadı. Bugüne kadar hükümetler, suç itirafı olan Susurluk Raporu'nun gereğini yapmadığı gibi, Apê Musa cinayetinin de üstünü örttü. İşte infaz timinde bizzat yer alan, devletin maaş ödediği, kontrgerilla tetikçisi Abdulkadir Aygan'ın Apê Musa'nın cinayetiyle ilgili itirafları...

Yeşil'in eylemi

"Yeşil'in karıştığı en büyük olay, yani tanık olduğum, Apê Musa'nın öldürülmesidir. O esnada Cem Ersever Ankara'da olmasına rağmen, daha sonra kendisi ile birlikte öldürülen Neval Boz'la Diyarbakır'a geldi ve olayın olacağı gün Adıyaman bölgesine gitti. 'Nemrut Dağı'na gideceğim, oradaki grupları dinleyeceğim. Telsiz cihazı ile grup var mı yok mu tespit edeceğim' diyordu. Bu esnada da Yeşil, Musa Anter olayını JİTEM'de organize ediyordu. Tim Komutanı Savaş Gevrekçi, Grup Komutanı izinde olduğu için onun görevini de götürüyordu. Musa Anter olayında Hogir devreye sokuldu. Hogir kod adlı Cemil Işık ve Şırnaklı Hamid adlı itirafçı ile beraber partiden ayrılmışlardı."

Otelde olduğu tespit edildi

Hogir'in, Apê Musa'nın, Diyarbakır'da otelde olduğunu önce tespit ettiğini söyleyen Aygan, anlatımını şöyle devam ettirdi: "O zaman Yeşil de geldi. Yeşil'de beyaz Land Rover vardı. Land Rover'i Bölge Valiliği kendisine vermiş onu da MİT'ten almıştı; onu hibe etmişti. Yani görev için almıştı. Mustafa Deniz ve Yeşil gelmişlerdi. Hogir'e 'Apê Musa'yı bir plan yaparak bir yere çek ve bize getir' dediler."

Anter Hogir'i tanıyordu

Hogir kod adlı Cemil Işık'ın PKK'den ayrıldığını ve daha önce Apê Musa'yı tanıdığını belirten Aygan, "Apê Musa Hogir'in partiden ayrılmasına üzülüyormuş, yeniden kendisiyle görüşmek istiyormuş. Apê Musa o zaman Hogir'in JİTEM'de çalıştığını bilmiyordu. Böyle olunca Hogir de Hamid'i görevlendirdi. Otele gönderdi, 'Tamam de, Hogir senle görüşmek istiyor, seni bir yerde bekliyor, bir evdedir, yanına götüreceğim' diyor. Birincisinde başarılı olamamıştı. Hamid başaramamıştı. İkincisinde Land Rover ile hepimiz gittik. Ali Ozansoy, JİTEM İstihbarat Grup Komutanlığı'nda Saraykapı'da ana telsizin başında bekledi. Hogir'e kalaşnikof verildi. Beni de JİTEM kimliğim ve silahım var diye Hogir'in yanına verdiler. Herhangi bir durum olursa müdahale edebilmem için. Bizi, köprüyü geçtikten sonra Silvan yolunun çıkışına, yokuşa doğru bıraktılar. Yeşil, Mustafa Deniz ile biraz daha tepeye çıktı, telsiz onlardaydı. Hamid de tekrar otele, Apê Musa'yı almaya gitti. Yani bir taksiye bindirecek ve bizim yanımıza getirecek. Hogir de onu orada vuracak" diye konuştu.

Tetiği Hamid çekti

Sessiz bir bekleyişin sürdüğünü belirten Aygan, konuşmasına şöyle devam etti: "Hogir de silahlıydı, akşam aradan zaman geçti, baktık gelen giden yok, iş uzadı yani. Hogir, 'Bu işte bir iş var. Biz Yeşil'in yanına gidelim. Polis bizi yakalarsa daha kötü olur' dedi. Biz yürüdük, tabi yoldan değil de araziden gittik. Yeşil'in yanına gittik, biraz kaldık, bir baktık siren sesleri gelmeye başladı. Yeşil, telsizi polis kanalına almıştı. Ortalık karıştı, 'aha' dedi, 'bir şeyler olmuş, bir olay olmuş; ama nasıl olduğunu bilmiyorum', dedi. Ondan sonra Land Rover'e bindik olayın olduğu yere doğru -mecburen- Silvan ana yolu oradan geçiyor- geçtik, JİTEM'e gittik. Geldiğimizde Ali Ozansoy 'tamam' dedi, Hamid, Apê Musa'yı vurmuş, olayı yapmış. Biraz sonra Hamid geldi. Hamid 'Tamam vurdum' dedi. Hogir 'Niye yanımıza getirmedin, niye bu iş yolda oldu' diye sordu. Hamid, 'Şüphelendiler, taksiye bindik, yanında yeğeni vardı' dedi. 'Seyrantepe'ye geldik, işte ben dedim ki, şurada şu falan dedim, onlar daima nerede diyorlar, baktım şüpheleniyorlar artık fazla gitmeyecek, indirdim' dedi. Hamid'in üzerinde bir 14'lü UMAN tabancı varmış, JİTEM'in verdiği. Orada onları indiriyor, kendi anlatımlarına göre, Apê Musa ile yeğeni onun arkasında yürüyorlar, o da sokağın içine yürüyor, dönüp Apê Musa ve yeğenine ateş ediyor. Daha sonra kaçtığı yerde, silahı çöp tenekesine atıyor."

Hogir ile Hamid nasıl getirildi?

"Kuzey Irak'lı yetkili ile görüşmek için Silopi Gümrük Müdürü Ali Balkan Metel'in yanına gittik. Bizi ağırladı. Bir çuval dolusu sigara verdi ve köprüden geçerken hiçbir sorun çıkarmadı. Güney'deki bir aşirete mensup olan bir kişi Habur Köprüsü'nde görevliydi. Bu, Silopi'deki JİTEM timiyle temasa geçti ve PKK'den kaçan Hogir'in, Hogir'in eşinin ve yanında olan Hamid'in yerini söyledi. Ardından Cem Ersever Silopi'ye geldi; ben, başçavuş Mazhar ve Ali Ozansoy'la birlikte Habur Sınır Kapısı'ndan geçtik. Hogir ve diğerleri Zaxo'ya giderken kulübe gibi bir yerde kalıyorlardı. Orada onlarla görüşüldü. Hogir'in 'Örgütten ayrılmışsın, can güvenliğin yok. Buradakiler seni örgüte satar' şeklinde gözünü korkuttular. Şu vaatler de verildi. Eğer bildiklerini anlatırsa, işkence yapılmayacağını, cezaevine koymayacaklarını ve hatta isterse Almanya'ya gönderebileceklerini söylediler. Hogir ilk başta tereddütlüydü. Fakat Hogir, Ali Ozansoy ve başçavuş Mazhar tarafından ikna edildi. Bu şekilde Hogir Diyarbakır'daki JİTEM'e getirildi. Ardından Hogir ve Hamid, Apê Musa olayında kullanıldı."

YARIN:
- Ölümlerin merkez üssü
- JİTEM'in cinayet krokileri
- KUM üyesi Mehmet Şen ve Musa Toprak infazları?

GP'Lİ BELEDİYE BAŞKAN ADAYI YUNUS EKŞİ'DEN SEÇMENE MEYDAN DAYAĞI

Boynuz kulağı aştı

Ümraniye'de GP'den belediye başkanlığına aday olan Yunus Ekşi, alacağını isteyen işçiyi feci şekilde dövdü

■ CENGİZ KAPMAZ

Seçim bildirilerinde "Boynuzsuz keçinin hakkını boynuzlu keçiye yedirtmeyeceğim" sloganıyla düşük gelirli seçmenin oylarına talip olan Genç Parti Ümraniye Belediye Başkan adayı Yunus Ekşi, alacağını almaya gelen işçiye hakaret edip meydan dayağı attı. Ekşi, dayak iddialarını araştıran muhabirimizi ise, tehdit edip 2 saat rehin tuttu.

Selami Aksu adlı kişi, Dudullu Adem Yavuz Selim Caddesi üzerinde bulunan Ekşioğlu Konut Kooperatifi'nde 37 gün çalıştıktan sonra 29 Şubat günü akşam saatlerinde kooperatifin yönetim kurulu başkanı Yunus Ekşi'den alacağını istemek için GP Ümraniye İlçe Örgütü'ne gitti. Aynı zamanda GP'nin Ümraniye Belediye Başkan adayı olan Yunus Ekşi, burada alacağını isteyen Aksu ile tartıştı. Selami Aksu, ilçe binasında yaşananlara ilişkin şu iddialarda bulundu: "Ekşi 37 gün için bana ödenen 200 milyon liranın yeterli olduğunu söyledi. Ben ise 110 milyon lira daha ödenmesi konusunda sözlü taahhüdü olduğunu belirterek, 'Geri kalan alacağımı da istiyorum' dedim. Alacağımı ısrarla istemem üzerine başkan adayı Ekşi, 'Benimle işin yok, çık buradan' diyerek

Yunus Ekşi

Selami Aksu

yanında yer alan Rizeli bir gençle tekme- tokat dövüp beni dışarı attı."

'Hakkımı istiyorum'

110 milyon lira tutan alacağını almak için her yolu deneyeceğini ifade eden Aksu, "37 gün çalıştım. Alın terimin karşılığı olan alacağımı almaya gittiğimde tekme-tokat dövülüyorum. Bu belediye başkan adayı seçim bildirilerinde boynuzsuz keçinin hakkını boynuzlu keçiye yedirtmeyeceğim diyor. Emek hırsızlığı yapan bir belediye başkan adayı hangi yüzle seçmenlerden oy istiyor" diye konuştu.

Muhabirimize tehdit

Aksu'nun iddialarını araştırmak üzere Yunus Ekşi ile irtibat kuran muhabirimiz Cengiz Kapmaz'ı Genç Parti Ihlamurkuyu İrtibat Bürosu'na çağıran Yunus Ekşi, Aksu'nun tiner bağımlısı olduğunu, kendisine acıdığı için kooperatifte barındırdığını ileri sürdü. Olayın üzerine gidilmesine sinirlenen Ekşi, Kapmaz'a ağır hakaretler ettikten sonra 2 saat boyunca büroda alıkoydu. "Senin haber kaynağına servetimi verip satın alacağım. Zaten gençler her yerde onu arıyor. Bakalım o zaman ne halt edeceksin" diyen Ekşi, "Haber çıkarsa kendini ölmüş bil" dedikten sonra Kapmaz'ın bürodan ayrılmasına izin verdi. **İSTANBUL**

Nesrin Nas: Truva Atı değiliz

ANAP Genel Başkanı Nesrin Nas, partisinin Gümüşhane Belediye Başkan adayının seçildikten sonra AKP'ye geçeceği yönündeki iddialara sert tepki gösterdi. Konuya ilişkin yazılı açıklama yapan Nas, "ANAP, kimsenin Truva Atı ve atlama tahtası değildir. Gümüşhane adayımız, partimizin eski il başkanıdır. Kaldı ki, böyle bir gizli anlaşmanın olduğuna ilişkin en ufacık bir kuşku durumunda dahi ANAP Gümüşhane'de seçimlerden çekilecektir. İktidar partisinin, seçime katılamadığı bölgelerde dahi, diğer partilerin adayları üzerinde kurduğu baskı ve yıldırma taktikleri, seçmen iradesi karşısında hiçbir işe yaramayacaktır" dedi.

Bakan Aksu'dan ilginç 'yanıt'

İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu, akrabası olan Ahmet Göksu'ya Diyarbakır Valiliği'nde oda tahsis edildiği ve Göksu'nun da burada parti faaliyetleri yürüttüğüne ilişkin iddiaları özgeçmişini anlatarak yanıtladı. CHP Milletvekili Mehmet Kesimoğlu'nun soru önergesini yanıtlayan AKP'li Aksu, iddiaların doğru olmadığını savundu. Önergeyi özgeçmişiyle yanıtlayan Aksu, "Hayatının 20 yılını Kaymakam, İl Emniyet Müdürü, Emniyet Genel Müdür Yardımcısı ve Vali, 18 yılını ise bir siyaset adamı olarak, daima kamuya hizmet anlayışıyla yaşayan bir kişinin herhangi bir yakınına (Ahmet Göksu'ya) herhangi bir kamu binasından yer tahsis etmesinin mümkün olmadığı, bir bakışta anlaşılabilecek kadar açık bir konudur" dedi. **ANKARA**

Ecevit'ten Kıbrıs eleştirisi

DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit, AKP hükümetinin Kıbrıs politikasını eleştirdi. Eşi Rahşan Ecevit ile birlikte Oran'daki evlerinden parti otobüsü ve konvoyla DSP Ankara İl Başkanlığı 6. Olağan Kongresi'ne katılan Ecevit, Kuzey Kıbrıs'ın "çok ciddi tehlikelerle karşı karşıya" olduğunu ifade ederek, "Kıbrıs, Türkiye'nin bir uzantısıdır. Kıbrıs'ta, tarihinde hiçbir zaman bir Rum iktidarı olmamıştır. Kıbrıs'a borcumuz vardır, onu güçlendirmek bizim görevimizdir. Hükümete sesleniyorum: Türk halkından, Türk halkının gücünden korkmayın. Denktaş'tan korkun ama Türkiye'den korkmayın" dedi. **ANKARA**

Onlar da 'aşitî' istiyor

28 Mart 2004 tarihinde yapılacak yerel seçimler öncesi oluşturulan Demokratik Güçbirliği içerisinde yer alan DEHAP'ın 4 Mart'ta Urfa'da startını verdiği Bölge seçim çalışmaları, renkli görüntülere sahne oluyor. Seçim irtibat bürolarının açılışlarını, belediye başkan adaylarının tanıtımı için düzenlenen etkinlikleri miting alanına çeviren Bölge halkı, yılların özlemini ve beklentilerini dile getiriyor. Tıpkı anne ve babalarıyla etkinliklerde yerlerini alan bu iki çocuk gibi...

AKP-CHP kavgası kızışıyor

'Kökü bereketsiz' sözü ile başlayan iktidar-muhalefet kavgası, 'CHP vakıf olsun' önerisiyle sürüyor

AKP ile CHP arasında "kök" suçlamasıyla başlayan ve seçim yaklaştıkça yükselen tartışmayı AKP, "CHP parti faaliyetlerine son verip 'vakıf' haline dönüşsün" önerisiyle yeni bir boyuta taşıdı.

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın, "kökü bereketsiz" sözlerine karşı CHP'nin dava açma kararı üzerine AKP yönetimi, savunma hazırlıkları çerçevesinde yeni değerlendirmelere gitti. CHP'nin Başbakan Erdoğan'ın "bereketsiz" sözlerine karşı köklerini Mustafa Kemal'e kadar götürmesini, "Siyasi partiler arasında son derece doğal olması gereken seçim polemikleri tabularla engelliyor" diyen AKP yöneticileri, değerlendirmelerinde, CHP'ye yönelik şu saptamaları yaptılar: "CHP aslında bu tavrıyla kendi varlık nedeni olan siyaseti iptal ediyor. Her konu Atatürk'e kadar götürülecekse ortada siyasi bir tartışma kalmaz. CHP, böyle yapacaksa siyasi parti faaliyetlerine son verip vakıf haline dönüşmelidir. İstiyorsa Atatürkçü Düşünce Derneği ile de birleşebilir. CHP'nin, Cumhuriyetin kazanımlarına hassas bir vakıf haline dönüşüp çekilmesi siyaseti rahatlatır. CHP'nin vakfa dönüşmesi, gerçek anlamda bir sol partiye imkan verir. Sivil, demokrat, Avrupai, halkçı ve gerçek anlamda laik bir sosyal demokrat parti bugünkü CHP'nin siyasetten çekilmesiyle mümkün olabilir. 1970'lerde Ecevit'in başlattığı ancak devam ettiremediği solun, bu ülkede halkın yaşamının daha da yükseltilmesi yolunda büyük işlevleri olur. Böyle bir partinin bizimle hem oy hem de AB ve yoksulluğun yenilmesi açısından gireceği rekabet Türkiye'ye büyük sinerji kazandıracaktır."

'Başbakan boş konuşuyor'

Bu arada CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, Başbakan Erdoğan'ın CHP'li belediyeleri hedef alan sözlerine, "Başbakan boş konuşuyor. Küçük siyaset yapıyor. Bir Başbakan siyasi bir partiye bu kadar saldırıyorsa bir sıkıntısı vardır" diye cevap verdi. CHP'nin Ankara Büyükşehir Belediye Başkan adayı Yılmaz Ateş ile Çankaya Belediye Başkan adayı Muzaffer Eryılmaz'la birlikte Karum ve Kuğulu Park'ı gezen Baykal, Ankaralı seçmenden destek istedi. Gezi sırasında gazetecilerin sorularını da yanıtlayan Baykal,Erdoğan'ın Antalya'da CHP'yi hedef alan sözlerine ilişkin, "Erdoğan'ın sadece CHP'ye yüklenmiyor, herkesi azarlıyor" dedi.

CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, başbakanın CHP'li belediyelerin başarılı olamadığına dair sözleriyle ilgili olarak da şu yorumda bulundu: "Başbakan boş konuşuyor. Küçük siyaset yapıyor. Gelsin İzmit'i, İzmir'i görsün. Kentlerde olumlu ne varsa altında CHP'nin imzası vardır. Bir Başbakan siyasi bir partiye bu kadar saldırıyorsa bir sıkıntısı vardır."**ANKARA - ANKA**

Başbakan Tayyip Erdoğan ile CHP Lideri Deniz Baykal arasındaki söz düellosu dün de devam etti.

Skandal!

Uzun bir süredir Brüksel'de bir dava yürüyor. Belçika kamuoyu Sputnik davası, Kürt halkı ise Med TV davası olarak isimlendiriyor. 1995'te Kürtlerin ilk uydu televizyonu Med TV yayına başladı. Yapılan başlangıç Kürt halkı için önemli gelişmelerin ifadesi olurken, devleti de engelleme yönünde harekete geçirdi. İlk başta hiç kimse Kürtlerin böyle bir tecrübeyi yaşayacaklarına inanmıyordu, ancak yapıldı ve başarıldı. Ulus yaratan televizyon olarak ifade edilmesine yol açan gelişmeler aynı zamanda hedef durumuna gelmesine de yol açtı.

O yıl içinde devletin diplomatik çalışmalarının en fazla yoğunlaştığı alan ilk Kürt televizyonunu engelleme, yayınını durdurma üzerinde yoğunlaştı. Basın özgürlüğü kapsamında hakkını kullanan Kürt gençlerini ve girişimcilerini engellemek çok kolay değildi. İnkar politikası önemli bir darbe yiyordu. Fransa, Portekiz, Polonya vb. ülkeler nezdinde yapılan girişimler ve ödenen paralarla bir süre yayını kesilse de, tekrar "merhaba" demenin imkanları yaratıldı.

1996'nın Ağustos ve Eylül aylarına gelindiğinde Kürt televizyonu üzerindeki kavga, T.C'nin etkisi ve özel çabası ile önemli boyut kazandı. O yıl, Brüksel jandarması tarafından Kürt kurumlarını ve Med TV'yi hedef alan büyük bir operasyon gerçekleşti. Susurlukçuların yurtdışında da önemli ilişkileri vardı. Sputnik operasyonu kamuoyuna yansıdığında Susurluk'ta adı geçen ünlü emniyet müdürü operasyonun ortak olduğuna dair basına bilgi verdi.

■ RIZA ERDOĞAN ■

1996 yılının belirtilen aylarında bütün Belçika Detroux davasıyla çalkalanıyordu. Bakanların ve milletvekillerinin de içinde olduğu birçok kişinin adı bu olayda geçiyordu. Sputnik operasyonu gündemi Kürtler üzerine çevirdi. Rahatlıkla yasal ölçüler içinde yapılabilecek bir araştırma, son derece abartılı ve tehlikeli imajı yaratılarak, Kürtler kriminalize edilerek yapıldı. Kapılar, pencereler kırıldı, maddi zararlar verildi. Belçika gibi bir AB üyesi ülkede yaşanması fazla düşünülmeyen tablo, Avrupa'nın başkentinde Kürtlere karşı yapıldı. 7 yıl sonra, 19 Eylül 2003'te dava açıldı. 13 Med TV yöneticisi ve çalışanı bu davada yargılanıyor. Bu süreç içerisinde dava konusu olan şirketlerin hesapları bloke edildi, maddi olarak zor durumda bırakıldıkları gibi, ilişkileri üzerinde şaibeler yaratıldı.

Suçlamalar Kürt halkının mücadelesini kirletmeye dönük olarak yıllardır Türk basını tarafından dile getirilen ifadelerin aynısıydı. Suçlamaların yargılanan kişilerle somut bir bağlantısı kurulmadan, genel suçlamalarla 4 ile 7 yıl arasında cezalar isteniyor, Kürt halkının yaptığı maddi yardımlara el konulmak isteniyor. "İnsan kaçakçılığı, kara para aklama, haraç toplama ve çete oluşturma" gibi adi suçlamalar yapılıyor. Savcının üzerine basa basa "Kürt toplumunu hedeflemiyoruz yasalarımızı uygulamaya çalışıyoruz" demesinin davanın kapsamı ve dosyayı oluşturma tarzı göz önüne alındığında fazla anlam ifade etmiyor.

"İnsan kaçakçılığı" suçlamasının yapılması son derece bilinçlidir. Bunun hiçbir maddi dayanağı da bulunmuyor. Anonim ifade olarak gösterilen ve zorla haraç toplandığını insan kaçakçılığı yapıldığını ifade eden ve Kürt kurumlarının da bunda rol oynadığını belirten ifadeler, dosyanın omurgasını oluşturuyor. Can güvenliklerinden dolayı bu kişilerin kimliğinin gizli tutulduğu belirtiliyordu. Med TV avukatlarının bu şahısların mahkemeye çağrılması yönündeki istemleri her seferinde savcılık tarafından geri çevrildi. Gerekçe ise can güvenliklerinin olmaması. Ancak kim oldukları bilinmeyen kişilerin ifadeleri olarak gösterilen söylemlere dayanarak da ağır ceza isteyebiliyor. Bu tutum bir şeylerin gizlendiğini gösteriyor.

4 Mart tarihli duruşmada ilginç gelişmeler ortaya çıktı. Anonim ifade sahibi olarak gösterilen kişilerin kimlikleri ve onlar hakkındaki bilgiler avukatlar tarafından mahkemeye sunulduğunda, delillerin toplanması ve dosyanın oluşturulmasında kullanılan yöntemlerin yasal olmadığı belirginleşti. "İnsan ticareti ve zorla para alma" iddiasının temel dayanağı olan gizli kişilerin ifadelerinin yalan ve yanıltmadan ibaret olduğu, mahkemede açıklandı. Bu kişiler oturum karşılığı ifade vermeye zorlanmış, hatta insan tacirlerinin bunları kullanmasına katkı sunulmuş. Bu kişiler daha sonra Brüksel polisi hakkında da dava açmış ve bunları bu yola sürükleyen kişiyi insan kaçakçılığından dolayı 24 ay hapis cezasına çarptırmışlar. Bu gelişme ile birlikte davanın seyri değişecek gibi görünüyor. Ortada bir skandal var.

19 Eylül 2003'ten beri devam eden bu davanın önce siyasi olarak planlandığını, ardından da içinin jandarma ve savcılık tarafından doldurulduğuna artık kuşku yok. Ancak sorulması ve cevaplanması gereken sorular vardır. Bu görev kim veya kimler tarafından verildi? Belçika davayı yürütürken hangi ülkelerin "önerisini" ve desteğini aldı? Belçika içinde bu davayı yürütenler, jandarma içinden bir ekip mi veya bütün siyasi irade bu işin içinde mi? Bu sorulara verilecek cevap oldukça önemlidir.

Belçika yargısı önemli bir sınavla karşı karşıyadır. Sadece davada Kürtleri aklaması değil, aynı zamanda devlet içinde bu skandala karışanların da yasalar uymayan eylemlerinden dolayı yargılanmaları gerekir. Med TV avukatları her defasında AİHM'in kararlarına vurgu yaparak yaşanan hukuksuzluğu dile getirmektedirler. Davanın oraya kadar gitmesi muhtemel.

ZAYİİ

Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür. **Gülsüm Çetin**
Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür. **Olcay Eroğlu**
Nüfus cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür. **Nedim Aksoy**
Sürücü belgemi kaybettim. Hükümsüzdür. **Şeref Ren**
Musa Kaya adına kayıtlı 63 HE 330 plakalı aracın fatura defterini kaybettim. Hükümsüzdür.

BÖLGE GEZİSİNİ SÜRDÜREN BAKIRHAN, BAŞBAKAN ERDOĞAN'A SİİRT'TEN YANIT VERDİ:

Zemininiz bozuk

Bakırhan, Erdoğan'a 'enişte' siyaseti yapmaması için çağrıda bulunarak, uyardı

DEHAP Genel Başkanı Tuncer Bakırhan, Başbakan Erdoğan'ın halka verdiği sözleri Siirt'te çöken duble yollara benzeterek, "Verdiğiniz sözler de yaptığınız duble yollar gibi. Sizin zemininiz çürük" dedi.

Demokratik Güçbirliği'nin Siirt mitingi gövde gösterisine dönüştü. Mitinge, AKP Genel Başkanı Tayyip Erdoğan'ın yaptığı mitingin üç katı kalabalığın katıldığı gözlendi.

Bismil, Batman ve Kozluk'tan sonra Siirt'e geçen DEHAP Genel Başkanı Tuncer Bakırhan ve beraberindeki heyet, Siirt girişinde yüzlerce araçlık konvoyla karşılandı. Konvoy, şehir turunun ardından on binlerce kişinin doldurduğu Cumhuriyet Meydanı'na ulaştı.

Bakırhan Siirtlilere seslenerek, "AKP, dini de, siyaseti de, sizi de istismar ediyor" dedi.

'Sözleri yollarına benziyor'

Meydanda kitleye hitap eden Bakırhan, ağırlıklı olarak AKP hükümeti ve Başbakan Erdoğan'a yüklendi. Türklerin, Arapların, Kürtlerin ve Lazların ortak birliği için yoğun bir çaba harcandığını ve halkların yeni adresinin Demokartik Güçbirliği olduğunu belirten Bakırhan, Türkiye'nin dört bir yanında olduğu gibi Siirt'te de AKP'nin kirli oyunlarının boşa çıkarılacağını söyledi. Bakırhan, Erdoğan'a yüklenerek, "Siirt'te enişteniz olarak seçilen Sayın Erdoğan, seçilmeden önce Siirt'te işsizliği, yoksulluğu yeneceğini söylemişti. Yoksul köylüye, Arap esnafına, Siirt'i Isparta seviyesine çıkaracağı sözü vermişti. Sayın enişteniz yine takiye yaptı. Bırakın Siirt'te işsizliği gidermeyi, DEHAP belediyesinin burda 33 milyon Euro'luk hibesini bile engelliyor. Size verdiği sözler, yaptığı duble yollar gibi çıkmıştır" diye konuştu.

'Zemininiz sağlıksız'

Erdoğan'ın, "CHP'nin kökü bereketsiz" şeklindeki sözüne de atıfta bulunan Bakırhan, şöyle devam etti: "Sizin kökünüz de yaptığınız duble yollar gibi çürüktür. Sizin zemininiz de duble yollardaki zemin gibi çürük ve sağlıksızdır. Dün Fadıl'ı yargılayan AKP, bugün Fadıl'ın serbest bırakılmasına umut bağlamış durumda. Fadıl'a ve ona oy verenlere sesleniyorum: Lütfen AKP'nin bu oyununa gelmeyin. Kurtuluş halklarımızın Demokartik Güçbirliği'ndedir."

Erdoğan'ın "Başbakanlık maaşıyla geçinemediği" sözünü de değerlendiren Bakırhan, "Sayın Erdoğan bu parayla geçinemiyormuş. 20 milyon emekçi, yoksul insan nasıl geçinecek?" diye sordu.

'Takiyecilere aldanmayın'

AKP'nin takiye yaptığını belirten Bakırhan, "Siz AKP gibi takiyeci partilere aldanmayın. Sayın Erdoğan, 'Siirtlilerin enişteniyim' diyor. Enişteniz olabilir. Ama bunun üzerinden siyaset yapmamalıdır. Siyaset yapması, Siirt'i babasının tarlası olarak görmesi doğru değil. AKP dini de, siyaseti de, sizi de istismar ediyor. Biz, sizin karşınıza enişteniz değil, sizin çocuğunuz, emekçi, aydın, demokrat, insan hakları savunucusu, yıllardır faili meçhul cinayetlere karşı mücadele eden Mesut Beştaş'la çıkıyoruz" diye konuştu.

Proje sözü verildi

Bakırhan ayrıca, belediye başkanlarının iki yıl içinde proje üretmemesi halinde görevden el çektirecekleri sözünü de verdi. Bakırhan, halktan Beştaş'ın belediye başkanı yapılması sözünü aldı. Daha sonra Güçbirliği'nin belediye başkan adayları tek tek anons edilerek, halka tanıtıldı.

Erdoğan'ın zaman zaman yuhalandığı ve sık sık "Bijî Serok Apo" ve "Yaşasın halkların kardeşliği" şeklinde sloganların atıldığı mitinge, kadınların ve çocukların katılımının yüksek olması dikkat çekti. **SİİRT**

Ankara'ya AB standardı

Karayalçın, Ankara'da AB standartlarını yakalamayı hedeflediklerini söyledi

Demokratik Güçbirliği'nin Ankara Büyükşehir Belediye Başkan adayı, SHP Lideri Murat Karayalçın, Ankara için dünyada bilinen başkentlerin standardını esas alacağını söyledi.

Karayalçın, Ankara'daki kültür-sanat ile sivil toplum kuruluşlarının temsilcileriyle Aldino Hotel'deki kahvaltıda bir araya geldi. Karayalçın, yaptığı konuşmada belediye başkanının kenti yönetmenin yanı sıra o kentin insanlarının potansiyelini harekete geçirmesi ve birliktelik mekanizmasını ortaya koyması gerektiğini vurguladı. Ankara'ya ilişkin projelerinden kısa bilgiler veren Karayalçın, Belediye Başkanı Melih Gökçek'i, "ufuksuz ve öngörüsüz" olmakla eleştirdi. Karayalçın, kahvaltıda ekonomiden kültür-sanata Ankara için öngördüğü projelerini anlattı.

Ankara'ya AB modeli

Türkiye'nin AB'ye girme sürecini göz önünde bulundurarak, Avrupa başkentlerinin standartlarını yakalamayı hedeflediğini ifade eden Karayalçın, seçildiği takdirde Ankara'yı her yönüyle ele alacağını söyledi. Ankara için daha önce Atina'yı model aldığını, ancak Ankaralıların eleştirileri üzerine bundan vazgeçtiğini anlatan Karayalçın, bunun üzerine AB başkentlerinin standardının ortalamasını esas alarak Ankara'yı düzenlemeyi hedeflediğini açıkladı.

İktisadi ve Sosyal Konsey

Ankara'nın iktisadi açıdan sürekli gerilediğini, Ankaralıların günlük kazancının 2 dolara düştüğünü dile getiren Karayalçın, kentin kültürel ve toplumsal etkinlikler açısından geliştirilebilmesi için öncelikle iktisadi yönden kalkındırılması gerektiğine işaret etti. Karayalçın, iktisadi geriliğin ortadan kaldırılabilmesi için, belediye başkanı başkanlığında ve Ankara'daki tüm üretici güçlerin katılımıyla, çözüm üretecek "Ankara İktisadi ve Sosyal Konseyi"ni oluşturmayı planladığını söyledi.

Eğitim ve sağlık yatırımları

Valiliğin bünyesinde olan eğitim kurumlarına ilişkin yatırımlarda belediyelerin de artık ön plana çıkmasını savunduğunu belirten Karayalçın, Ankara'da eğitim kurumlarının yaygınlaşması için teşvik edici olacaklarını kaydetti. Ankara'nın 2023'e kadar yeni üniversitelere ihtiyaç duyacağını belirten Karayalçın, Hacettepe Hastanesi'nin bulunduğu alanı sağlık havzasına dönüştüreceğini, burayı yabancı hastaların tedavi için tercih edecekleri yeni bir mekan olacağını vurguladı. Karayalçın, bilimsel alandaki yatırımlarla hem istihdamı, hem de gelir elde edilmesini hedeflediğini aktardı.

'İstanbul'a akış önlenmeli'

Karayalçın, Ankara'da yetişen kültür adamı, gazeteci ve aydınların ileri yaşlarda İstanbul'a yerleşmelerinden de yakındı. Bu durumun kendisini oldukça üzdüğünü ifade eden Karayalçın, aydınların şehre geri dönmeleri için Ankara'nın kültür ortamını geliştirecek projeleri öncelikle uygulamayı düşündüğünü kaydederek, "Ankara'nın sanat, kültür, tarih zenginliklerini ortaya çıkarmak için kaynak ayıracağım" dedi.

Gökçek'i eleştirdi

Gökçek'i popülist projelerle kamuoyunun karşısına çıkmakla eleştiren Karayalçın, "Bence adaylar o kentte izleyeceği siyaseti, hayal ve umutlarını ortaya koymalı" diye konuştu. Gökçek'in yeniden seçilmesi halinde hayata geçireceğini açıkladığı projeleri eleştiren Karayalçın, "Sayın Gökçek'in projelerini dehşetle izliyorum. Ulus'taki tüm binaları yıkacağını, yerine iş merkezi ve 3 bin yataklı bir otel inşa edeceğini söylüyor. Merak ediyorum, neden 3 bin yataklı bir otel yapacak? Ulus'ta değil 3 bin, 500 kişilik bir otelin bile iş yapacağını düşünmüyorum. Gökçek ayrıca, Hıdırlıktepe'nin tepesine bir Airbus uçak modeli oturtulmuş, muhteşem bir otel daha yapacağını söylüyor. Bir belediye başkanı kentin kaynaklarını nasıl böylesine savuruyor anlamıyorum."

Kimler katıldı?

Toplantıya, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, Ankara Sanat Tiyatrosu, Uçan Süpürge, Gülüm Pekcan Dans Tiyatrosu, Mülkiyeliler Birliği, Ankara Caz Derneği, Çağdaş Drama Derneği, Esatlılar Derneği, Çağdaş Gazeteciler Derneği, Avrupa Gençlik Festivali, KADER, TOBAV, TAKSAV ve AFSAD'ın aralarında yer aldığı 23 sivil toplum kuruluşunun başkan ve temsilcileri de katıldı. **ANKARA - DİHA**

Adaylardan kilise ziyareti

SHP Mersin Büyükşehir Belediye Başkan adayı Fikri Sağlar, Akdeniz Belediye Başkan adayı Kemal Peköz ve Yenişehir Belediye Başkan adayı Ali Özveren, Tomris Nadir Mitri Kilisesi Vakfı'nı ziyaret etti.

SHP'nin Mersin adayları, Tomris Nadir Mitri Kilisesi Vakfı'nın ziyaret ederek, vakfın başkanı Sabahattin Demir ile bir araya geldi. Sıcak bir atmosferde geçen ziyarette; Sağlar, herkesin barış ve huzur içinde yaşayacağı bir Mersin yaratmak için yola çıktıklarını söyledi. Sağlar, şöyle konuştu:

"Biz bunu sizlerle birlikte yapmak istiyoruz. Mersin farklı din ve kültürlerin yaşadığı bir il. Bu bir zenginliktir, ama son dönemlerde bu zenginlik ayrıştırılmak isteniyor. Biz bu birliktelikle bunu aşmak istiyoruz."

'Azınlık sorunu çözülmelidir'

Akdeniz Belediye Başkan adayı Peköz de, Türkiye'nin sorunlarının AB gibi dışarıdan dayatmalarla çözülemeyeceğini dile getirerek, "Sorunlar içte çözülmelidir" dedi. Tomris Nadir Mitri Kilisesi Vakfı Başkanı Sabahattin Demir de, adaylara ziyaret dolayısıyla teşekkürlerini sunarak, sosyal demokrat bir toplum için cemiyet adına başarılar diledi. **MERSİN - DİHA**

Sanatçılardan destek geldi

ÖDP Beyoğlu Belediye Başkan adayı Aydın, İstiklal Caddesi'ni kültür merkezi yapacağını söyledi

Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP) yerel seçimlere hazırlık kapsamında Beyoğlu, Zeytinburnu ve Bayrampaşa'da seçim irtibat büroları açtı. Beyoğlu seçim bürosunun açılışına sanatçı Zeynep Tonlay, sanatçı Mustafa Alabora ve Şair Orhan Alkay da katıldı.

Demokratik Güçbirliği seçim bürolarını açmaya devam ediyor. ÖDP'nin Beyoğlu'ndaki seçim bürosunun açılışına ÖDP eski Genel Başkanı ve Parti Meclis Üyesi Ufuk Uras, Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Melis Kürkçügil, İstanbul Tabip Odası Başkanı Gencay Gürsoy, 78'ler Vakfı Başkanı Celalettin Can, sanatçı Zeynep Tonlay, sanatçı Mustafa Alabora ile Şair Orhan Alkay katıldı. Burada bir konuşma yapan Ufuk Uras, halkı CHP - AKP ikileminden kurtaracaklarını belirterek, "Demokratik Güçbirliği olarak bir araya geldik. Halkı 'kırk katır, kırk satır' ikileminden kurtaracağız. 'Altta kalanın canı çıksın' diyen egemen partileri devireceğiz. El mi yaman bey mi yaman onlara göstereceğiz. Halkı ne Tayyip-

Demokratik Güçbirliği yaklaşan seçimlerle birlikte seçim bürolarını açmaya devam ediyor.

ler ne de Temel Reis'ler kurtarabilir" diye konuştu.

Uras'ın ardından söz alan ÖDP Beyoğlu Belediye Başkan adayı Münir Aydın, Türkiye'yi yönetmeye talip olduklarını ifade ederek şunları söyledi: "Türkiye'nin sorunlarını en iyi bilen Demokratik Güçbirliği'nde yer alan insanlardır. Yine aynı şekilde sorunları çözecek tek dinamik güç bizleriz. Beyoğlu'nda olduğu kadar tüm Türkiye'de iktidara talibiz. Beyoğlu İstiklal Caddesi'nden ibaret değildir. Biz görünmeyen arka mahallelerdeki yoksulların sorunlarını da göreceğiz. Nefes alabileceğimiz bir yeşil alan bile yok. Yürüyüş yapacağımız bir alan yok. İstiklal Caddesi bir kültür merkeziydi. Şu an sadece eğlence yeri olmuş. Biz tekrar kültür ve sanat merkezi haline getireceğiz."

ÖDP'nin Zeytinburnu seçim irtibat bürosu açılışına ise ÖDP Genel Başkanı Hayri Kozanoğlu'nın yanı sıra vatandaşlar katıldı. Burada kitleye hitaben konuşan Kozanoğlu, "Ayrımcılığa ve şiddete karşı hepimiz birer feminist, hepimiz birer ekolojistiz. Güçbirliği yerelde olduğu gibi genelde de iktidara gelecektir" dedi.

'Gurur duyuyoruz'

ÖDP Zeytinburnu Belediye Başkan adayı İlhami Varlı'da CHP Lideri Deniz Baykal'ın DEHAP'ı hedef alan sözlerini eleştirerek şunları söyledi: "CHP ile yaptığımız görüşmelerde bize dediler ki, 'Biz Kürtlerle, Alevilerle ve sosyalistlerle bilikte yürümek istemiyoruz' Bir de kendilerine solcu diyorlar. Oysa bizler, medeniyet yaratan Kürt halkıyla yürümekten onur duyuyoruz. Değişim ve gelişmenin öncüsü sosyalistler ve Alevilerle birlikte olmaktan da gurur duyuyoruz." **İSTANBUL - DİHA**

Doğan, seçmenlerle bir araya gelerek, desteklerini istedi.

'Oylar Güçbirliği'ne'

Demokratik Güçbirliği'nin Adana Büyükşehir Belediye Başkan adayı Sedat Doğan, Adana'ya yönelik her türlü projelerinin hazır olduğunu kaydederek, Güçbirliği adaylarının herkesin adayı olduğunu belirtti. Adana'nın Seyhan ilçesinde Saydam Caddesi üzerinde kurulan seçim bürosunun açılışı SHP Seyhan Belediye Başkan adayı Dr. Salim Canoğulları tarafından gerçekleştirildi. SHP Adana Büyükşehir Belediye Başkan adayı Sedat Doğan'ın yanı sıra DEHAP, SHP, EMEP ve ÖDP yöneticileri katıldı. Açılışta konuşan DEHAP Adana İl Başkanı Aslan Kaya, Cumhuriyeti halkların birlikte demokratikleştireceğini söyledi.

Daha sonra söz alan SHP Adana Büyükşehir Belediye Başkan adayı Sedat Doğan, Adana'ya yönelik her türlü projelerinin hazır olduğunu kaydetti. Güçbirliği adaylarının herkesin adayı olduğunu belirten Doğan, herkesi Güçbirliği adaylarına oy vermeye çağırdı. Son olarak konuşan SHP Seyhan Belediye Başkan adayı Dr. Salim Canoğulları ise, "Barışın olmadığı yerde birlik olmaz. Adana'nın kuzeyi ile güneyinin birliğini sağlamak zorundayız" diye konuştu. **ADANA**

KUTLAMA

Umudun ışıkla, emeğin zaferle, inkarın gerçekle, sevginin yürekle ve barışın yeryüzüyle buluştuğu daha yaşanılası bir dünya özlemiyle 8 Mart tüm dünyadaki emekçi kadınlara kutlu olsun.

DİSK/Genel-İş Van Şubesi Yönetim Kurulu adına
Fatma Avcı

ABD'NİN BÜYÜK ORTADOĞU PROJESİ'Nİ TEK BAŞINA HAYATA GEÇİREMEYECEĞİNİ SÖYLEYEN KARAYILAN:

Çözümün anahtarı demokrasidir

Büyük Ortadoğu Projesi'ni daha yeni ortaya atan ABD'nin, demokrasiyi bölgede en çok temsil eden bir gücü, askeri açıdan hedeflemesinin hiçbir izahı olmayacaktır

■ NURDOĞAN AYDOĞAN - MHA

Ortadoğu'da yaşanan çatışma, fanatizm, terör gibi sorunların kaynağının; adil, özgür, demokratik bir ilişki ve çözüm anlayışının olmayışına ve bu duruma zemin sunan antidemokratik zihniyete bağlayan Karayılan, bölgenin kendi iç ve dış sorunlarını çözmesinin tek anahtarının demokrasi olduğunu söyledi.

▸ ABD "Büyük Ortadoğu Projesi" çerçevesinde yeni bir strateji hazırladı. Plan, bölgenin "demokratikleştirilmesi" olarak tanıtılıyor. ABD, bölgede demokratik dönüşümü gerçekleştirecek güç ve niyette görünüyor mu?

ABD'nin yeni dünya düzeni çerçevesinde Ortadoğu'yu yeniden düzenleme konsepti öteden beri vardı. Ancak Afganistan ve Irak müdahalesinden sonra bu konseptini "Büyük Ortadoğu Projesi" biçiminde formüle ederek ortaya çıkmıştır. Aslında bu proje, halen bir çerçeve şeklinde ortaya koyulmuş, fakat son biçimi verilmemiştir. Herkesin tartışarak anlamaya çalıştığı bir projedir. Bölgedeki statükocu ve bölge halklarına da artık hiçbir yararı olmayan siyasal sistemlerin aşılması, değişim-dönüşüm sürecinin bir gereğidir. Çünkü mevcut rejimlerin, bölge sorunlarının çözümü ve bölge halklarının gelişmesi konusunda yeteneklerini yitirdikleri anlaşılmıştır. Asıl olan, bölge güçlerinin kendilerinin bu değişimi gerçekleştirmeleriyken, bölgedeki egemen güçlerin böylesi bir değişime gelmedikleri bilinmektedir. Buradan hareketle, değişim konusunda bölgedeki demokrasi hareketleri ve halk kitleleri kalmaktadır.

Önderliğimiz, daha üç yıl önce AİHM'e dönük geliştirdiği savunmasında, bölge halklarının girmesi gereken doğrultuyu belirlemiş ve Ortadoğu Demokratik Federasyonu tezi ve hedefini ortaya koymuştur. Şimdi ABD de kendi projesini ortaya koydu. Kuşkusuz ABD'nin gücü var, fakat bu güç, tek başına yeterli değildir. Zaten ABD, bu yüzden sözkonusu projesini tüm uluslararası güçlere dayandırmak istemektedir. Bu noktada pragmatizm ve bazı dar çıkarları esas alan politikaların aşılması, bölge halklarının gerçek sorunlarına cevap olan ve halkların iradeleşmesini içeren bir perspektifle yaklaşılması halinde, gelişme kaydedilebilecektir. Aksi durumda, kültürel açıdan dış dayatmalara kapalı olan bölge halklarına nüfuz etmek oldukça çok zor olacaktır.

Tek çözüm: Demokratik ekoloji

Bu noktada dışarıdan ne kadar demokrasi getirileceği ya da getirilmeyeceği saplantısından çok, bölgedeki demokrasi güçlerinin demokratik mücadeleyi yürütüp yürütemeyeceklerini, kitlesel gücü harekete geçirip geçiremeyeceklerini ve başarılı olup olamayacaklarını tartışmak daha doğru olacaktır. Bölgenin kendi iç ve dış sorunlarını çözmesinin tek anahtarı demokrasidir ve demokrasinin çağdaş demokratik uygarlık çizgisinde ilerlemesidir. Bugün yaşanan çatışma, fanatizm, terör gibi sorunların kaynağı; adil, özgür, demokratik bir ilişki ve çözüm anlayışının olmayışı ve bu duruma zemin sunan antidemokratik zihniyettir. Bu konuda hareketimizin ulaşmış olduğu demokratik-ekolojik toplum perspektifi; hem bölgesel, hem de uluslararası güçler açısından sorunların çözümünde tek anahtar durumundadır.

▸ Türk Genelkurmay yetkilileri, ABD ile, KONGRA-GEL'e yönelik planlarda anlaştıklarını belirtiyorlar. Bu konu KONGRA-GEL cephesine nasıl yansıyor? Pratik etkileri hissediliyor mu?

Türk Genelkurmay yetkilileri, ABD ile ortak operasyon için anlaştıklarını, ancak zamanlama konusunda ABD ile halen bazı sorunlar yaşadıklarını, yaptıkları son açıklamalarda belirtmişlerdir. Burada kastedilen, sanıyorum askeri operasyondur. Bu anlamda bize yansıyan herhangi bir durum sözkonusu değildir. Yalnız, hareketimize karşı politik, diplomatik ve psikolojik cepheden bir mücadele sözkonusudur. "Eve dönüş" adıyla çıkarılan pişmanlık yasası çerçevesinde çeşitli etkileme girişimleri olmuştur. Bu konuda içimizi etkilemeye çalışırken, çeşitli kanallar aracılığıyla da ultimaton anlamına gelebilecek sinyaller tarafımıza yansıtılmıştır. Bunun dışında herhangi bir yeni durum sözkonusu değildir. Fakat Türk tarafının dayattığı gibi, ortak bir askeri operasyona da ihtimal vermiyoruz. KONGRA-GEL'i çeşitli nedenlerle terörist listesine almış olabilirler. Fakat işin gerçeğine bakıldığında, KONGRA-GEL'in, Kürt sorununun demokratik çözümü ve bölgede genel anlamda bir demokratikleşmeye doğru bir değişim-dönüşümün gerçekleşmesi hedefi temelinde mücadele yürütmek üzere kurulmuş ve milyonlarca kişilik kitlesi olan bir demokratik halk hareketi olduğunu herkes bilmektedir. Büyük Ortadoğu Projesi'ni daha yeni ortaya atan ABD'nin, demokrasiyi bölgede en çok temsil eden bir gücü askeri açıdan hedeflemesinin hiçbir izahı olmayacaktır. Zaten ABD de, silahlı yöntemlerden çok, silah kullanmadan sonuç almaya çalışmakta ve bunu çeşitli vesilelerle ifade etmiş bulunmaktadır.

Bir bakıma bütün kadınlar gibisin; hiçbir zaman hiç kimseye, bir başka kadına bile yeterince yakın durmazsın. Görünmez bir zırhın, ten renginden ayırt edilmesi imkânsız bir masken var. Birine dokunduğunda bile, araya upuzun düşüncelerden, engin duygulardan oluşan bir mesafe koyarsın hep

En çok da sen farkındasın özgür olmadığımızın. Dağlar, artık senin ölümsüz ve soylu şiirindir. Çolak yoldaşlık, seninle sol koluna kavuştu

■ ADNAN SATICI

Kadınım;

Sana bu mektubu, sen bir oda ötede uyurken yazıyorum. Bu nedenle, mektubuma sineceği şimdiden belli "seni özlemek" kokusunun nereden geldiğini anlamaya çalışırken, yorulacaksın. İstemem yorulmanı. Hem, bu yeni bir şey değil ki! Çok kere, sen en yakınımdayken bile özlerim seni. Bir oda ötede değil de, bir başka kentte uyuyor gibisin. Bir çocuğu uyutmaya çalışırken, gözlerin kapanmış da olabilir. Hastane nöbetinde ranza demirine başını dayamışsın, ders çalışırken bir kitabın sayfaları arasında, ya da dağda silahına sarılmış da... Nerede olursan ol, özlerim seni. Nerede olursan ol, ister soluğun soluğuma komşu, ister Kaf Dağı'nın ardında. Özlerim seni. Her zaman derin bir boşluk kalacak seninle aramızda.

Bunda benim dillere destan doymazlığımın kocaman parmağı olduğunu ne diye yadsıyayım? Ben buyum işte. Ama şu da var: Sanki o çok kere, sen en yakınımdayken bile, aslında yeterince yakın değilmişsin gibi bir duyguya kapılırım. Duygu dedim, ama yanlış; sezgi bu. Hiç de boşuna değil. Kanıt istesen, bulamam, bütünleşemez bir şey, olduğuna yalnızca inanırım. Yanlış anlamanı istemem, yok şikâyetim. Bir bakıma bütün kadınlar gibisin; hiçbir zaman hiç kimseye, bir başka kadına bile yeterince yakın durmazsın. Görünmez bir zırhın, ten renginden ayırt edilmesi imkânsız bir masken var. Birine dokunduğunda bile, araya upuzun düşüncelerden, engin duygulardan oluşan bir mesafe koyarsın hep. Herkesi ve her şeyi, kimileyin kendini de dışarıda tutarsın. İçeride kimsecikler yoktur, varsa da yok olduğuna inanmamı istersin.

Yalan değilsin sen, ikiyüzlülük hiç değil. Dürüstlük, çelikten hırkan; tutarlılık demirden çarığındır. Bütün bu ağırlıklara rağmen çölde, durmadan yer değiştiren kum tepeleri üzerinde hayal adımlarla yürüme becerin, şu akıl çağında mucizenin hâlâ mümkün olduğunun tek işaretidir. İlk bakışta buna doğal bir anlam vermek, kolay bir iş gibi gelir insana. Değildir ama. Hele biz erkek dedikleri yaratıklar için, büsbütün kavranamaz bir paradokstur seninkisi. Biz erkekler, hayatımız boyunca bir kez bile dürüst olmadan dürüst olmayı başarırız da, sen yalan söylemeden yalan söylersin. Ne dünyanın kadınlar için daha fazla tehlike arz eden bir yer olduğu gerçeği, ne kadının nazenin bedeni ve kırılgan ruhu, bu dürüst yalancılığı, bütünüyle açıklamamıza izin vermiyor. Başka bir şey bu, gizli bir anlam. Gökyüzünden sarkan muamma askısı, diyebiliriz ona. Zekâna saygısızlık olacağını bile bile totolojiden medet uman bu salağı bağışla: Yok şikâyetim!

Eskiden olsa, şikâyet ederdim. Belki de bir erkeğin alıklık avlusundan akıl odasına geçerken attığı ilk adımdır, kadın dediğimiz muammayı kan ter içinde çözmeye çalışırken şikâyet etmekten vazgeçmesi. Şairleri ve kendini şair sanan kimi filozofları saymazsak, senden yakınan da kalmadı pek. Görünen o ki, çift taraflı işleyen bir kölelik hukukuyla erkeğin seninle yaşadığı her sorun çözülmüş. Erkek ya diz çöktürmüş sana, ya da önünde diz çökmüş. Daha doğrusu aynı erkek, kimileyin seni köle kılarak, kimileyin de hükümdar olduğun sonsuz ülkenin uyruğunda sessiz sedasız yaşamaya gönül indirmiş. Şaşılacak bir yan yok bunda. Kim ki gücün hükümranlığına işe yarar bir anlam yüklemişse, gün gelmiş, zincire vurduğu gücün kölesi olmuştur. Beis yok. İyi kötü bir dengedir bugün seninle yaşadığımız. İkimiz arasındaki en mahrem ilişkide bile ve yine ikimiz için de özgürlüğün olmadığı bir denge.

En çok da sen farkındasın özgür olmadığımızın. Dağlar, artık senin ölümsüz ve soylu şiirindir. Çolak yoldaşlık, seninle sol koluna kavuştu. Güzel yiğitlik sensin, eylem senindir. Miting alanlarında dalgalanan saçların, zindanlarda, hapishane önlerinde ağarır. Özgürlük en çok sende eksiktir, ekmek en çok sende eksiktir çünkü. Okullarda sıraları sen doldurursun istekle. Çocuğunun ödevi, senin ödevindir. Giydirirsin doğurduğunu, her sabah okuluna bırakırsın. Kitapları sen alır, okur; sinemaya, tiyatroya en çok sen gidersin. Özgürlük umudu içeren her söz, en çok sende karşılık bulur. Işıklı söze kimsenin inanmadığı kadar inanırsın.

Ben de sana inanırım. Peki ya şüphen, diyeceksin. Evet, şu baş belası şüphem... O, benim eksikliğimdir. Çünkü senin tüketilemez olduğun ölçüsünde, ben eksiğimdir. Senin olduğumu, senden olduğumu her dakika doğrulatma isteğimdir, ki kaç kez denedim içimdeki o boşboğaz çocuğu susturmayı, beceremedim.

Anla onu ve bağışla lütfen. Beni şimdiye dek kezlerce doğurdun, bir daha doğur. Değil mi ki bir kadının çocuğu olabilmektir onun olmak, ondan olmak. Kezlerce çocuğun oldum, daha ne olsun? Gecen güneşli, günün tastamam olsun kadınım, yoldaşım, annem!

BAĞLAR'DA CİDDİ ALTYAPI VE SOSYAL SORUNLARIN OLDUĞUNU SÖYLEYEN YURDUSEV ÖZSÖKMENLER:

Ekolojik demokratik toplumun belediyecilik anlayışı, özgür belediyeciliktir. Bu model, kadın bakış açısıyla örtüşüyor

Özgür belediyeciliği geliştireceğiz

■ ROJDA KIZGIN

28 Mart yerel seçimlerinde SHP listesinden Bağlar Belediye Başkan adayı olan Yurdusev Özsökmenler ile nasıl bir yerel yönetim modeli öngördüğünü ve Bağlar için ne tür projeler düşündüğünü konuştuk. Özsökmenler, Bağlar da içinde olmak üzere bütün yerel alan sorunlarının özgür belediyecilik ile aşılabileceğini söyledi.

Gazeteciydiniz, şu an belediye başkan adayısınız. Bu zaman aralığından biraz bahseder misiniz?

Gazetecilik çeşitli alanlarla ilgilenmeyi gerektiren bir uğraş. Dünyaya başka bir gözle bakmayı, olaylara ince ve ayrıntılı bakmayı gerektiren bir meslek. Gazetecilikten önce sendika yöneticisiydim. KESK Genel Merkezi'nde çalıştım. Bütün bunlar, bir de kadın olmanın duyarlılığı ile birleşince, belediye başkanlığına aday olmam söz konusu oldu. Ülkemizde, özellikle de Diyarbakır'da çok sorun var. Bütün bu sorunları hem emek boyutuyla, hem kadın boyutuyla, hem de halk boyutuyla uzun zamandır izliyoruz; inceliyor, çözüm yolları düşünüyoruz.

Nasıl bir yerel yönetim modeli uygulamayı düşünüyorsunuz?

Bunu, partideki kadın arkadaşlarımızla uzun zamandır tartışıyoruz. Ekolojik demokratik toplumu nasıl hayata geçirebiliriz diye özgür demokratik kadın hareketindeki arkadaşlarımızla bir tartışma yürüttük. Projeler hazırladık. Ekolojik demokratik toplum kadın bakışıyla örtüşüyor ve bunu örgütlemeye çalışacağız.

Ekolojik demokratik toplumun belediyecilik anlayışı, özgür belediyeciliktir. Halk meclisleri, kadın meclisleri, gençlik meclisleri, çocuk meclisleri, sadece düşünce üretmekle kalmayacak, projenin karar altına alınma aşamasına da, bunun uygulanıp denetlenmesine de katılacaklar. En acil ihtiyaçların neler olduğunu semt sakinleriyle tartışacağız, bunun kararını alacağız, meclise götüreceğiz.

Belediye başkanı seçildiğinizde, hangi projeleri yaşama geçireceksiniz?

İlk önce yerel yönetim modelini oturtmak önemli. Özellikle Bölge'de kadının durumu hassas. Bağlar açısından baktığımızda, köylerinden koparılmış, zorla göç ettirilmiş, çatışmalı dönemin acısını çok çekmiş bir kitle var. Bunlar arasında kadınlar ve çocuklar var; o zaman çocuk olan şimdiki gençler. Bunlar, o dönemin acısını, etkisini üzerlerinde taşıyorlar. Zorla göç ettirme, büyük bir travma yarattı. Bunun, işkence travmasıyla aynı olduğu, bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Bunun için Psikolojik Danışma Merkezleri kuracağız. Gençler, o dönemin etkileriyle çeşitli biçimlerde savruldular. Bunları toparlayacak gençlik merkezleri kuracağız. Kütüphaneleri, iş edinebilecekleri olanakları, çeşitli meslek kursları olacak. Yine, spor etkinlikleri olacak. Bunları, semtlerin ihtiyacını karşılayacak şekilde yapacağız. Böylece hizmeti semtlere götüreceğiz.

> **Demokratik bir yönetim modeli oluştuğunda, halkın iradesi açığa çıkacak**

Kadınlara, biraraya gelip, sorunlarını tartışabilecekleri sosyal yaşam alanları kuracağız. Hem sosyal açıdan, hem de aile bütçelerine katkı sunabilecekleri yeni uğraş alanlarının kurulmasına ön ayak olacağız. Yine bu merkezlerde kadın ve çocuk sağlığı, hijyen ve çocuk eğitimi gibi konularda eğitim verilmesini sağlayacağız.

Çocukları demokratik bir kültürle yetiştirmeliyiz. Çocuklar için mutlaka oyun alanları, parkları oluşturacağız. Okul öncesi çocuklara, mümkün olduğunca ulaşabileceğimiz her yerde eğitim verebileceğimiz, alanlar açacağız. Özellikle yoksul ailelerin çocuklarına yönelik eğitim projeleri düşünüyoruz.

Yoksulluk büyük bir sorun durumunda. İş edindirme kursları düzenleyeceğiz. GAP-GİDEM'in başlattığı girişimler var. Bunun örnekleri, küçük kooperatifler kurarak, birçok yerde denendi. Gerek turizmin, gerekse çeşitli tarımsal ürünlere dayalı sanayilerin gelişmesi için bölgeyi yatırım yapılabilir cazibe merkezi haline getirme projelerimiz var.

Sivil toplum örgütleri, sendikalar, çeşitli odalar ile ortaklıklarımız olacaktır. Arkadaşlar emek veriyorlar; belediyecilik anlayışımız üzerinde ortaklaşa çalışıyorlar. Şimdiden onlara teşekkür ediyorum. Bu, paylaşan belediye anlayışının ilk adımı ve kanıtı olacak.

Kadın belediyeciliği nedir?

Anlattığımız model, kadın bakış açısıyla gerçekleşen modeldir. İkincisi, belediye hizmetleri, kadını doğrudan ilgilendiren hizmetlerdir. Bağlar'da, altyapı çalışmaları nedeniyle çamur var. Bunun sonuçlarını kadınlar çekiyor. Elektrik, su, vs. sorunlarının muhatabı kadınlar. Kadınlar iktidardan uzak olduğu için, ranta, yolsuzluğa, iktidar oyunlarına çok bulaşmış değiller. Tabii istisnaları var.

Demokratik bir yönetim modeli oluştuğunda, halkın iradesi açığa çıkacak, kadınlar sosyal yaşama katılacak. Bölge'de töre cinayetleri, çift eşlilik, erken evlilik, nikah sorunu oldukça yoğun. Bütün bunları kadınlarla çözmeye çalışacağız. Kadın misafirhanesi mutlaka kuracağız. Aile içi şiddete maruz kalmış, ölüm tehlikesi altında kalan kadınların barınabilecekleri ve yaşama hazırlanabilecekleri kadın sığınma evleri ve kadın danışma merkezleri kuracağız.

Çamur ve toz, Bağlar'ın kaderi adeta. Yeşil alan çok az. Altyapı çalışmaları bittikten sonra, yollara hemen parke taşları döşenecek.

Bağlar'ın adı, bağlardan gelme. Ama bir tek bağ bile kalmamış. Eski bağ evleri vardı, bunlardan çok az kalmış. Eski Diyarbakır şarabı çok ünlüdür. Sembolik de olsa bunun üretimini başlatıp, o tarihi mirasa sahip çıkma düşüncesindeyiz. Diyarbakır, Ortadoğu'nun en önemli kentlerinden biridir, bu önemi giderek parlayacaktır ve Bağlar bunun bir parçası olacaktır.

Belediye başkanı seçildiğinizde, kadınları nasıl katmayı düşünüyorsunuz?

Bağlar'da meclis üyelikleri belirlenirken, kadınlara dikkat ettik. 13-14 civarında kadın belediye encümen adayı var. Onlarla beraber başarılı bir yönetim kuracağımıza inanıyorum.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü vesilesiyle kadınlara bir mesajınız var mı?

8 Mart, kadınların kendi kimlikleri ile dünyaya seslendikleri en önemli gün. Yerel seçimlerle, bugünü daha başka bir heyecanla yaşayacağız. 8 Mart'ta bütün kadınların ortak bir ruhla birleşeceklerini, egemenliğe, şiddete, iktidar hırsına, sömürüye dayanan bu dünyaya son vermek için mücadeleye yeni bir ivme kazandıracaklarına inanıyorum. Bu ruh ve coşkuyla tüm kadınları alanlara çağırıyorum. Bağlarda "gül devrimini" 8 Mart'ta gül dağıtarak başlatacağız.

YENER ORKUNOĞLU

Sol ne demektir?

"Hayatta başarılı olanlar, kendilerine gereken bilgileri öğrenmekten bir an geri kalmazlar ve hadiselerin sebeplerini her zaman araştırırlar." Rudyard Kipling

Hepinizin dikkatini çekmiştir; son yıllarda büyük bir kavram kargaşalığı var. Bugün müthiş bir "sol" kavram enflasyonu yaşanmaktadır. Sol kavramının önüne eklenen sözcüklerin sayısı arttı. Birkaç örnek verelim: "Atatürkçü sol", "milliyetçi sol", "demokratik sol", "anti-emperyalist sol", "sosyalist sol", "komprador sol", "anti-militarist sol", "devletçi sol", "özgürlükçü sol", "Batılı sol"...

Sağcı, solcu birbirine karışmış durumda. Kimin solcu, kimin sağcı olduğu belli değil. Doğu Perinçek ve İlhan Selçuk'tan tutun, Mümtaz Soysal'a kadar herkes, kendini "solcu" olarak tanımlıyor. Ama bu nasıl solculuksa, sağ ile ittifak kurmaktan çekinmiyor. Hele "milli mesele" gündeme geldiğinde, tüm sağcılar ve sözde solcular hemen birleşiyorlar. "Solcu" Perinçek, sağcı MHP ile ittifak kurabiliyor. Milliyetçilik, sağ ve solu aynı cepheye sokmaktadır. Bunun adı da, "anti-emperyalizm" oluyor.

Sol kavramı, kendi tarihinden koparılmış ve gerçek içeriğinden uzaklaşmış durumda. Kafaların karıştığı günümüzde, "sol" kavramının nereden kaynaklandığını, gerçek anlamını açıklamak yararlı olacaktır.

"Sol" kavramı, Fransız devrimiyle birlikte ortaya çıktı. Tarih sahnesine çıkan burjuvazi, bir toplum projesi ortaya atmıştı: "Eşitlik, özgürlük ve kardeşlik." Bu projeyi savunanlar, 28 Ağustos 1789 günü Paris'te, meclisteki temsilciler olarak kralın vetosuna karşı çıkarlar. Karşı çıkan milletvekilleri, meclis başkanının sol yanında toplanmışlardı. Meclisteki oturma yerlerine göre bunlara solcu denmiştir. Demek ki, sol kavramı "eşitlik, özgürlük ve kardeşlik" projesinin ürünü bir kavram olarak doğmuştur. O halde sol, özgürlük ve eşitlikten yana olmak demektir.

Ne var ki iktidara gelen burjuvazi, kendi projesine ihanet etti. Eşitlik ve özgürlük, yerini çocuk, kadın demeden, tüm işçilerin fabrika yaşamında acımazsız sömürülmesine bıraktı.

Daha sonraları Marks ve Engels, kendilerini "solcu" değil, "toplum eleştiricileri" veya "komünist" olarak adlandırdılar. Komünizmi de, mevcut toplumsal koşulları eleştiren ve onu aşmak isteyen bir hareket olarak tanımladılar. O zamandan bu yana köprülerin altından çok sular geçti. Burjuvazinin ideolojik egemenliğinin baskısı altında, hem komünist kelimesi kullanılamaz hale geldi, hem de sol kavramın içeriği boşaltıldı.

Sağ ve sol düşünce arasındaki sınırları kaldırmaya çalışan ilk düşünür, Alman filozofu Nietzsche'dir. Örneğin çok eskiden "sosyalizm" kavramı, sosyalist düşüncenin tekelindeydi. Bu kavramın içeriğini sosyalistler belirliyorlardı. Nietzsche, sosyalistlerin bu kavram üzerindeki tekeline son verdi. Solun kavramlarını, burjuvazi için kullanılacak hale getirdi. Nazizmin, kendini "milliyetçi sosyalistler" olarak adlandırmasının düşünsel zeminini Nietzsche hazırladı. Zaten post-modern felsefenin kökeni Nietzsche'ye dayanmaktadır. Bilindiği gibi post-modern felsefe, doğruyanlış, sağ-sol gibi kavramların artık anlamsız hale geldiğini iddia etmektedir.

Çok büyük bir ideolojik kuşatma altındayız. Kullanılan kavramlar, gerçek temellerinden kopmuş durumda. Bu ideolojik kuşatmayı kırmamıza yardım edecek şeylerden biri, tarih bilincidir; ama sadece siyasal tarih değil. Felsefe ve bilimin tarihini öğrenmek, ideolojik sis ortamından kurtarabilir bizi.

OKURMEKTUBU

Gündem'imiz

■ DERYA BORAN - **Mardin**

Geçtiğimiz sürecin bilincine varabilmek için süreç içerisinde zaman zaman değişimler meydana gelebilmektedir. Bu değişimin öncü gücü olan Özgür Gündem gazetesini takip etmek, değişim ve dönüşüme ayak uydurmaktır.

1990'lı yıllardan günümüze emek ve çaba verilerek gelinmiştir. Hepimiz biliyoruz ki, Özgür Gündem, bir halkın emeğiyle bu günlere gelmiştir. Bu aşamaya gelebilmek için de onlarca barış ve demokrasi şehidi vermiştir. Gündem gazetesine yönelik çok defa kapatma ve yasaklamalar getirilmiştir. Bunun yanısıra Özgür Gündem emekçilerine yönelik baskı, gözaltı, tutuklama ve faili meçhuller gerçekleştirilmiştir. Ama Özgür Gündem emekçileri hiçbir zaman halkı gündemsiz bırakmamıştır.

1 Mart 2004 tarihinden bu yana gazete bayilerinde yepyeni ve farklı bir Gündem'imiz var artık. Bu Gündem, toplumun tüm alanlarını kapsayabilmektedir. Ülkemizde gelişen barış ve demokrasi hareketinin bir parçası durumundadır. Kürt ve Türk halklarına bir ışık niteliğinde gördüğümüz Gündem'imiz, yepyeni yazar kadrosu ve yazılarıyla karşımızda.

Gündem'imize sahip çıkmak bize kalıyor. Gündem emekçilerinin binbir çaba ve emekle, bedel vererek çıkardıkları gazeteyi sahiplenebilmeliyiz.

Bundan sonra Gündem'imizde ekolojik toplumdan sosyolojiye, Ortadoğu halk gerçeğinden politikaya, kadın yaşamından gençliğe ilişkin hemen her konuyu bulmak mümkün.

Bizlere böylesi iyi ve güzel bir gazete çıkarmada emeği geçen tüm Ülkede Özgür Gündem gazetesi çalışanlarına, emekçilerine teşekkürlerimizi sunuyorum. Gündem'imizin, Ortadoğu halklarına değişim ve dönüşümde ışık olacağına olan inancımı sunuyorum.

Afgan Kızılayı yetkilisi öldürüldü

Afgan Kızılayı'nın Zebul Bölge Başkanı Muhammed İsa, dün kimliği belirsiz kişilerce öldürüldü. Zebul polis şefi Muhammed Eyüb, dün akşam saatlerinde Nev Khiez'deki evine giden İsa'nın, yolda aracını durduran 2 silahlı şahıs tarafından öldürüldüğünü açıkladı. Olayın ardından bölgede yapılan araştırmalarda 6 şüphelinin tutuklandığı belirtildi. **KABİL**

Moskova'da patlama: 8 yaralı

Rusya'nın başkenti Moskova'daki bir apartmanda meydana gelen patlamada 8 kişi yaralandı. Olaya gaz sızıntısının neden olduğu sanılıyor. Patlama, Çertanovski Caddesi'ndeki 14 katlı bir apartmanda meydana geldi.14 Mart'ta yapılacak devlet başkanlığı seçimi öncesinde, terörist saldırılara karşı ülke genelinde güvenlik önlemleri artırılmıştı. **MOSKOVA**

İsrail ordusu 14 Filistinliyi öldürdü

İsrail ordusu önceki günkü başarısız iki eylem girişiminde toplam 6 Filistinli'nin hayatını kaybetmesinin ardından, dün de Gazze Şeridi'ndeki iki mülteci kampına operasyon düzenleyerek 14 Filistinliyi öldürdü. İsrail ordusu operasyonların eylem hazırlığı içerisinde olan Filistin hücrelerine karşı yapıldığını açıkladı. **KUDÜS**

Çin savunma harcamalarını artırıyor

Çin Maliye Bakanı Cin Rençing, Ulusal Halk Meclisi yıllık toplantısına sunduğu raporda, savunma harcamalarının 2004 yılında 2,6 milyar dolar artırılarak, yaklaşık 25 milyar dolara çıkarılacağını açıkladı. Rençing bu değişikliğin, silahlı kuvvetlerin yüksek teknoloji ile çağdaşlaştırılarak savunma yeteneğini artırmak ve personel maaşlarını yükseltmek için yapıldığını belirtti. **PEKİN**

IRAK'TAN notlar

- ABD'nin, Irak'ın devrik devlet başkanı Saddam Hüseyin'e yöneltilecek savaş suçu iddialarına ilişkin delil toplamak amacıyla Irak'a ekip gönderdiği bildirildi.
- Irak Dışişleri Bakanı Hışyar Zêbari, devrik lider Saddam Hüseyin'in yabancı ülkelerdeki bağlantılarına petrolün dışında da rüşvet verdiğini tespit ettiklerini, ancak bunları açıklamayacaklarını bildirdi.
- ABD'nin Irak'taki sivil yöneticisi Paul Bremer, yaptığı açıklamada, "Zarkavi'nin hayatta ve Irak'ta olduğunu düşünüyoruz" dedi. Bremer, Zarkavi'nin Kerbela ve Bağdat'ta düzenlenen saldırılarla ilgisi olduğunu belirtti.
- Irak Ziraat Bakanlığı, hurma ağaçlarının kesilmesini yasakladı. Yasağa gerekçe olarak, "bina yapımında hurma ağaçlarının kullanılması" gösterildi.

AŞURE GÜNÜ KATLİAMINA VE ŞİİLERİN MUHALEFETİNE TAKILAN ANAYASADA UZLAŞMA SAĞLANDI

Şii Lider Sistani ikna oldu!

Seçimlerle başa gelecek bir hükümet dönemine kadar Irak'ı yönetecek anayasada uzlaşıldı

Irak geçici anayasasında uzlaşma sağlandığı bildirildi. Geçtiğimiz cuma günü imzalanması planlanan anayasaya müdahale ederek tekrar gecikmesine yol açan Şiilerin ruhani lideri Ayetullah Ali Hüseyni Sistani ile anlaşma sağlandığı belirtildi. Anayasayı imzalamayı reddeden Geçici Yönetim Konseyi'nin Şii üyelerinden Adnan Çelebi, Muvafak El Rubai ve Konsey Dönem Başkanı Muhammed Bahr El Ulum, Sistani ile görüşmek üzere önceki gün Necef'e gitmişti. Şiiler arasında saygın ve etkili bir din adamı olarak bilinen Muvafak El Rubai, dün Necef'te yaptığı açıklamada, Sistani ile anlaşmanın sağlandığını, belgenin Pazartesi günü imzalanacağını bildirdi.

Muvafak El Rubai, "Anlaşmaya vardık. Çok kısa sürede çok iyi haberler olacak" dedi. Sistani ile yarım saatlik görüşmesinin ardından gazetecilere konuşan El Rubai, "Pazartesi günü imzalayacağız" açıklamasını yaptı.

Irak geçici anayasa taslağının bugün, daha önce hazırlandığı şekliyle imzalanacağı bildirildi. Irak Geçici Yönetim Konseyi ile Şii Büyük Ayetullah (Merce-i Taklit) Ali el Hüseyin el Sistani arasında görüşmeler yapılmasına yardım eden konsey başkanı Muhammed Hüseyin Bahr el Ulum, dün yaptığı açıklamada, Konsey'in Şii üyelerinin, "belgeyi yarın (bugün) hiçbir değişiklik olmadan imzalayacaklarını" söyledi. Bahr el Ulum, "Sistani'nin çekinceleri var ama bu bir engel oluşturmayacak. (Taslak) daha önce konsey üyeleri tarafından üzerinde anlaşıldığı şekilde imzalanacak" dedi.

Geçici anayasa, ABD'nin egemenliği 30 Haziran'da Iraklılara devretmesi için büyük önem taşıyor. Erteleme, Sistani'nin son dakika müdahalesi ile gerçekleşmişti. Anayasa tasarısında Kürtlere veto hakkının verilmesine itiraz eden Şiiler, Irak'ın yeni başkanının da üç değil beş yardımcısının olmasını istemiş, bunlardan üçünün de Şii olması talep edilmişti. **NECEF**

Papandreu gider ayak uyardı

Yorgo Papandreu

Yunanistan'da dün yapılan genel seçimlerle birlikte PASOK, Yeni Demokrasi Partisi'ne (YDP) mağlup oldu. Yorgo Papandreu'nun liderliğindeki PASOK'un seçim yarışını Kostas Karamanlis'in liderliğindeki YDP'nin 5 ila 7 puan altında tamamladığı belirtildi.

Seçim sonuçlarının netlik kazanmasının ardından Papandreu, yeni kurulacak hükümeti Kıbrıs konusunda uyardı. Papandreu, yeni hükümeti, milli konulardaki çalışmalarında tüm güçleriyle destekleyeceklerini vurgulayarak, Kıbrıs konusunda çok zor bir döneme girildiği uyarısında bulundu. Papandreu, "Sizlere Kıbrıs konusuna büyük önem verdiğimizi bir kez daha söylemek isterim. PASOK ve ben, adil ve kalıcı bir çözüm bulunması için elimizden geleni yapacağız" dedi. Yunan vatandaşlarının verdikleri oylarla seçimlerini yaptıklarını ve mesajlarını verdiklerini de kaydeden Papandreu, PASOK'un Yunanistan'ın uluslararası itibarının ve sosyal haklar alanında kazanılanların korunması için tüm gücüyle çaba harcayacağını vurguladı. **ATİNA**

Rusya'da yarım milyon Kürt var ama oyları yok

14 Mart'ta Rusya'da yapılacak olan seçimlerde Kürtlerin birçoğu oy kullanamayacak

■ SEYİT EVRAN-MHA

Rusya'da 14 Mart'ta yapılacak devlet başkanlığı seçimlerine bir hafta kala, gözler ülkede yaşayan azınlıkların oylarına çevrildi. Bu durum, Rusya'da yaşayan yüz binlerce Kürdün oy kullanma haklarının olmadığı gerçeğini de bir kez daha ortaya çıkardı.

Halen Rusya'nın başkenti Moskova ile Krasnadar, Adige Özerk Cumhuriyeti, Saratov, Tambov, Gorki, St. Petersburg (Leningrad) gibi merkezi kentleri ile birçok küçük şehrinde yaklaşık 500 bin Kürt yaşamasına rağmen, bunların büyük bir bölümü vatandaş olmadığı için oy kullanamıyor. Oyu olanların ise hangi adayları destekleyecekleri konusunda tahminler yürütülüyor. Ancak bu konuda farklı görüşler var. Tahminlere göre, Rusya'daki Kürt nüfusunun ancak yüzde 15'i sandık başına gidebilecek.

Kürtler ağırlıkta kırsalda

Rusya'da yaşayan yaklaşık 500 bin Kürdün durumu, içler acısı. Öncelikle yaşadıkları yerlerin çoğunun kırsal olması dikkat çekiyor. Bir çoğunun pasaportsuz ve oturum hakkına sahip olmamaları ciddi bir sorun. Bu da beraberinde ciddi ekonomik sorunlar getiriyor. Zira son dönemlerde başta Moskova olmak üzere Rusya'nın Kuzey Kafkasya'ya yakın bölgelerinde meydana gelen patlamalardan ötürü kontrollerin artırılmış olması, pasaportsuz ve oturumsuz Kürtlerin, dışarı çıkamayacak kadar evlerine kapanmalarına neden oluyor.

Liste başı Putin

Tercihlerin başında ise Devlet Başkanı Vladimir Putin geliyor. Nedeni de Duma ve icra kurumlarının desteğini arkasına alan Putin'in ikinci kez seçilmesi durumunda getireceği istikrar ve demokratik açılım. Kürt seçmenler de ekonomik kalkınma başta olmak üzere, sosyal, siyasal ve kültürel haklardan yararlanmak istiyor. Diğer bir görüş ise Kürtlerin, Komünist Parti adayı Nikolayev Haritonov'a destek vereceği yönünde. Bunun nedeni ise Kürtlerin halen kimlik ve oturum ile ciddi ekonomik sorunlar yaşamalarından kaynaklanıyor. Komünist Parti, sosyal sorunları gündemleştirdiği için Kürtler arasında da sempati topluyor.

Olmayan oylar kime?

Bu konudaki tartışmalara katılan Kürt gazeteci İşxan Miroyev, Kürtlerin büyük bir bölümünün sandık başına gitmeyeceğini belirtiyor. Miroyev, görüşlerini açıklarken Kremlin yönetimini ise eleştiri yağmuruna tutuyor. Rusya'da yaşayan Kürtlerin büyük bir bölümünün Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra geldiğine dikkat çeken Miroyev, bunların halen oturum hakkı alamamaları ve vatandaş olamamalarına tepki gösteriyor. Buna rağmen Kürtlerden oy istemenin çok ahlaki olmadığı görüşünü dile getiriyor.

Pasaport ve oturum hakkı olmayanların oylarının da olmayacağını anımsatan Miroyev, şöyle konuşuyor: "Kürtler burada çok ciddi ekonomik ve kimlik sorununu yaşıyor. Pasaportları olmadığından bazen evlerinden bile çıkamıyorlar. Evinden çıkamayan ve bir ülkenin vatandaşı olmayan insanın oyu olur mu? Olmayan oyların herhalde kullanılması da istenmez."

'Sandığa gitmezler'

Seçim hakkı bulunan Kürtlerin büyük bir kesiminin sandık başına gitmeyeceğinin altını çizen Miroyev, Kürt seçmenlerin büyük bir bölümünün kırsal alanda yaşadıklarını, bu nedenle Komünist Parti adayı Nikolayev Haritonov'a oy vereceklerini savunuyor. Ancak Kürt oylarının Komünist Parti'ye gitmesinin nedeninin sadece kırsal alanlarda yaşamalarından kaynaklanmadığını dile getiren Miroyev, şu önemli tespiti yapıyor: "Bunun gerçek nedeni, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra sahipsiz kalmalarıdır."

Buna rağmen Putin'e oy verecek Kürtler de bulunduğunu anlatan Miroyev, bunun da Putin'in karşısında ciddi bir adayın olmamasından ileri geldiğini hatırlatıyor. Putin'in bir Kürt politikasının olmamasını eleştiren Miroyev, bu sessizliğin çok ciddi bir biçimde eleştirilmesi gerektiğini dile getiriyor.

Oylar demokrasiye

Uluslararası Kürt Toplumsal Örgütler Birliği Başkan Yardımcısı Kamiz Cebraliov ise Putin'in Kürt oylarına pek ihtiyacının olmadığı görüşünde.

Cebrailov, buna rağmen Kürt oylarının bazı nedenlerden ötürü Putin'e verileceğine dikkat çekiyor: "Ben Kürtlerin Putin'i destekleyeceklerini düşünüyorum. Zira Aralık ayında gerçekleştirilen Duma seçimlerinden sonra Duma ve icra kurumlarının desteğini arkasına alan Putin, önüne koyduğu güçlü Rusya projelerini daha kolay hayata geçirecek. Bu planlardan biri de Rusya'nın demokratikleştirilmesidir. Demokratikleşen Rusya, içinde barındırdığı tüm azınlıkların işine gelir. Bu azınlıklardan biri de Kürtlerdir ve bundan ötürü Putin'i destekleyeceklerini düşünüyorum." Cebrailov'a göre, nedenlerden biri ise diğer adayların azınlıklara fazla hak tanımamalarından kaynaklanıyor. Cebrailov da Putin'in Kürt politikasının olmamasını eleştiriyor. **MOSKOVA**

Rusya'da yaşayan yaklaşık 500 bin Kürt'ün çoğu 14 Mart'ta yapılacak seçimlede oy kullanamayacak.

Depremzedeler isyan etti

İran'ın Bem kentinde meydana gelen deprem faciasının üzerinden iki ay geçmesine rağmen zorlu yaşam koşullarında hayatını sürdürmeye çalışan depremzedeler isyan etti. 500 civarında depremzede arabaları yakarak, geçici konut olarak kullanılan konteynerleri tahrip etti. Şark gazetesinin bugünkü haberine göre, verilen sözlere rağmen sağlık hizmetlerinin yetersiz kalması, öğrencilerin eğitimlerini başka bölgelerde yapmasının sağlanamaması ve yaşamın halen çadırlarda sürmesinden rahatsız olan halk önceki akşam isyana kalkıştı. Yaklaşık 8 saat süren isyan sırasında, 500 civarında depremzede arabaları yakarak, geçici konut olarak kullanılan konteynerleri tahrip ederken, polis göstericilere müdahalede bulundu. Bölge yetkilileri, motosikletli kişilerin göstericileri kışkırttığını, ancak can kaybı olmadığını söylerken, Fars haber ajansı, kalabalığa açılan ateşte iki kişinin yaralandığını bildirdi. Bem kentinin bağlı olduğu Kirman eyaleti valilik bürosu, medyayı uluslararası yardımı abartarak bölge halkını her şeyin kolay halledilebileceğine inandırmakla suçladı. Geçen yıl 26 Aralık'ta tarihi Bem kentinde meydana gelen deprem faciasında, 43 bin kişi ölmüştü. **TAHRAN**

'Uzlaşma dörtlü görüşmeye kalacak'

Ankara'da temaslarda bulunan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin Kıbrıs Özel Temsilcisi Alvaro De Soto, adada uzlaşmanın, Türkiye ve Yunanistan'ın katılımıyla yapılacak dörtlü toplantılara kalacağı mesajını verdi.

De Soto, zaman ilerledikçe, adadaki tarafların kendi aralarında anlaşmaları şansının azaldığını söyledi. BM Genel Sekreteri'nin Kıbrıs Özel Temsilcisi, Dışişleri Bakanlığı'nda 7 saate yakın süren görüşmelerde bulundu. De Soto, Dışişleri Bakanı Gül, Müsteşar Ziyal ve ekibiyle adada devam eden müzakerelerde gelinen noktayı değerlendirdi.

Türk tarafının, Rum tarafına göre çözüm yönünde daha kararlı olduğunu dile getiren Türk yetkililer, bir an önce al-ver sürecine girilmesi gerektiğini belirttiler. Ankara'nın, Türkiye ve Yunanistan'ın katılacağı dörtlü toplantıların başbakan ya da dışişleri bakanları düzeyinde yapılması önerisi De Soto'ya iletildi.

Özel temsilci, bu öneriyi Genel Sekreter Annan'a aktaracağını söyledi. De Soto, Bakanlık'tan ayrılırken yaptığı açıklamada, gelecek hafta al-ver sürecinin başlayacağını umduğunu söyledi. Başbakan Erdoğan'ın çözüm yönündeki güçlü kararlılığının devam ettiğine inancını ifade eden De Soto, dörtlü toplantıların ne şekilde yapılacağına Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin, adadaki liderlerle konuşup, Türkiye ve Yunanistan'a danışarak karar vereceğini de belirtti. Kıbrısıta al-ver Perşembe başlıyor

Kuzey Kıbrıs Lideri Rauf Denktaş ve Rum yönetimi lideri Tasos Papadopulos 19 Şubatıta başlatılan müzakereler çerçevesinde bugün 11. kez bir araya gelecek. **ANKARA**

ortadoğu

ARABİSTAN'DAKİ VAHABİLERİN KÖKTENDİNCİ EĞİLİMLERE DESTEK VERDİĞİ BİLİNİYOR

Siyasal İslamın vatanı

Siyasal İslamın merkezi olarak gösterilen Suudi Arabistan , Batı ile petrole dayalı ilişkilerini, köktendinci İslami gruplara desteği ile dengeliyor

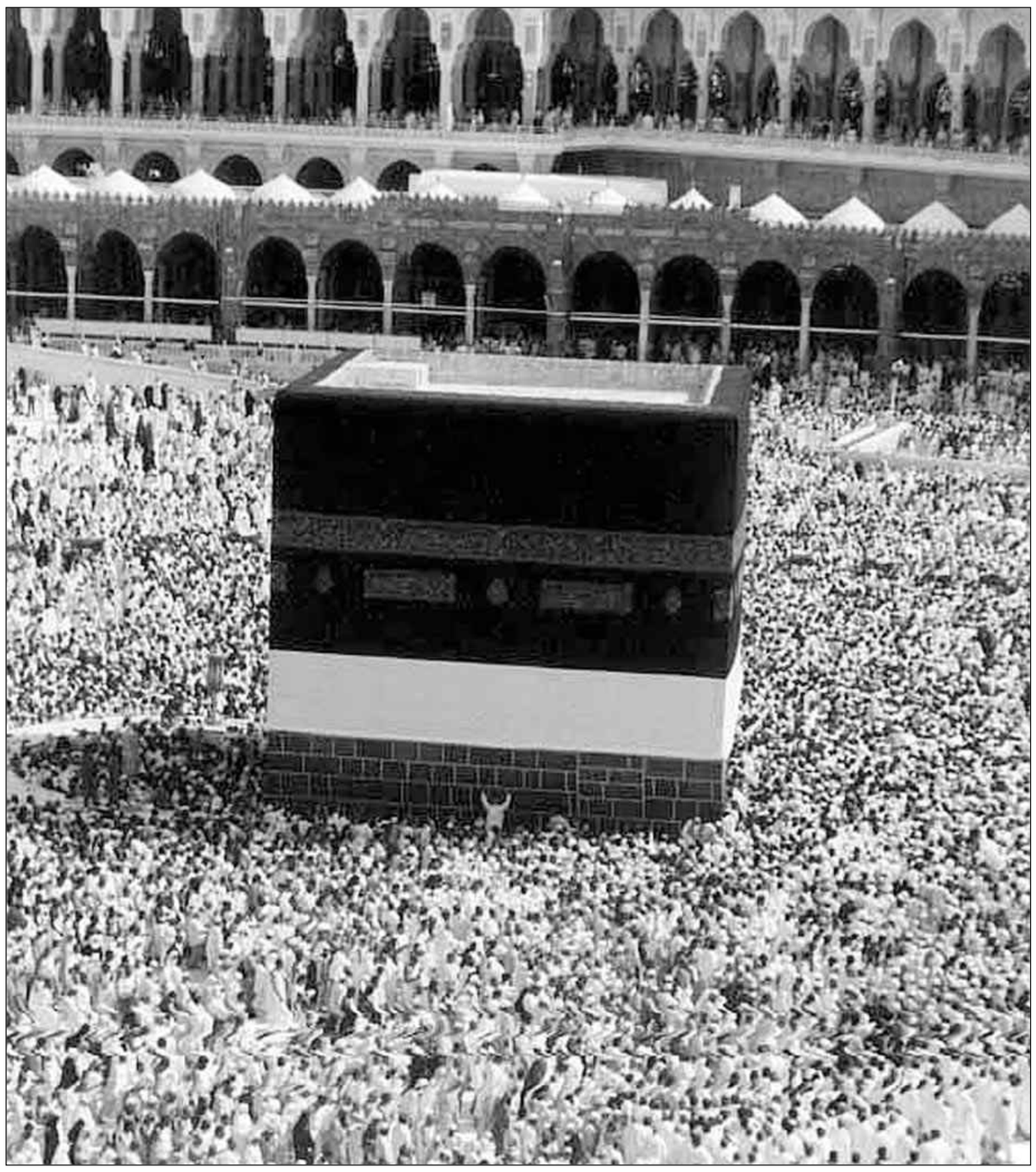

■ REŞAT ÖZKAN - MHA

Şiilerin kutsal Kerbela kentinde Aşura Günü ibadetlerini yerine getirirken uğradıkları saldırıların ardından, dünyanın gözü yine Suudi Arabistan'a çevrildi. Suudiler, "kafir" olarak adlandırdıkları Şiileri düşman kabul ediyor. Bu nedenle Irak'taki saldırıların arkasında Saddam Hüseyin kalıntıları ve El Kaide'nin olduğu belirtiliyor. El Kaide Lideri Usame bin Ladin'in hedefi ise İslam dünyasında Vahabizmi egemen kılmak. Suudi Arabistan kuruluşundan bu yana Ortodoks İslama dayanan Vahabizm'in merkezi olarak biliniyor. Bin Ladin de bu merkezden çıkmıştı.

ABD'ye karşı 11 Eylül 2001 tarihinde intihar saldırıları düzenleyen ve sayıları henüz bilinmeyen intihar komandolarından 12'si Suudi doğumluydu. İslam inancının tarihsel kökleri, Kızıldeniz ile Basra Körfezi arasında bulunan ve monarşi ile yönetilen Arap yarımadasının çöl coğrafyasında yatıyor. Bedevi aşiretlerini, yeni bir inanç olan İslam etrafında toplayan Hz. Muhammed, İslam inancını buradan dünyaya yaydı.

Maddi ve manevi kaynak

Suudi Arabistan şeyhleri ve siyasal Islam'ın iç içe geçmesi, bugünkü durumun yaratılmasına yol açtı. Siyasal İslami hareket ve örgütlenmeler, maddi ve manevi kaynağını Suudi Arabistan'da buluyor. Daha da ötesi, İslami hareketler burayı anavatan sayıyor. El Kaide Lideri Usame bin Ladin de Suudi kökenli. Siyasal İslamın şiddete yönelmesi ise İslamiyet'in doğduğu toprakların tehdit altında sayılmasından kaynaklanıyor. Körfez Savaşı, böylesi bir tehdidin bulunduğu iddiasını gündeme getirdi. Çünkü Suudi Arabistan'ı yöneten petrol şeyhleri, ABD askerlerinin 1991 yılında Irak'a karşı kutsal topraklara yerleşmesine önayak oldu. Bu durum siyasi İslamcılar tarafından inanca büyük bir ihanet olarak yorumlandı.

Batılılaşmaya protesto

1979 yılında Mekke'de büyük camiyi işgal eden 500'e yakın köktendinci, Suudi Arabistan'ın Batılılaşma'sını protesto etmişti. Çıkan çatışmalarda ise 161 kişi öldürülmüştü. 1991 yılında başlayan Irak-Kuveyt Savaşı sona ermesine rağmen, ABD askerlerinin Suudi Arabistan'ı terk etmemesi, bu ülkede huzursuzluklara yol açtığı gibi, İslami hareketlerin daha da gelişip güçlenmesine neden oldu. Usame bin Ladin ve arkadaşları da bunun eseridir. Suudi Arabistan, Arap yarımadasında en çok enerji kaynaklarına sahip ülke olduğu gibi, Batılı devletlere en çok petrol satan ülkelerin de başında geliyor. Afganistan halkı üzerinde karanlık bir ortaçağ rejimini kuran Taliban'ı, Pakistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'nden (BAE) sonra resmi olarak tanıyan diğer ülkenin Suudi Arabistan olması tesadüf değil. Ancak Suudi Arabistan, 11 Eylül'den sonra dış baskılara dayanamayarak Taliban ile ilişkisini kesti.

Batı ile petrol işbirliği

Batı medeniyeti, ticari ve stratejik çıkarlarından ötürü Suudi Arabistan rejimi ve kral ile diktatörlerle işbirliği yolunu tercih etmişti. 1979'in başında Afganistan'da Sovyetlere karşı Vahabi İslami hareketlere (Mücahitler, Talibanlar, El Kaide vs.) maddi ve manevi olarak destek veren ABD, bu hareketleri 11 Eylül saldırısından da sorumlu tutuyor.

Köktenciliğin yeniden doğuşu

Bugünkü Suudi Arabistan devletinin kuruluşu 18. yüzyılın başlarına kadar (1744) uzanıyor. Suudi Arabistan devletinin kuruluşuna Muhammed Ibn Sudi ve Vahabi hareketinin kurucusu Muhammed İbn Abdülvahap önayak oldu. 18. yüzyılın başlarına doğru Arabistan toprakları, merkezi bir devlet yapısından yoksun olup derebeyleri ve aşiretler tarafından yerel olarak denetleniyordu. Arap yarımadasının topraklarını aralarında parselleyen Arap şeyhleri, derebeyleri ve prensler arasında çıkar ve denetim savaşları da bitmiyordu. Buna Osmanlı İmparatorluğu'nun genel denetimi ve işgali de dahildi. Osmanlı İmparatorluğu'nun nüfuz alanı 1683 yılında, İslam'ın kutsal şehirleri sayılan Medine ve Mekke üzerinden Hint Okyanusu ile Kızıl Deniz arasında kalan Sana'ya kadar uzanıyordu. Sana kenti Osmanlı İmparatorluğu açısından Hint Okyanusu üzerinden dış dünyaya açılması yönüyle vazgeçilmez değerde stratejik bir kazanımdı. Osmanlı nüfuzundan rahatsız olan Arap aşiretlerinin üzerinde nüfuzu olan Suudiler için Arabistan yarımadasında denetim kurma zamanı gelmişti. Suudiler, Arabistan'ın kuzeydoğusunda yaşayan bütün Arap derebeylerini, şeyhlerini ve küçük prens hükümetlerini birleştirip merkezi bir devlet kurmak için uğraşıyorlardı. Suudi ailesine göre, parçalanmış ve yabancı imparatorlukların denetimine geçmiş kutsal toprakların birliğini ancak güçlü bir Arap merkezi devleti sağlayabilir ve halkın kaynaşmasına önayak olabilirdi. Suudiler için elbette İslam inancı kutsaldı, fakat asıl uğraş alanları ticaret idi. Dini ve politik işleri tam olmasa da birbirinden ayrı tutuyorlardı. Suudilerin başı General Muhammed Ibn Suudi, 1744 yılında, düşünür ve bir İslam köktencisi olan Nesd'li Muhammed Ibn Abdülvahap (1703-1792) ile güçlerini birleştirerek Suudi Arabistan'ın kuruluşunu sağladı. Arabistan yarımadasında küçük Dir'iya adlı bir bölgeye 18. yüzyılda egemen olan Suudiler, burada Vahabizmi temel alarak kendi isimleri altında "Suudi Arabistan" devletini kurdu. Osmanlı tehditlerine kulak asmayan bu küçücük devlet, "Osmanlıların değil, Arapların İslamın koruyucusu" olduğunu ilan etti. Böylece Arabistan'ın uzak çöllerinde şeriatla yönetilen ilk devlet ortaya çıkıyordu. Devletin başına oturan Muhammed Ibn Suudi, ilk etapta bölgedeki göçer aşiretlerini etrafında toplamaya koyulduysa da şehirlilerin çıkarlarını ön planda tuttu.

Suudiler ve Şiiler

19. yüzyılın başlarına kadar varlığını korumayı başaran Suudilerin ülkesi "Suudi Arabistan", genişleyip yayılmaya başladı. Suudilerin ilk hedefi "tarikat" ve "kafir" olarak da nitelendikleri Şiilerdi. 19. yüzyılda Şiilere savaş açan Suudi Arabistan orduları, Irak'ın güneybatısında bulunan Şii kutsal yerlerine saldırıp yıkarken, binlerce kişiyi de kılıçtan geçirdi. Mekke ve Medine'yi ele geçiren Suudilerin istila gücünü ancak Muhammed Ali'nin komutasında harekete geçen Mısır orduları kırabildi. Suudi-Vahabi devleti Mısır yenilgisinden 200 yıl sonra tekrar toparlanmayı başardı. Suudi ile Vahabi torunları tarafından 1932 yılında İngilizlerin yardımıyla tekrar bağımsızlığını ilan eden Suudi Arabistan, günümüzde petrol gelirlerine ve Batı'nın desteğine dayanarak, başında kralın ve 4 bine yakın prensin bulunduğu Şeriat ile yönetiliyor. Vahabi Suudiler, diğer İslam ülkelerinde de geleneksel Sünni-şeriatçı yönetimlerin işbaşına gelmesi için, İslami gruplara her türlü maddi ve manevi destek verdi.

Vahabi hareketi

İslam düşünürü Abdülvahap'a göre geleneksel İslam inancı, yüzyıllardan beri Arap yarımadasında hayat bulmaya çalışan dış kötülükler tarafından kirlenmiş ve "kafir inançlar"ın etkisi altına girmişti. Buna göre, İslam tüm bu kötülüklerden temizlenmeli ve Hz. Muhammed'in 1000 yıl önceki yaşayış biçimine ve uygulanan geleneksel İslami inanca geri dönülmeliydi.

Hz. Muhammed'in dışında yalnızca 4 halife tanınmalı, Kur'an yasama biçimi olarak temel alınmalı, "reform ve yenilikçi ismi altında İslam inancını yozlaştırmak isteyen her türlü şeytani girişim" ve tarikatlar reddedilmeliydi. Abdülvahab öncülüğünde gelişen "Vahabi hareketi" böylece ilk "köktenci" İslam hareketi olarak karşımıza çıkıp Arabistan yarımadasında hayat buluyordu. FRANKFURT

Suudi Arabistan

Yüzölçümü 2 milyon 240 bin kilometrekare, nüfusu 22 milyon olan ve monarşi ile yönetilen Suudi Arabistan anayasası Kuran ve Sunna'dan (Şeriat) oluşuyor. Yönetim açısından 2 otonom bölge (Mekke ve Medine) ile 13 ilden oluşuyor. Bu iller doğrudan krala bağlı olarak 103 vali tarafından yönetiliyor. Başkenti ise 5 milyon nüfuslu Riyad'tır. Halkın yüzde 90'ı Arap, yüzde 10'u ise yabancı kökenli. Resmi dini ise Sunni İslam.

Politik sistem ve askeri gücü

Halkı temsil edecek bir parlamento veya bir resmi organ olmadığı gibi, parti, sendika ve dernek gibi kuruluşları kurmak veya örgütlemeye girişmek yasak. Kral, ülkeyi Şeriat ve İslam kanunlarına göre yönetir. Kralın emrindeki devlet işlerini ise kendisi tarafından 4 yılda bir atanan 120 kişilik Danışma ve Bakanlar Meclisi (Maclis al-Sura) yürütüyor. Göstermelik olarak halkı temsil eden Vahabiler kurumu, 1982 yılından beri işbasında bulunan Kral İbn Abdülaziz'in emrinde çalışıyor. 1996 yılından beri ağır hasta olarak ölüm döşeğinde bulunan Kral'ın işlerini üvey kardeşi olan Abdullah üstlenmiş bulunuyor.

Askere gitme mecburiyeti olmadığı için 124 bin kişiden oluşan askerlerin çoğu paralı paramiliterlerden oluşuyor. Ordunun hemen hemen tümü Amerikalıların kontrolünde bulunuyor ve bunların eğitimleri ile Washington ilgileniyor. Askeri harcamalara ülkenin yıllık gelirinin yüzde 11.3'ü ayrılıyor. Bu paraların büyük bir bölümü ABD'nin silah sanayisine akıyor. Ülkenin en büyük geliri petrol ürünlerinin satışından gelirken, en büyük müşterisi ise ABD.

Irak geçici anayasası

Bugün imzalanması planlanan Irak Yönetim Yasası (Irak geçici anayasası) eğer ertelenmezse Irak Geçici Yönetim Konseyi'nin Saddam Hüseyinîin yıkılmasından sonra hazırladıkları ilk yasa niteliğinde olacak. Liberal bir temelde hazırlanan geçici anayasa, çok partili bir sistemi esas alıyor.

Hazırlanan bu yasalara göre, ülkenin temel sorunlarını ve Kürt sorununu uzlaşma ve diyalogu öngören siyasi yöntemlerle çözülmesi gerekiyor. Ülkenin yönetim modeli federalizm oluyor ve iktidar federal hükümet ile yerel hükümetler arasında paylaşılıyor. Yine Yasama, Yürütme ve Yargı erkleri ayrıştırılarak ülke demokrasi ölçüleri içerisinde idare edilecek. Ülkenin kaç federal bölgeye ayrılacağı ise henüz netleşmiş değil.

Geçici anayasa önerisinde en temel nokta ise yeni yönetim sisteminin oluşturulmasında Irak halkının iradesi esas alınıyor olmasıdır. Geçici anayasa (Konsey tarafından onaylanması durumunda) gelecekte Irakîtaki bütün halkların haklarının göz önünde bulundurularak yeni anayasanın oluşturulmasını öngörüyor. Buna göre üç eyaletin halkının üçte ikisinin karşı olduğu yasanın yaşama geçirilmesi durdurulur ve değiştirebilir. Bu da çoğulcul demokrasinin prensiplerine uygundur. Mevcut durumda Kürdistan bölgesi de üç eyaletten oluşuyor.

Geçici anayasanın imzalanması sürecinde çıkan engeller, yasanın özünde de kendisini gösteriyor. Şüphesiz bu gelecekteki pratik içerisinde de eksikliklerin yaşanmasına yol açacaktır. Alınan bilgilere göre geçici anayasada Güney Kürdistanîdaki Kürt halkının talep ve ulusal haklarının sadece bir bölümü garanti altına alınıyor.

Kürtler bölge hükümeti, parlamento ve silahlı güçleri ile birlikte mevcut statüsünü koruyor. Irak Geçici Yönetim Konseyiinde bulunan Kürt üyelerin verdiği bilgilere göre Kürt yerel yönetiminin iktidar sınır ve yetkileri artırılmıyor. Iraklı siyasi güçler buna hazır değilmiş!

Kürt halkının ulusal hakları ve Kürdistan bölgesinin yetkileri konularının dışında Irak geçici anayasasında da yer alan ve tartışmaya değer iki nokta daha var. Bu da Cumhurbaşkanıînın yetkileri ve dini yöneticilerin rolü konusunda. Bu konuyu laik bir kişi olarak tanınan Ahmet Çelebi, yıllardır Kürt güçlerine dostluğuyla tanınan Hekim ve Al Daiwe Partisiînin başkanı İbrahim El-Caferî bu iki noktayı sorun haline getiriyor.

Şii Müslümanlardan oluşan bu üç siyasetçi de, etkili olacakları, iktidarda daha fazla yetki sahibi olacakları Irakîin yeni anayasası oluşturuluncaya kadar diğer Şii güçlerle ittifak halinde çalışıyor. Şii siyasetçiler demokratik bir seçimle seçilmeleri durumunda çoğunluğu Şii mezhebine mensup olan Irak halkının temsilciliğini yapabilirler. Bu siyasetçiler güçlü bir pozisyona sahip olsa da bağımsız siyaset yapmaları mümkün görünmüyor. Siyasette perde arkasında aslen İranlı olan büyük Ayetullah, Ali Al-Sistanî duruyor. Güç sahibi Ayetullah, siyasete karışmayacağını, daha çok dini rolü üzerinde duracağını söylüyor. Ancak pratikte her şey onun iktidarı altında ve talimatlarıyla yürütülüyor. Irak geçici anayasanın imzalanmasının ertelenmesinin nedeni, Şii siyasilerin Ayaetullahía danışmak istemeleriydi. Yani Sistani ikna olmadan, geçici anayasayı imzalamaları mümkün görünmüyor.

Öte yandan ABDînin Irakîtaki sivil temsilcisi Paul Bremer, açık bir şekilde Kürt yönetiminin sınırlarının Saddam rejiminin yıkılmasından önceki statüyü aşan bir duruma müsaade etmeyeceklerini açıkladı. Bremer, Irak Geçici Yönetim Konseyi üyelerinin uzlaşması durumunda bile Kürdistan bölgesinin sınırlarının genişlemesine ve Kürt hükümetinin yetkilerinin artmasına müsaade etmeyecekelerini söylüyor. Washginton, Kürt yönetiminin sınır ve yetkilerinin artırılmasının bölgedeki diğer etnik ve dini grupların tepkisine yol açabileceğinden endişe ediyor.

ABD, yeni Irak sisteminin, Ortadoğuînun yeni modeli olmasını planlıyor. Bu nedenle Irakîin yeni geçici anayasası çok önemli. ABD'nin, Irakîin yeni elit siyasetçileri ve bölge devletlerinin Kürt sorununa ilişkin görüşlerinin ne olduğu sorusuna en başta yanıt vermeleri gerekiyor.

Kürt sorununun çözümüne yanaşmama (en azında Irakîin bütünlüğü içinde) bölge devletlerin Kürt sorununda daha önce sürdürdükleri politikaların ve bunların yarattığı krizlerin devamı anlamına geliyor.

Saddam Hüseyin sistemine karşı açılan savaşta Kürtler değişimin öncülüğünü yaptı. Diğer ülkelerin demokratikleşmesinde de Kürtler büyük bir mücadele veriyor. Irak siyasi sisteminin değişmesi ve ülkenin demokratikleşmesinde şimdiye kadar en büyük bedeli Kürtler verdi. Verilen bu çabanın karşılığında siyasi kazanımları ve temel haklarını elde etmesi gerekir.

Irak halkının mevcut durumda elde ettiği haklar eksikliklerine rağmen olumludur. Ancak sorunların kökten çözümünü getirmiyor. Daha önceki rejimin yıkılmasının sağladığı zafer sarhoşluğu dönemi geçti. Artık çok büyük sorunları olan bir ülkenin yönetilmesi dönemi başlıyor. Bu çok zorlu bir süreç olacak.

Önemli olan tüm tarafların kendilerini dogmatizm ve uç yaklaşımlardan kurtarmasıdır. Bütün sorunlar tartışma ve diyalog masasında çözülmeli. Ancak atılacak bütün siyasi adımların atılmasını kendisine bağlayan manevi iktidar ciddi sorunlara yol açacaktır. Buna karşı halkın iradesi ile iş başına gelen seçilmişlerin son sözü söyleme hakkına sahip olmaları gerekiyor.

Platform

■ ABDULLAH HİCAB ■
a-hejap@frisurf.no

'Tasarı yeniden düzenlenecek'

İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu, Kamu Yönetimi Yasa Tasarısı'nı yeniden düzenleyeceklerini ve vatandaş odaklı hesap verebilir bir yönetim tarzını geliştireceklerini söyledi. Önceki gün Bağcılar Olimpik Spor Salonu'nda düzenlenen aday tanıtım törenine konuşan Bakan Aksu, Kamu Yönetimi Yasa Tasarısı'nı yeniden düzenleyeceklerini kaydetti. **İSTANBUL**

Türkiye Mısır'a su satacak

Türkiye, İsrail'in yanısıra Mısır'a da su satacak. Mısır'a İzmit'teki Yuvacık Barajı'ndan ayda 100 bin tona yakın su satılması öngören iki yıllık anlaşma imzalandığı bildirildi. BBC İzleme Servisi'nin, Mısır Haber Ajansı'na dayanarak verdiği habere göre, Yuvacık Barajı'ndan su ithal edecek Mısır şirketi bunun için 3.5 trilyon lira ödeyecek. **KAHİRE**

Çiftçilere traktör kredisi

Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nin (TZOB) İş Bankası ile yaptığı görüşmelerden çiftçiye traktör kredisi çıktı. TZOB Başkanı Şemsi Bayraktar yaptığı açıklamada, "24 ay vadeye kadar 'sıfır' traktörler için alınacak kredinin kullanıldığı tarihte uygulanan faiz oranı vade sonuna kadar sabit kalacaktır. Geri ödemeler 3-6 ve 8 aylık dönemlerde ödenebilecektir" dedi. **ANKARA**

EKONOMİK VE SOSYAL KONSEY İSTİHDAM VE ÇALIŞMA HAYATI KURULU:

Kayıtdışı kontrolden çıktı

Ekonomik ve Sosyal Konsey tarafından hazırlanan rapor, Türkiye'deki kayıtdışı ekonominin kontrolden çıktığını ortaya koydu. Rapora göre, kayıtdışı ekonominin kayıtlı ekonomiye oranı yüzde 66

Türkiye'de kayıtlı ekonominin yüzde 66'sına ulaşan kayıtdışı ekonominin "kontrolden çıkarak kalkınmayı engelleyen boyutlara" ulaştığı bildirildi.

Ekonomik ve Sosyal Konsey İstihdam ve Çalışma Hayatı Kurulu'nun, "İstihdam artışını engelleyen faktörler ve çözüm önerileri" başlıklı rapor yıllardan beri tartışılan kayıtdışı ekonominin hat safhalara ulaştığını ortaya koydu. ESK tarafından hazırlanan rapora göre, Türkiye'de kayıtdışı ekonominin, kayıtlı ekonominin yüzde 66'sı kadar bir büyüklüğe ulaştığı belirtildi. Türkiye'de kayıtdışı ekonominin kayıtlı ekonomiye oranı 1985 yılında yüzde 38 düzeyinde bulunuyordu.

Tehlike büyük

Raporda, gelişmiş ülkelerde kayıtdışı ekonominin kayıtlı ekonomiye oranının ortalama olarak yüzde 15, gelişmekte olan ülkelerde ise yüzde 30 civarında olduğuna dikkat çekilerek, "Kayıtdışı ekonomi belirli ölçüler içinde ekonomileri şoklara karşı koruyan bir faktör olarak kabul edilmekle birlikte, Türkiye'de kontrolden çıkarak kalkınmayı engelleyen boyutlara ulaşmıştır" denildi. Raporda, kayıtdışı ekonomi ile mücadele edilmesi gereğinin de altı çizildi.

Raporda, Türkiye'de SSK'ye kayıtlı işçi sayısı 5 milyon 300 bin iken, Devlet İstatistik Enstitüsü verilerinden 3 milyon 400 bin kayıtdışı işçi bulunduğunun hesaplandığı belirtildi. Yabancı kaçak işçi çalıştırmanın da yoğun olduğu kaydedilen raporda, şu tespite yer verildi: "Kayıtdışı ekonomiyi ve kayıtdışı istihdamı bu ölçülere getiren önemli bir neden vergi ve SSK prim tabanının çok dar olması ve bu kesime getirilen yükümlülüklerde aşırı artışlar gerçekleştikçe, tabanın daha da daralması olmuştur. Kısaca işletmelere yönelik aşırı vergi ve prim yükü kısırdöngüye yol açmıştır." **ANKARA - ANKA**

İş arayan çok, iş yok

İş aramak için Türkiye İş Kurumu'na (İŞKUR) başvuranların sayısı 2003 yılında önceki yıla göre yüzde 71.5 oranında artarak 557 bin 92'ye ulaştı. İŞKUR Genel Müdürü Necdet Kenar, başvurulardaki artışın işsizlerin, İŞKUR'u bir çare olarak görmesinden kaynaklandığını söyledi.

İŞKUR verilerine göre, 2003 yılında 452 bin 991'i erkek, 104 bin 101'i de kadın olmak üzere toplam 557 bin 92 kişi iş bulmak amacıyla İŞKUR'a başvuruda bulundu. 2002 yılında ise 263 bin 575'i erkek ve 61 bin 185'i de kadın olmak üzere toplam 324 bin 760 kişi iş başvurusunda bulunmuştu. Başvuranların 97 bin 865'i bir işte çalıştığı halde özel durumlarına uygun, 28 bin 828'i ise daha iyi koşullarda çalışmak için iş aradığını bildirdi.

Ancak bu dönemde 43 bin 955'i kamu ve 85 bin 303'ü de özel sektörde olmak üzere toplam 129 bin 258 açık iş bulunduğu bildirildi. Söz konusu dönemde iş arayanlardan 196 bin 396'sı işverene gönderildi. Bunlardan 38 bin 801'i kamu, 8 bin 64'ü de özel sektörde işe yerleştirildi. Aynı dönemde 12 bin 481 özürlü, 5 bin 997 eski hükümlü ve terörden etkilenen 55 kişiye iş bulundu. İŞKUR'a iş başvurusunda bulunan toplam 557 bin 92 kişinin büyük bölümünü gençler oluşturuyor. Bunların yüzde 29.4'ü 25-29, yüzde 23'ü 20-24, yüzde 19'u 30-34 ve yüzde 12.5'i de 35-39 yaş grubunda bulunuyor. İşe yerleştirilen 65 bin 398 kişinin yüzde 42.6'sını 25-29 yaş, yüzde 16.6'sını 30-34 yaş, yüzde 15.4'ünü 20-24 yaş ve yüzde 11.3'ünü de 35-39 yaş grubundakiler oluşturdu. İş başvurusunda bulunan ancak herhangi bir işe yerleştirilemeyen kayıtlı 587 bin 479 işsizin yüzde 29'u 25-29 yaş, yüzde 21'i 20-24 yaş, yüzde 20.4'ü 30-34 yaş ve yüzde 13.3'ü de 35-39 yaş grubunda bulunuyor.

İşsizlerin yüzde 37.6'sını oluşturan 221 bin 201'i ilkokul, yüzde 20.3'üne denk gelen 119 bin 461'i de lise ve dengi okul mezunu. Orta ve dengi okul mezunu olanların toplam işsizlere oranı ise yüzde 14 düzeyinde bulunuyor. Ayrıca İŞKUR'a iş başvurusunda bulunanların 35 bininin de üniversite mezunu, master ve doktora derecesine sahip olanlardan meydana geldiği belirlendi. **ANKARA**

ÇEVİRİ ■ JEREMY RİFKİN

2040 yılına kadar şu anda mevcut 164 milyon olan imalat endüstrisinde çalışan insan sayısı birkaç milyona inecek. Dolayısıyla da kitlesel fabrika işçiliği dönemi fiilen son bulacak

Teknoloji istihdam olanaklarını kaldırıyor

Bütün dünyada işini kaybedenlerin sayısı giderek artış kaydediyor. Bu artış kriz boyutlarına ulaşmış durumda. 1995'te işsiz ya da yarı işsiz statüsünde bulunan insan sayısı 800 milyondu. Bugün bu kategoriye giren insan sayısı ise 1 milyarın üstünde.

Amerika ve Avrupa'da bile milyonlarca kişi işsiz ya da yarı işsiz statüsünde bulunuyor ve tam gün istihdam edilme olanakları da oldukça az. ABD'de 1998'den bu yana imalat endüstrisindeki istihdam kaybı yüzde 12 iken, İngiltere'de aynı dönemdeki istihdam kaybı yüzde 14 oldu. İngiltere'de imalat sektörü dört yıl içerisinde en hızlı büyüme temposuna ulaşırken, buna rağmen istihdam kaybı devam ediyor.

Peki fabrikadaki bütün bu işler nereye gitti? İşsizliğin nedeni olarak üretimlerini Çin'e kaydıran firmaların suçlanması son zamanlarda bir moda oldu. Çin'in daha fazla fabrikasyon mallarını ihraç eden bir ülke konumuna geldiği doğru. Ancak Alliance Capital Management tarafından yapılan yeni bir inceleme, Çin'de dahi fabrikasyona dayalı işlerde çalışanların sayısında büyük bir düşüş olduğuna işaret ediyor. Hem de diğer ülkelerden daha hızlı bir düşüş. 1995-2002 yılları arasında Çin'de imalat endüstrisinde çalışan 15 milyondan fazla kişi işlerini kaybetti. Bu, toplam imalat endüstrisi işgücünün yüzde 15'ini oluşturuyor.

Daha kötü olan haberler var. Alliance Capital'in yaptığı incelemeye göre, 1995 ve 2002 yılları arasında dünyanın en büyük 20 ekonomisi içerisinde yer alan ülkelerde 31 milyon kişi bu alanda işlerini kaybettiler. Geçen yedi yıl içerisinde dünyanın her bölgesinde imalat alanındaki istihdam her yıl azaldı. Global üretimin yüzde 30 arttığı bu zaman dilimi içerisinde iş istihdamı düşme kaydetti. Eğer varolan bu düşüş eğilimi devam ederse -ki düşüş hızının daha da artması muhtemel gözüküyor- 2040 yılına kadar şu anda mevcut 164 milyon olan imalat endüstrisinde çalışan insan sayısı birkaç milyona inecek. Dolayısıyla da kitlesel fabrika işçiliği dönemi fiilen son bulacak.

Şimdi ise beyaz yakalılar ve hizmet endüstrisi benzer iş kayıplarını yaşamaktalar. Akıllı teknolojiler işçilerin yerini daha fazla almaya doğru giderken; bankacılık, sigortacılık ve perakende ve toptan iş sektörü, akıllı teknolojileri hızlı bir şekilde işlemlerinin her aşamasına sokarak personel ihtiyacını azalttılar. Endüstri bilirkişileri, bütün endüstri ve dünya ekonomisinin küresel bir ağ ile birbirine bağlandığı oranda, beyaz yakalıların işlerindeki azalmanın önümüzdeki 40 yıllık süre içerisinde imalat sanayindeki iş azalmasını gölgede bırakacağını tahmin ediyorlar.

Eski mantık; yani üretimdeki teknolojik kazanç ve gelişmelerin eski işleri yok ettiği ve yerine yenilerini ikame ettiği mantığı artık doğru değil. Amerika, 1950'den bu yana en hızlı verimlilik artışının tadına varıyor. 2003'ün son çeyreğinde verimlilik inanılmaz bir ölçüde yüzde 9.5 artarken işsizlik hala yüksek seviyelerde seyretmeye devam etti.

Ekonomistler uzun bir zamandır, verimliliğin daha iyi mallar ve hizmetlerin verilmesine olanak sağladığını ve daha ucuz fiyatlar getirdiğini savunmaktalar. Ucuz mallar ve hizmetler, sırasıyla talebi kamçılıyor. Talepteki bu artış daha fazla üretim, hizmet ve de verimliliğin artmasına yolaçıyor. Böylelikle teknolojik keşifler bazı kişileri kısa bir süre için işsiz bıraksa dahi, ucuz ürün ve hizmetlere olan talepteki patlama genişleyen bir üretimi karşılamak için ek personel alınmasını gerektirecek, bu da işlerin tekrar rayına girmesini garanti edecek.

Sorun, bu teorinin daha fazla uygulanamaz olduğu konusudur. ABD çelik endüstrisi bu değişimin tipik bir örneğini teşkil ediyor. Amerika çelik endüstrisinde geçen 20 yıl içerisinde çelik üretimi 75 milyon tondan, 102 milyon tona çıktı. Aynı dönemde 1982-2002 yılları arasında çelik sektöründe çalışan işçi sayısı 289 binden 74 bine indi. Michigan Üniversitesi ekonomistlerinden Donal Grimes, "Gerçi imalat endüstrisi milli hasıladaki payını korusa da, verimliliğin yükselmesiyle birlikte işimizden olmamız muhtemelen devam edecek'' diyor. Bunu büyük bir kasırga ile mücadele etmeye benzetiyor. İçinden çıkılması zor olan çelişki de burada yatıyor zaten. Eğer, verimlilikteki bu aşırı gelişmeler daha da artan bir şekilde insanların işlerini kaybetmesine yol açıyorsa peki bütün bu yeni ürün ve hizmetleri satın alacak tüketici talebi nereden gelecek? Başından itibaren piyasa ekonomisinin doğasında varolan, ancak şimdi uzlaşılmaz bir noktaya gelen bu çelişki ile artık yüzleşmeye zorlanıyoruz.

Geniş ölçüde artan verimlilik, daha fazla sayıda işçiyi kısa zamanlı çalışmaya iterek marjinalleştirdi. Dolayısıyla da çalışan işçi sayısındaki düşüş tüketici taleplerinin azalması ve ekonominin de büyüme gösteremeyeceği manasına geliyor. Bu durum hükümet ve iş sahasındaki liderlerin ve birçok ekonomistin görmezden geldikleri yapısal bir gerçekliktir. *The Guardian*

İçki yasağı Meclis'te

İstanbul Bağımsız Milletvekili Emin Şirin, TCDD'nin yemekli vagonlarda getirdiği kısmi içki yasağını Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'a yönelttiği soru önergesiyle Meclis gündemine taşıdı.

Şirin, İstanbul-Ankara arasında çalışan trenlerin yemekli vagonlarında, TCDD'nin yazılı talimatı uyarınca yeni bir uygulamaya başlandığı ve bölümde 3-4 masanın "sigara ve içki içmeyenlere" ayrıldığını anımsattı. Şirin, Bakan Yıldırım'a, "yataklı vagonların restoran kısımlarının tümünde sigara içme yasağının uygulanması gerekmez mi? 'İçki içmeyenler'e ayrı bir bölüm veya masa tahsis edilmesi makul müdür?" sorularını yöneltti. Bu uygulamanın TCDD Genel Müdür Yardımcısı Ali Kemal Ergüleç'in 11 Mart 2003'te göreve atanmasının ardından verdiği talimat üzerine başladığı belirtiliyor. TCDD adına açıklama yapan Genel Müdürlük Basın Müşaviri Mehmet Aycı ise uygulamanın "Yeşilay'cı talepler üzerine yapıldığını" açıklamıştı.

Konuyla ilgili olarak KESK'e bağlı BTS yaptığı açıklamada, bu duruma tepki gösteren yolcuların bir kısmının yazılı şikayeti üzerine TCDD Genel Müdürlüğü'nün, sadece verilen emri yerine getirmeye çalışan restoran çalışanı 6 kişiyi farklı birimlere kaydırdığı belirtilmişti. Bu görev değişikliği nedeniyle söz konusu personelin maaşlarında aylık 300 milyon civarında bir kaybın söz konusu olduğu da ifade edildi.

Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ise yaptığı açıklamada, trenlerdeki içki yasağına sert tepki göstererek, "Basit bir çalışanın işgüzarlığı. Gereken her şey yapıldı" dedi. **ANKARA - ANKA**

Hekimler diplomalarını yaktı

Hükümetin çıkardığı Bütçe Uygulama Talimatnamesi'ni (BUT) protesto etmek için Abdi İpekçi Parkı'ndan bir araya gelen Türk Tabipler Birliği (TTB) Pratisyen Hekimler Kolu, TTB Genel Pratisyenlik Enstitüsü ve Pratisyen Hekimlik Derneği üyesi bir grup hekim, hekimlik diplomalarının fotokopilerini yaktı. Burada bir açıklama yapan Pratisyen Hekimler Kolu Başkanı Muharrem Baytemur, "Kaybettiğimizi düşündükleri saygınlığı yeniden kazandıracaklarını iddia edenler, ne yazık ki getirmek istedikleri sisteme dayanak oluşturabilmek için, sağlık ocaklarımızı yok etmenin, halkın sağlığını yok saymanın, pratisyen hekimleri sistem dışına itmenin hesabı içindeler" diye konuştu.

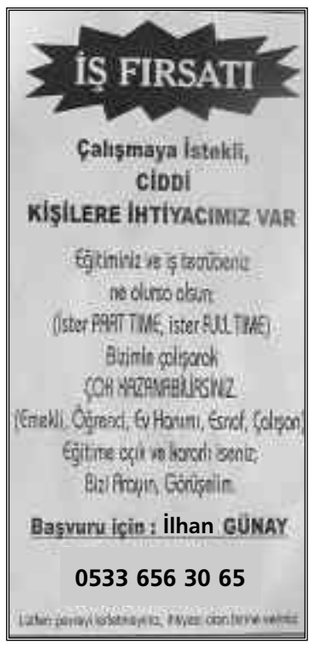

KUTLAMA

Bir bahar daha uyanıyoruz!
Tüm baharlar uyanış olsun diye!

Yaşanmamışlıklarımızdan, yarım kalmışlık ve acılarımızdan uyanıyoruz.
Ölüme yatırılan, katledilen duygularımızdan silkinerek Mor-Menekşe gülüşlü kardelenlerle uyanıyoruz. Beş bin yıldır "özgürlüğün gizli bahçesi" olan kendimizden uyanıyoruz. Kanlı gözyaşlarımız barışın, sevginin, ekmeğin, özgürlüğün, umudun ve yaşamın kaynağı, şaha kalkışı olsun.
Birlik ve beraberlik ruhuyla 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü hepimize kutlu olsun diyor, Demokratik Ekolojik Toplum şiarıyla tüm halkımızı alana davet ediyoruz

Diyarbakır Kadın Platformu

DOLAR	ÖNCEKİ GÜN: 1.331 .000 DÜN: 1. 320 .000	EURO	ÖNCEKİ GÜN: 1.621.000 DÜN: 1. 630.000
ALTIN	ÖNCEKİ GÜN: 16.815.000 DÜN: 16.942.000	BORSA	ÖNCEKİ GÜN: 19.015 DÜN: 19.165

MERKEZ BANKASI DÖVİZ KURU

DÖVİZ	ALIŞ	SATIŞ
1 ABD Doları	1,323,219	1,329,601
1 Avustralya Doları	991,116	997,600
1 Danimarka Kronu	216,538	217,604
1 İngiliz Sterlini	2,406,364	2,418,943
1 Japon Yeni	11,880	11,959
1 Kanada Doları	991,994	996,478
1 Kuveyt Dinarı	4,452,303	4,510,945
1 Norveç Kronu	185,994	187,249
1 Sud. Arb. Riyali	353,903	354,541
1 Euro	1,613,400	1,621,182

Pamukta artış bekleniyor

Ziraat Mühendisleri Odası (ZMO) Adana Şube Başkanı Ayhan Barut, geçen yıl pamuk fiyatlarının dünya piyasalarında değerini bulması ve bunun da ÇUKOBİRLİK tarafından üreticiye yansıtılmasının üreticiyi yeniden "beyaz altın"a yönlendirdiğini ifade etti. Barut, "Ürünün değerini bulması nedeniyle bu sezon Adana'da üretim alanının 50 bin hektara ulaşacağını tahmin ediyoruz" dedi. **ADANA**

1 milyon kişi yurtdışına gitti

Yurt dışına giden Türkiyeli vatandaşlarının sayısı yılın ilk iki ayında bir milyona yaklaştı. Turizm Bakanlığı verilerine göre, bu yıl ocak ayında 562 bin 93, şubat ayında da 421 bin kişi yurtdışına gitti. Geçen yılın ocak ayında 346 bin 317, şubat ayında 391 bin 638 kişi yurtdışına gitti. Buna göre yurtdışına gidenlerin sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 33.2 oranında artış gösterdi. **ANKARA**

TÜM DÜNYADA KALDIRILACAK OLAN KOTASYON UYGULAMASI TEKSTİLİ ZORLAYACAK

Zor günler kapıda

Türkiye ekonomisinde önemli bir yer tutan tekstil sektöründe uygulanan kotaların kaldırılmasıyla birlikte, pazar payı daralacak

Ankara Ticaret Odası'nca (ATO) hazırlanan "2005 Sendromu Raporu"nda, gelecek yılın başında tüm dünyada tekstil ve konfeksiyon ürünlerine uygulanan kotaların kaldırılacağına dikkat çekilerek, Türkiye'de GSMH'nin yüzde 12'sini, istihdamın yüzde 10'unu, ihracatın yüzde 37'sini gerçekleştiren tekstil sektörünün ciddi bir tehditle karşı karşıya olduğu uyarısında bulunuldu.

ATO'nun "2005 Sendromu Raporu", gelecek yıl başında tüm dünyada tekstil ve konfeksiyon ürünlerine uygulanan kotaların kaldırılacak olması nedeniyle Türk tekstil ve hazır giyim sektörünü zor günlerin beklediğini ortaya koydu.

Rapora göre, kotaların kalkması Türkiye'nin ihracat pazarındaki rakiplerinin artmasına, pazar payının daralmasına yol açacak. Türkiye'nin, 2005 sendromunu en az hasarla atlatması için atması gereken adımlara da işaret edilen raporda, bu kapsamda Türkiye'nin enerji maliyetlerinden vergilere kadar sanayinin rekabet şansını artırarak bazı indirimlere gitmesi gerektiği belirtildi.

Raporda, üretiminin yüzde 70'ini ihraç eden Türk hazır giyim sektörünün son 6 yılda 10 milyar dolarlık ortalama ile Türkiye ihracatının motoru durumunda olduğu kaydedildi. Söz konusu sektörün, son 10 yılda toplam ihracatın yüzde 37'sini gerçekleştirdiği anlatıldı.

Türk tekstil sektörünün son 6 yılda ortalama 6 milyar 250 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdiği Avrupa Birliği (AB) piyasasının, Türkiye'nin en çok zorlanacağı pazar olarak öne çıktığı kaydedildi. Raporda, AB'nin hem kotaları kaldırması hem pazarın daha çok Çin, Hindistan, Pakistan, Tunus ve Fas mallarına açılmasının Türkiye'nin lehine gelişmeler olmadığı, bunların yanı sıra Türkiye'nin; Ukrayna, Macaristan, Polonya ve Bulgaristan gibi ülkelerle de rekabet etmek zorunda kalacağı ifade edildi.

Vergi ve rekabet zorluyor

Raporda, özellikle ekonomik krizden sonra kamu finansman açığını kapatmak için devletin vergileri yüklendiği, bu çerçevede bir yandan akaryakıt, elektrik, su gibi girdiler üzerindeki dolaylı vergiler artırılırken, diğer yandan KDV ve kurumlar vergisi oranlarının yükseltilmesinin Türk sanayicisini rekabet edemez duruma düşürdüğüne vurgu yapıldı.

İhracatta önemli bir yere sahip olan tekstil sektörü son on yılda toplam ihracatın yüzde 37'sini gerçekleştirdi.

Rapora göre, üretim maliyetleri konusunda yapılan karşılaştırmaya göre, istihdam üzerindeki vergilere bakıldığında OECD ülkeleri arasında en yüksek vergi, Türkiye'de bulunuyor. Ülkelerin ekonomik rekabet edebilirlik sıralamasında Türkiye, 65'inci sırada yer alıyor.

Sanayide girdi maliyetlerinin yüksek olması ve maliyetlerin son yıllarda katlanarak artmasından net sermaye girişlerinin de olumsuz etkilendiği belirtilen raporda, Türkiye'nin, 23 yılda yalnızca 15.7 milyar dolar yabancı sermaye çekebildiği vurgulandı. Raporda, girdi maliyetlerindeki artış nedeniyle Türkiye'den yerli sermayenin yurt dışına kaçtığı, bu kapsamda bin 222 yerli firmanın yurtdışındaki yatırımlarının tutarının 5 milyarı bulduğu anlatıldı.

ATO Başkanı Sinan Aygün, 2005 sendromunun, Türkiye'de GSMH'nin yüzde 12'sini, istihdamın yüzde 10'unu, ihracatın yüzde 37'sini gerçekleştiren tekstil sektörünü ciddi bir tehditle karşı karşıya bıraktığını belirterek, "Tahrip gücü yüksek bir bombayla karşı karşıyayız" diye konuştu. **ANKARA - ANKA**

Boeing'in kaderi ihalelere bağlı

Türkiye'de iç hat uçuşlarında en yaygın kullanılan model olan Boeing 717'nin kaderinin, önümüzdeki birkaç ay içinde gerçekleşecek olan Almanya'nın en büyük havayolu şirketi Lufthansa'nın da dahil olduğu birkaç büyük havayolu şirketinin yapacağı ihalelere bağlı olduğu ifade ediliyor.

Büyük ihaleleri almakta başarısız olan Boeing firması, sıkıntılı günler geçiriyor. Boeing şirketinden yapılan açıklamaya göre, satışların düşmesi sebebiyle şirket California Long Beach'deki 717 Jet uçağı üretim/montaj fabrikasını kapatma kararı aldı.

Son olarak aralık ayında büyük bir ihaleyi kaybeden Boeing'in, 106 yolcu taşıma kapasiteli 717 uçaklarının üretimini durdurma olasılığının iyice yükseldiği kaydedildi. İşlerin kötüye gitmesine rağmen Boeing'in, 717 üretiminin geleceği konusundaki kararını en erken yaz aylarında alması bekleniyor. Ayda üç adet üretim yapıldığı dönemlerde 3 bin işçisi bulunan 717 fabrikasında, şu an sadece 1500 işçi çalışıyor ve ayda sadece bir adet üretim yapılabiliyor. Boeing ayrıca, Gong Beach'te 2008 yılına kadar geçerli olan bir kontrat çerçevesinde ABD hava kuvvetleri için imal ettiği C-17 kargo jeti üretim fabrikasında 7 bin işçi çalıştırıyor. 717 fabrikasının kapatılmasından C-17 çalışanlarının etkilenmeyeceği belirtiliyor.

Türkiye kullanıyor

Türkiye'de iç hat uçuşlarında en yaygın kullanılan model olan Boeing 717'nin kaderinin, önümüzdeki birkaç ay içinde gerçekleşecek olan Almanya'nın en büyük havayolu şirketi Lufthansa'nın da dahil olduğu birkaç büyük havayolu şirketinin yapacağı ihalelere bağlı olduğu ifade ediliyor. Boeing şirketi iki motorlu 717 programını 1997 yılında aldığı McDonnel Douglas firmasından devralmış ve jetin ismini DM-95'ten 717'ye dönüştürmüştü. Boeing'in ürettiği ticari uçaklar arasında en küçük jet olan 717'lerin satış fiyatı 36 milyon dolar.

Boeing, 11 Eylül saldırılarından sonra azalan hava trafiği sonucu da bu modelin üretimini durdurmayı planlamış, ancak fabrikayı kapatmanın ve malzeme sağlayan firmalara ödeyeceği harçların maliyetinin yüksekliği yüzünden üretime devam etme kararı almıştı. **ANKARA**

Belediyeler vergi ve harç zengini olacak

Hükümetin, TBMM'ye sevk edilen Büyükşehir Belediye, Belediye ve İl Özel İdaresi Yasa tasarılarının ardından gündeme getireceği "Belediye ve İl Özel İdaresi Gelirleri Yasa Tasarısı" taslağının yasalaşması, belediyeleri vergi ve harç zengini yapacak.

Hükümetin Yerel Yönetim Reformu kapsamında kamuoyunda tartışmaya açacağı, ardından Bakanlar Kurulu ve Meclis gündemine getireceği "Belediye ve İl Özel İdaresi Gelirleri Yasa Tasarısı Taslağı"na göre, belediye ve il özel idaresi vergileri, ilan ve reklam vergisi, eğlence vergisi, haberleşme vergisi, elektrik, havagazı, doğalgaz, likit petrol gazı tüketim vergisi, yangın ve deprem sigortası vergisi, çevre temizlik vergisi, konaklama vergisi, yolcu taşıma vergisi, değer artış vergisinden oluşacak. Belediye ve il özel idaresi harçları da, işgal harcı (Pazar, panayır, mezat yeri gibi), kaynak, memba suyu harcı, tellaklık harcı (hal,balıkhane satışları), hayvan kesim harcı, bina inşaat harcı, imar ile ilgili harçlar, işyeri açma izin harcı, muayene, ruhsat ve rapor harcından oluşacak. **ANKARA**

Elektrikte özelleştirme rotasyonu

Bu yıl özelleştirilmesi düşünülen elektrik dağıtım tesislerinin satışı 2005 yılına ertelendi

Hükümetin bu yıl için planladığı elektrik dağıtım tesislerinin özelleştirmesi, Dünya Bankası ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın uyarısı üzerine 2005 yılına kaldı. Dünya Bankası'nın özelleştirmenin 2005 yılına ötelenerek pazara güçlü yabancı şirketlerin girmesinin de sağlanmasını istediği bildirildi.

Dünya Bankası heyetinin eşgümünde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) gerçekleştirdiği toplantılarda, "Enerji Strateji Belgesi"ne son hali verildi. Hazırlanan stratejinin, yarın yapılacak Yüksek Planlama Kurulu (YPK) toplantısında karara bağlanması bekleniyor. Bu hafta içinde 21 dağıtım bölgesi üzerinden yapılacak özelleştirmeler için TEDAŞ'ın tüm müessese ve bağlı ortaklıklarının özelleştirme kapsamına alınacağı belirtiliyor.

Elektrik üretim santrallerinin özelleştirilmesine 2006 yılında başlanacak.

Bakan ikna edildi

Enerji Bakanlığı ile Dünya Bankası, dağıtım tesislerini "hemen satmak" isteyen Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ı, özelleştirmenin 2005 yılında yapılmasına ikna ettiler. Toplantılarda, Enerji Bakanlığı'nın, piyasa yapısıyla uyumlu bir özelleştirmenin yapılmaması durumunda, elektrik fiyatlarının artabileceği ve yatırımların durabileceği yönündeki kaygılarını ilettiği kaydedildi. Dünya Bankası da hızlı bir özelleştirmeye karşı çıkarak, özelleştirme için tüm teknik ve hukuki düzenlemelerin yapılmasında ısrar etti. Banka, pazara güçlü yabancı şirketlerin de girebilmesi için özelleştirme tarihinin 2005 yılına ötelenmesini istedi.

Dünya Bankası'nın öngördüğü hazırlık aşamasında, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının neler yapacağı da özelleştirme stratejisi takvime bağlandı.

Buna göre, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB), teknik hazırlık döneminde kapsama alınan dağıtım bölgeleri için danışmanlık ihalesine çıkacak.

Bu yılın son çeyreğine kadar özelleştirme yöntem ve şartnamesi hazırlanacak, konuyla ilgili duyuru yapılacak. Bu süre içinde dağıtım bölgelerinin gelir düzenlemeleri, dengeleme-uzlaştırma anlaşmalarının imzalanması, TEDAŞ'ın hesaplarının ayrıştırılması, hedef kayıp-kaçak oranları gibi konularda çalışmalar yapılacak.

Blok satışla özelleştirilecek

2004 yılı sonu itibariyle dağıtım ve özelleştirme tarifeleri 5 yıllık süre için belirlenecek. Bu çalışmaların yaşama geçirilmesinin ardından, 3 aylık izleme dönemine geçilecek. Bu sürenin sonrasında en erken 1 Nisan 2005'te dağıtım tesisleri için özelleştirme ihalesine çıkılacak.

Elektrik dağıtım tesisleri, blok satış yöntemiyle özelleştirilecek. Elektrik üretim santrallerinin özelleştirmelerine ise 2006 yılında başlanacak.

Strateji kapsamında Atatürk, Keban, Karakaya gibi büyük hidroelektrik santralleri sistemin güvenliği ve sürekliliği ile özelleştirme sonrası tarife artışını dengelemek için satılmayacak. **ANKARA**

Hayatın ve Sanatın Nabzını
Sanat ve Hayat
Tutuyor

Bayilerde

Toplum için sanat, insanlık için bilim, özgürlük için politika diyenler... Kültür-sanat dergilerinden yaratıcılık, özgünlük, zenginlik bekleyenler... Çek-sanat mafyalarına, edebiyat derebeylerine karşı sanatın ve edebiyatın saygınlığına sahip çıkanlar... Yeni yazılar okumak, yeni yazarlarla tanışmak isteyenler;

Siz de artık Sanat ve Hayat okuyun

Yönetim Yeri: Osmanağa Mahallesi, Mürverçiçeği Sokak, Mürver Apartmanı, No: 1, Daire 12, Kadıköy / İSTANBUL
Telefon: 0216 346 85 70 / Tel&Faks: 0 216 348 82 12
e-mail: beksav@tnn.net www.sanatvehayat.org

Onuncu Sayıdan Önüç Başlık

1. *11 Eylül'den sonra* **ABD'DE SANAT VE EDEBİYAT** Elif Özmenek
2. *Berlin duvarı yıkıldıktan sonra* **ALMANYA'DA SANAT VE EDEBİYAT** Yener Orkunoğlu
3. *İntifada'dan sonra* **FİLİSTİN'DE SANAT VE EDEBİYAT** Hannan Avad
4. *Devrim'den sonra* **KÜBA'DA SANAT VE EDEBİYAT** Miguel Lamazares Puello
5. *19 Aralık'tan sonra* **TÜRKİYE HAPİSHANELERİNDE ÖYKÜ VE ŞİİR** Sennur Sezer, Adnan Özyalçıner, Ruhan Mavruk, Muzaffer Oruçoğlu
6. *Irak işgalinden sonra* **İRAN'DA GÜNDELİK HAYAT** Feyza Hepçilingirler
7. *Sovyet Bloku dağıldıktan sonra* **SOSYALİSTLERİN KÜLTÜR POLİTİKASI** Hacı Orman
8. **ORTADOĞU'DA MİTOLOJİ VE İDEOLOJİ** Alâeddin Şenel
9. **TÜRKİYE'DE KÜLTÜR EMPERYALİZMİ** Zeki Coşkun
10. **SU ÜSTÜNE SURELER ve TEFSİRLERİ** Adso C. Nestor
11. **CAN DÜNDAR İLE ERDAL ÖZ İKİZ Mİ?** Bilgin Aksel
12. **NÂZIM HİKMET'İN ŞİİRLERİ NASIL BESTELENDİ?** Tahsin İncirci
13. **MAFYA VE KAPİTALİZM** İbrahim Aksoy

Tılsım
Ailesi OKEY BİLARDO
Hastane 2. Cad. Belediye İş Merkezi Zemin Kat
Tel. : 0.432 215 27 43 VAN

DAĞHAN
DOĞRAMA & MOBİLYA & HIRDVAT
Her Türlü Mobilya, İnşaat Boyası Bulunur.
Alaattin DAĞHAN
Marangozlar Sitesi No:165 Tel: (0 432) 223 59 15 VAN

TRT, AKKİRAZ, MAHZUNİ VE KARAKUŞ'UN TÜRKÜLERİNE YASAK KOYDU

Türkülere TRT engeli

Denetleme Kurulu, Karakuş ve Mahzuni'nin yeni albümlerini 'Yayınlanamaz' buldu

■ AYSEL BAKIRAY - DİHA

TRT programlarında yayınlanması için müzik yapım şirketlerinin Müzik Dairesi Başkanlığı'na gönderdikleri albümlerin bazıları Türk Halk Müziği Denetleme Kurulu'ndan geçerken bazıları ise "icra yetersizliği" ya da içerikteki "sözler" gerekçesiyle geçemiyor. Bu uygulamadan son zamanlarda nasibini alan sanatçılar ise Sabahat Akkiraz, Emrah Mahzuni ve Hüseyin Karakuş. Sanatçıların bağlı olduğu Arda Müzik Yapım'ın müzik prodüktörü Hasan Akkiraz, "İnsanlar müzik yaparken kendi müziklerine otosansür koymaya başlayacaklar" diyerek, karara tepki gösterdi.

Kimi zaman başkaldırı, kimi zaman sevgi, kimi zaman da dostluğun simgesi olan türküler, TRT'nin sıkı denetimi altında. TRT'ye ait radyo ve tv kanallarında yayınlanan programlarda yer alacak şarkılar veya türküler Müzik Daire Başkanlığı Türk Halk Müziği (THM) Denetleme Kurulu'dan geçmek zorunda. TRT'nin yayına başladığı günden bu yana devam eden bu uygulamaya son olarak, Arda Müzik etiketiyle çıkan, Sabahat Akkiraz'ın "Kaygusuz", Hüseyin Karakuş'un "Evrenin Kahyaları" ve Emrah Mahzuni'nin "Özledim Baba" adlı albümleri tabi oldu. Denetleme Kurulu, Hüseyin Karakuş ve Emrah Mahzuni'nin yeni albümleri hakkındı "icra yetersizliği" ve "Türk Halk Müziği üslubuna yeterli değil" gerekçesiyle "Tümüyle yayınlanamaz" kararı verirken, Halk Müziği sanatçısı Sabah Akkiraz'ın albümünde yer alan 2 eseri ise, sözleri nedeniyle "Yayınlanamaz" buldu.

Baskıcı uygulama

Karara tepki gösteren müzik yapımcısı Hasan Akkiraz, müziğin dışında yaşayan kurumların özgürlükleri kısıtladığını belirterek, "Sonuçta kendi kuralları var, kendi kuralları içinde kendi fikrine yakın müzikleri benimseyip diğer müzikleri benimsememesi normal, ama sanki bunu bir dayatma gibi, bu yayınlanabilir, bu "yayınlanamaz" şeklinde bir tarza dönüştürdüğü zaman, işte orda temel haklarda bir problem yaşanıyor. O zaman insanların aklına şu geliyor: İnsanlar müzik yaparken kendi müziklerine otosansür koymaya başlayacaklar. Diyecekler ki, şu yayınlanabilir, belki şu yayınlanamaz. O zaman biz bunu albümümüze koyalım ya da koymayalım, o da bir anlamda baskıcı bir uygulama gibi."

'Kişilerin düzeyi ayrı sorun'

Denetlemede siyasi kimliğin öne çıktığını ifade eden Akkiraz, "Parçalarda müzik kalitesi aranmıyor, daha çok özel ve spesifik konular nedeniyle yayınlanamaz deniliyor" dedi. Kurulun bir çok üyesinin albümleri dinlediklerini bile zannetmediğini söyleyen Akkiraz, "Uygulamadan geçen albümler daha çok icra yetersizliği bahane edilerek ya da müzik forma uygun değil deniliyor. Yeniliklere kesinlikle açık değiller. Şu enstrümanlar olacak, şu olmayacak. Bu da çok saçma geliyor bana. O zaman nasıl gelişecek bu müzik, nasıl yenilenecek. Enstümanlar değişince özü değişmiyor ki" diye konuştu.

Mahzuni: Kasıtlı uygulama

Uzun yıllardan beri babasının isminin hep kırmızı kalemle çizildiğini anlatan Mahzuni Şerif'in oğlu Emrah Mahzuni de, soyadı nedeniyle kasıtlı olarak bu uygulamaya tabi tutulduğunu belirterek, "Aşık Hüdayi babanın bir sözü vardır, 'Arılar sürekli bal yapar. Bunları arılar da yiyor ayılar da yiyor, insanlar da yiyor. Ama arılar yine bal yapıyor.' Onların dediği doğrultuda yapsak bile yine olmazdı, soy isimden kaybederdim" dedi.

'Özüne göre yorumladım'

Türkülere "Yayınlanır" ya da "Yayınlanamaz" kararı verilmesini çok umursamadığını dile getiren Sabahat Akkiraz ise şunları söyledi: "Bilemiyorum, oradaki insanların bilgi donanımları ne kadar sağlıklı. Ama ben, 20 yıldır Anadolu'nun çok güzel çalışmalarını yaptım, derledim ve özüne uygun çalıştım. Ben kendim doğru yorumladım, ama oradakilerin ne kadarı doğru onu bilemiyorum. Doğru çalışmalar yaptım ve bugüne kadar geleneksel olan ezgileri okudum. Türküleri yurtdışında da kıtalar ötesine kadar götürdüm, ben bu güzel Anadolu ezgilerini taşıyorum."

İSTANBUL

Sabahat Akkiraz'ın "Kaygusuz" adlı albümündeki sözleri nedeniyle "Yayınlanamaz" kararı verilen "Kumarbaz" ile "Tarikat Kutbu İrane Sofrası" adlı parçalarının sözleri şöyle:

Tarikat Kutbu

Tarikat kutbundan tecrit olmayan
Yediği haramdır yese ne fayda
Makbul dergah diyene girmeyen
İlahi öz şahım dese ne fayda

İsmine bak hayrına düşmeyen
Dört kapıdan kırk makama geçmeyen
İşleğini yetmişüç'e seçmeyen
Gürüh'u nacviyim dese ne fayda

Kumarbaz

Gönül hasbi yare sual olmuşsun
Ne kaçar kovalar ne tutulursun
Bir yüze gülene meyil vermişsin
Ne candan seversin ne sevilirsin

Yeter ettin dertliye sen bunca naz
Nedir bu ettiğin bana hilleyi baz
Adam ol sadece behey kumarbaz
Ne oynar udarsın ne udulursun

Akkiraz, Oğur ve Demircioğlu bir arada

Beyoğlu Ses Konserleri kapsamında bugün halk müziğinin önemli isimlerinden Sabahat Akkiraz, Erkan Oğur ve İsmail Hakkı Demircioğlu birbirinden güzel türkülerini seslendirecekleri konserde, dinleyicileriyle buluşuyorlar. Konser saat 20.30'da Ses-1885 Tiyatrosu'nda yapılacak. Her yıl Ocak- Mayıs ayları arasında her ayın pazartesi günleri gerçekleşen konserler bir festival niteliği taşıyor. Türk ve Yunanistanlı iki müzisyenin bir araya gelerek kurdukları İstanbul'dan Mektup adlı grupla da Sokratis Sinepolos ile Derya Türkan'nın geleneksel Türk ve Rum ezgilerinden oluşan bir konser vermişti. Kendi derlediği türküler ve değişlerle tanıdığımız Akkiraz'a Halk müziği enstrümanlarıyla Oğur ve Demircioğlu eşlik ediyor. İSTANBUL

'Kürsü' fotoğraflandı

Fotoğraf sanatçısı Merthan Anık, Diyarbakır kültürünün bir parçası olan kürsüleri, foto-röportajla belgeleyerek, Diyarbakır Sanat Merkezi'nde "Kürsü" adlı bir dia gösterisi yaparak sanatseverlerin beğenisine sundu. Anık'ın yaklaşık bir yıllık çalışmasının sonucu olan fotoğraflar, kürsülerin imalat aşamalarını insan öğesiyle birlikte sunuyor. Siyah beyaz olarak çekilen fotoğraf karelerinde, kürsü imalathanelerinde çalışan çocuklar da dikkat çekiyor. Anık daha önce de, Diyarbakır 75'inci Yıl Çocuk ve Gençlik Merkezi için, "Düşler ve Sokak" adlı projenin fotoğraflarını çekmiş ve oldukça beğeni toplamıştı.

Defter

■ VECDİ ERBAY ■

Bugün 8 Mart

Simon de Boevire, "Dünyaya kadın olarak gelinmez, zamanla kadın olunur" demiştir. Ben, yani hepimiz, yani bütün erkekler, Simon de Boevire'in aslında ne demek istediğini anlamışız, ama aynı zamanda atlamışızdır diye düşünüyorum. Çünkü erkek kalmak, hep işimize gelmiştir. 8 Mart günü, Amerika'da, çalışma saatlerinin sekiz saate indirilmesini talep eden kadınlardan yaklaşık yüz bini katledildi. Kadınları katledenler erkekti. Kadınları sekiz saatten fazla çalıştıranlar da...

Clara Zetkin, 2. Enternasyonal'de, 8 Mart'ın "Emekçi Kadınlar Günü" olarak ilan edilmesini istedi ve bu öneri kabul gördü. Amerika'daki katliamdan ve 2. Enternasyonal'den bu yana çok zaman geçti ve çok şey değişti yeryüzünde. Kadınlar aydınlandıkça, isyan ve direnme alanları geliştirdi; haklarını, erkek olanın elinden aldı.

Ama dışarının avlusu geniştir ve o geniş avluda bazı kadınlar, erkek olanın şiddetiyle birlikte yaşıyor. Geleneğe, sömürüye, eve, burkaya, çocuğa hapsediliyor... Her türden tacize maruz kalıyor... Soyut namus kavramı, kadınlar taşlanırken, elle tutulur oluyor; din ise, kadınlar örtülerek... Cinsel obje alarak algılanıyor ve erkek olan tarafından hayatın dışında tutularak geleneğin, ahlakın, toplumsal düzenin selameti sağlanıyor.

Erkek olan, bir yanı eksik yaşıyor bu yüzden. Bu yüzden, "Burkalarının altında yalnızca kadınlar kaybolmuyor. Erkeklerin bütün hayal güçleri, imgelemleri de tükeniyor. Kadınların yüzü bomboş bir çöle dönüşüyor ve bu çöl, kadının bir serap olarak bile görülmesine izin vermiyor. Kadını, kendinden yapılma bir çölde, kendi çölünü bekleyen bir çadıra dönüştürüyorlar. Kadınların bütün imgesi, kapatıldıkları çadırların içinde çürüyor. Dünyadan boşalmış kadınlarla birlikte, erkeğin gözleri siliniyor, zihninde kaybolmaya başlayan kadın imgesiyle birlikte geçmiş yok oluyor, gelecek ümitsizleşiyor, bellek ve hayal gücü bulanıyor." (Murathan Mungan, Çador, Metis Yay.)

Bugün ne olacak

Bugün ne olacak sahiden? Kadınların büyük çoğunluğu 8 Mart'ın ne anlama geldiğini bile bilmeden, tarlada, atölyelerde, ev içlerinde, örtülerin, geleneklerin, ahlakın içinde tutsak kalacak. Yaratıcılığının ve gücünün farkında olmadan... Ve erkek olan, ona, arzunun karanlık nesnesi diye bakacak...

Bugün ne olacak sahiden? Şehirlerde bazı kadınlar, erkek olanın baskısına karşı 8 Mart'ı vesile yaparak, isyan ve direnme haklarını yedeklerine alarak alanlara çıkacaklar. Haklarını, kaybedilen çocuklarını, kısıtırılmış özgürlüklerini isteyecekler. Erkek olanın üniforması ve copu tepelerinde olacak. Hakarete uğramaları, dayak yemeleri, yerlerde sürüklenmeleri, yabancısı olduğumuz görüntüler değil...

Bugün ne olacak sahiden? Elimizde sihirli değnek olmadığı için her şeyi bir anda değiştiremeyeceğimize göre, bugünün diğer günlerden bir farkı olmayacak. Ancak bugün 8 Mart ve durup düşünebiliriz; kadınları hayatın dışına iterek, ruhlarımızı ne kadar yoksullaştırdığımızı. Bugün 8 Mart ve her türden ayrımcılığın vahim sonuçlarını düşünmek için bir fırsat olsun... Bugün, eğer mümkünse, genç kız/anne/nine kadın gibi düşünelim.

Kadınlar için çok şey isteyebilirim. Peki ben ne isteyebilirim yaratıcılığına sonsuz inandığım kadınlardan?

İlk görüşte aşık olduğumuz kızlar, aşk bitince "erkek" çocuğumuza anne olmasın! *vecdierbay@hotmail.com*

Kazancı Bedih

Şikayetsiz bakıyor. Hafif bir suçlayıcılık var mı diye daha dikkatlice bakıyorum fotoğrafa. Yok, o da yok... Sessiz ve sitemsiz bakıyor. Elinde bir keser ve önünde eğri büğrü bir çaydanlık. Urfa'nın bakırcılar çarşısında bir çaydanlık tamir ediyor Bedih. Yaşı 70'i geçmiş. Çiğköfte leğenlerinden alüminyum bir çaydanlığa düşmüş. Oysa bir zamanlar çekicini tıngırdata tıngırdata bakır döver; leğen, sini, kazan yapar; çekicin ritmine göre hoyrat, gazel söyler, türkü okurdu. Kazancı Bedih derlerdi ona. 7-8 yaşlarında gelmişti bu çarşıya. Nice maceradan ve binbir badireden sonra 70 yaşını aşmış ve bu viran çarşıyı terk edememişti. Bakırın tok yankısı yerine alüminyumun soysuz tıngırtısından bir avuntu çıkarma gayreti içindeyken objektife yakalanmış gibi. Şikayetsiz bakıyor. Sami Hazinses'e benzettim önce. Değilmiş; Kazancı Bedih'miş meğer bize bakan; esirliğine sitem eden bir bakışla bize bakan. John Erman'ın "Son Giden" filmindeki bir replik geliyor aklıma: Filmdeki ip cambazı, "hayat ipin üstündedir, gerisi beklemekle geçer" diyordu... İpin üstüne çıkma umudunu yitirmiş bir cambazın hüzünlü bekleyişi okunuyordu Bedih'in gözlerinden.

■ ÖNDER KIZILKAYA ■

Kazancı Bedih'in hayatına şöyle bir göz attığımda Züğürt Ağa geldi gözlerimin önüne: Külüstür bir Skoda'ya dandik bir hoparlör takıp, mahcup bir sesle sokak aralarında domates satmaya çalışan Züğürt Ağa. O gırtlaktan jilet gibi buyruklar ve boru gibi naralar çıkmıştı bir zamanlar. Şimdi kendi sesinden utanıyor "domates" diye bağırırken sokak aralarında.

Tanrı vergisi bir gırtlağı ve kulağı vardır Bedih'in. Hiç okula gitmemiş. Belki de o yüzden bozulmamış! Fuzuli'ye, Nabi'ye, Ruhi'ye yepyeni yorumlar getirmiş, yepyeni tatlar katmış. Uzun havaları ve türküleri kendi tarzınca okumuş, kendini şarkılara katmış ve şarkıların makamını değiştirmiş. Onu dinlemekten zevk almış ve mest olmuş Urfalılar. Onu el üstünde tutmuş, ona "pir" demişler. Bu teveccüh karşısında daha da utanmış ve boynunu bükmüş Bedih. Şarkısını bitirince, etkisinin yankısına kulak kabartıp şişinmek yerine, bakırcılar çarşısına gidip kazan dövmeyi tercih etmiş. Şarkı söyler gibi kazan dövmüş, kazan döver gibi şarkı söylemiş.

Artık çoğu "sanatçı", dinleyicilerini "müşteri" gibi görüyor. Tıpkı müşteri tavlamaya çalışan kasaplar gibi davranıyorlar. Hepsinin bir vitrini var: Camda, "etlerimiz buzdolabındadır" ibaresi yer alıyor. Hepsinin duvarında "müşteri velinimetimizdir" levhası asılı. Herkesin suratında bir "tüccar yalakalığı". İşte Bedih, buna ihtiyaç duymuyor ya da bu tür davranışları kıvıramıyor. O, Urfa'nın ruhunu örgütlemiş. Ya da Urfa'nın örgütlü ruhu onda cisimleşmiş. O, bu ruhu sese dönüştürüp güvercinler gibi Urfa semalarına salıyor. Sesi yankılanırken semada, o çekip gidiyor. Sesinin başında nöbet tutmuyor. Güvercinler dolanıyor havada; taklalar atıyor. Bedih ise bu esnada çekiç sallıyor bakırcılar çarşısında. Şarkı bitince güvercinler tekrar yuvasına giriyor. Güvercin uçurur gibi sesini semaya salan adamdır Bedih.

Meslek değil, bir varolma biçimidir hoyrat söylemek. Meslekleriyle anılır onlar: Tenekeci Mahmut ya da Kazancı Bedih. O kendini Urfa'yla sınırladığı için "Kazancı" lakabıyla anıldı. Daha geniş bir coğrafyaya seslenmeye kalksaydı lakabı, Erzurumlu Emrah, ya da Kahtalı Mıçı gibi "Urfalı Bedih" olabilirdi. O zaman İbrahim Tatlıses gibi "Karadenizli uşakların da gönlünü alayım" kaygısıyla "iki iki dört eder / yeter güzelim yeter" türünde İsmail Türüt türkülerini de seslendirmek zorunda kalabilirdi. Ama o "Kazancı" kalmayı tercih etti. İyi bir denge bulmuş gibiydi: Gündüz kazan dövüyor akşam gazel söylüyordu. Ama denge bozuldu. Çinko, plastik ve alüminyum girince hayatımıza bakır pahalılaştı. Çarşı karıştı. Kazancılıktan kazancını çıkaramayan Bedih, kendini belediyenin önünde buldu. Askerliğini bandocu olarak yapan Bedih, şimdi de belediyenin bando takımındaydı. 5 yıl bandoculuk yaptıktan sonra babadan kalma evini satarak Austin marka bir kamyonet aldı. 3-5 yıl nakliyecilik yapıp arabayı sattı. Ardından Gölpınar'daki fıstık bağlarını da sattı. Bereket, elinde cümbüş ve dilinde nağmeler vardı. Artık ekmeğini müzikten kazanacaktı. 10 yıl kadar pavyonlarda çaldı söyledi. Sonra emekli olabilmek için tekrar belediyeye girdi. Emekli oldu ve sattığı evin mahallesinden bir ev aldı. 1989'da hacca gitti geldi ve cümbüşünü oğlu Naci Yoluk'a devretti.

Sonra ne oldu?

Zehirlenip öldü Bedih. Belediye değil sadece, hayat zehirledi onu. Plastik, çinko ve alüminyum zehirledi önce. Ardından belediye. Sonra nakliye. Daha sonra da pavyon. Dozu doruğa ulaştıran ise "katalitik"ti. 76 yaşının kışa tekabül eden bir gecesinde, karısı Fatma ile uyurken katalitik sobadan sızan gazla zehirlenip bu dünyadan göçtü Bedih.

Ne diyelim?

"Öyle sermestim ki, idrak etmezem dünya nedir" demekten başka!

ARAM YAYINCILIK

Cemal Nadir Sok. Uğur Han 18/305 Cağaloğlu
Tel: (0212) 514 82 72 Fax: (0212) 514 82 69

e-mail: www.aramyayincilik@yahoo.com
Web: www.aramyayincilik.com

GEÇEN HAFTA LİDERLİK KOLTUĞUNA OTURAN F.BAHÇE YILDIZ GOLCÜSÜYLE GÜLDÜ

Pierre ağırlığını koydu

Galatasaray galibiyetiyle 90 hafta sonra gelen liderlik sevincinin kısa sürmesini istemeyen Sarı Kanaryalar, UEFA yorgunu Gençler'i Hooijdonk'un golüyle yenip liderliğini sürdürdü

Gençlerbirliği'ni Ankara'da 4 sezon aradan sonra devirmeyi başaran Fenerbahçe, puanını 54'e yükselterek averajla liderliğini devam ettirdi.

Süper Lig'in çiçeği burnunda lideri Fenerbahçe, yıllardır kendisine ters gelen Gençlerbirliği karşısında yine zorlandı. Kontra ataklarla rakibini vurmayı deneyen sarı-lacivertlilerde son haftaların suskun golcüsü Hollandalı Pierre van Hooijdonk, attığı gol ve çizgiden çıkardığı 2 topla galibiyetin baş mimarı oldu.

23. haftada Galatasaray'ı 2-1 yenerek 2 gol averajıyla Beşiktaş'ın üstünde liderliğe yükselen Fenerbahçe, en zorlu deplasmanlarından biri olarak gördüğü Gençlerbirliği engelini de akıllı oyunu ve yıldız futbolcusu Hooijdonk'un çabasıyla kazanmasını bildi. Bu sonuçla son 6 deplasman maçında 5. galibiyetini elde eden sarı-lacivertliler, deplasmandaki ve ligdeki son yenilgisini 12. haftada Samsunspor karşısında almıştı.

4 yıl sonra galip geldiler

Fenerbahçe, Gençlerbirliği'ni 4 yıl aradan sonra ilk kez deplasmanda mağlup ederken, sarı-lacivertliler, bundan önceki son deplasman galibiyetini 1998-99 sezonunda 3-0'lık skorla almıştı. Fenerbahçe'nin 4 yıl aradan sonraki galibiyetinde başrolü oynayan golcü futbolcu Hooijdonk da tam 4 maç sonra, yeniden fileleri havalandırdı. 35 yaşındaki deneyimli futbolcu, ligde en son 19. haftada Trabzonspor'a gol atmıştı. Gençlerbirliği'ne attığı golle ligdeki gol sayısını 17'ye yükselten Van Hooijdonk, böylece aynı sayıda golü bulunan Konyasporlu Zafer Biryol'u yakalamış oldu. Maçtaki golünü 24. dakikada kaydeden Hollandalı yıldız, 21. ve 40. dakikalarda ise filelere giden iki topu çizgiden çıkardı.

Daum: Şanslı olan bizdik

Fenerbahçe Teknik Direktörü Christoph Daum, maç sonrası yaptığı basın toplantısında şanslarının yardımıyla galibiyete ulaştıklarını söyledi. Daum, "Bugün izlediğimiz maç, gökyüzü altında şans oyunuydu ve şanslı olan taraf bizdik" dedi.

Gençler dipdiriydi

Hafta içinde UEFA Kupası 3. tur rövanş maçında Parma'yı deviren ve bu maçın yorgunluğuyla Fenerbahçe'nin karşısına çıkan Gençlerbirliği, maçta rakibine oranla daha atak ve diri bir görüntü çizdi. Birçok gol fırsatını değerlendiremeyen kırmızı-siyahlılar, maçın son dakikalarına kadar kondisyonunu ortaya koyarak, haftada 3 maç trafiğine alışabileceğini gösterdi.

Deplasman takımları güldü

Süper Lig'de dün, İstanbulspor evinde son dakikalarda yediği 2 golle Ankaragücü'ne 3-2 mağlup olurken, son haftaların hüzünlü takımı Malatyaspor, deplasman canavarı Denizli'ye kendi sahasında tek golle teslim oldu. Ankaragücü'nde Ramadan, İstanbul ekibinde de Balili 2'şer gol attı. Günün bir diğer maçında ise Antepspor 2-0 öne geçtiği karşılaşmada Akçaabat Sebatspor'la 2-2 berabere kalarak taraftarını üzdü. SPOR SERVİSİ

Yoğun kar yağışı altında oynanan karşılaşmada futbolcular birbirleriyle uğraştıkları kadar, saha koşullarına karşı da mücadele etmek zorunda kaldı.

Ferrari duble ile başladı

Formula 1 Dünya Şampiyonası'nda sezonun ilk yarışı olan Avustralya Grand Prix'sini, Ferrari'nin Alman pilotu Michael Schumacher kazandı. Yarışa ilk iki cepte başlayan Ferrari sürücüleri, 58 tur sonunda yerlerini kaptırmayınca Schumacher-Barichello ikilisi 2004'ün ilk grand prix'sinde duble yaparak sezona fırtına gibi girdi.

Melbourne'deki 307.574 kilometrelik yarışı, 1 saat 24 dakika 15.757 saniyede ilk sırada tamamlayan Michael Schumacher, kariyerindeki 71. grand prix zaferine imzasını attı. Schumi son beş yılda Avustralya'daki 4. birinciliğini elde etti. F1'de 6 dünya şampiyonluğu bulunan deneyimli pilot, ilk sırada başladığı mücadeleyi baştan sona önde götürdü. İkinciliği Ferrari'nin diğer pilotu Brezilyalı Rubens Barrichello alırken, sezona iddialı giren Renault takımının İspanyol pilotu Fernando Alonso, 3. oldu. BMW Williams'ın 2 pilotu Ralf Schumacher ve Juan Pablo Montoya ise bu üçlüyü izledi. Melbourne'de, aralarında geçen sezonu sürücüler klasmanında 2. sırada tamamlayan McLaren'den Kimi Raikkonen'in de bulunduğu 6 pilot finiş göremedi. SPOR SERVİSİ

Sürücüler klasmanı

1 M.Schumacher 10
2 R.Barrichello 8
3 F.Alonso 6
4 R.Schumacher 5
5 J.P.Montoya 4

Markalar klasmanı

1 Ferrari 18
2 Williams-BMW 9
3 Renault 8
4 BAR-Honda 3
5 McLaren-Mercedes 1

KUTLAMA

150 yıl önce, eşit işe eşit ücret talebi ile emek alanında başlayan
kadın mücadelesi, bugün yaşamın her alanında eşitlik ve özgürlük mücadelesi olarak
yükselmektedir. Bu mirasın ardılları olan
tüm kadınların **8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü**'nü kutlar;
özgürlük mücadelelerinde başarılar dileriz

Ağrı Belediye Başkan Adayı Ferah Diba ERGÜL
Ağrı Doğubeyazıt Belediye Başkanı ve Başkan Adayı Mukaddes KUBİLAY
Ağrı Taşlıçay Belediye Başkan Adayı Hülya CENGİZ
Ağrı Eleşkirt Belediye Başkan Adayı Binnaz TEKİ

ÜLKEDE ÖZGÜR
GÜNDEM

Cihan Yayıncılık, Basın, Reklam, Film San. Tic. Ltd. Şti. Adına
İmtiyaz Sahibi: Ali Gürbüz
Genel Yayın Yönetmeni: Sibel Güler
Yayın Koordinatörü: Baki Gül
Yazışleri Müdürü: İrfan Uçar
Sorumlu Yazışleri Müdürü: Hasan Bayar
Haber Müdürü: İhsan Polat
Müessese Müdürü: İdris Karademir

Merkez: Katip Mustafa Çelebi Mah.
Abdullah Sok. 3/8 Beyoğlu / İstanbul
Tel: 0 212 244 13 38 **Faks:** 0 212 244 13 47
Haber Merkezi: 0 212 251 86 08 - 0 212 251 87 72
Baskı: İstanbul, Gün Matbaacılık
Adana, Aslan Güneydoğu Matbaacılık A. Ş.
Genel Dağıtım: YAY-SAT

8 MART'TA KADINLAR BİR KEZ DAHA ŞİDDETE KARŞI HAYKIRACAK

Tacize karşı kadın birliği

Geçen yıl, 'Kadın katliamlarına son' sloganıyla alanlara çıkan kadınlar, bu yıl da, 'Taciz ve tecavüzlere karşı kadınlar örgütleniyor' sloganı altında birleşecek

■ LEYLA PARLAK - DİHA

Töre cinayetine kurban giden Güldünya Tören'in acısı daha dinmeden, bu kez de Emekçi Kadınlar Birliği (EKB) üyesi Derya Aksakal kaçırılarak işkenceye uğradı, cinsel tacize maruz kaldı. İşyeri, sokak, aile, okul ve gözaltında kadınlara uygulanan şiddet, töre cinayeti, cinsel taciz gündemdeki yerini korurken; kadın kurumları, "Evde, sokakta, cezaevinde, gözaltında, taciz ve tecavüzlere karşı kadınlar örgütleniyor" sloganıyla 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde taleplerini haykıracak.

8 Mart 2003'ten 2004'e kadar "şiddet", "tecavüz", "namus cinayeti" kadınların gündeminden hiç düşmedi. Kadın hareketi, bir yandan küçük kızların namus gerekçesiyle katledilen küçük bedenlerine sahip çıkıp tabutunu omuzlarda taşırken, diğer yandan da yasaların kadın hayatını hiçe sayan gerici maddelerine karşı mücadele verdi.

'2003'te kadına yönelik savaş gelişti'

Amargi Üyesi Berivan Kum, 2003 yılının kadına yönelik şiddetin en çok yaşandığı yıl olduğuna dikkat çekerek, "Sadece politik anlamda mücadele eden kadınlar değil, namus cinayetleri ve bütün alanlarda, bütün kollarda kadına yönelik ciddi bir savaş gelişti. Geçtiğimiz günlerde töre cinayetine kurban olan Güldünya Tören'in ölümü çok önemli bir tarihe dek geldi. Duygularımızı etkilediği gibi 8 Mart'ı da etkileyecek. Geçen sene Şemsiye'yi, Kadriye'yi Gülbahar'ı yaşadık. Onlar, dövüldüler, sokakta bıçaklandılar, öldürüldüler. Biz, o kadınlardık; onların yanındaydık. Ama Güldünya'yı sahiplenme konusunda biraz zayıf kaldık" dedi. 2003'te kadını mağdur durumda bırakan yasalara dikkat çekmek amacıyla çeşitli etkinlikler düzenlediklerini hatırlatan Kum, "Sesimizi duyurabilmek için çalışmalar başlattık. Türkiye'nin birçok ilinde, ilçesinde imzalar topladık. Yine aynı zamanda TCK'nin değiştirilmesi çok uzun zamandır gündemimizde. Bazı kurumlar, TCK'ye yönelik çalışmalar hazırladı" şeklinde konuştu.

'8 Mart'a buruk giriyoruz'

Emekçi Kadınlar Birliği (EKB) Temsilcisi Hülya İmak ise, her geçen gün artan şiddete karşı eylemsel müdahalelerin yetersiz kaldığına dikkat çekti. Çözüm üzerinde durulması gerektiğine vurgu yapan İmak, "2004 yılında artık 'Kadına yönelik şiddete hayır' yerine kadına yönelik gelişen şiddete karşı ne tür önlemler alabilirizi, ne tür çözümler üretebilirizi tartışmak gerekir. Cinsel şiddete uğramış kadınlara nasıl barınma ve iş olanağı yaratabilirize çözüm getirmek lazım" dedi.

8 Mart'ın dünyada şenliklerle kutlandığını; ancak Türkiye'de hâlâ bugüne töre cinayetlerine kurban giden kadınların damgasını vurduğunu söyleyen İstanbul Barosu Kadın Hakları Komisyonu Başkanı Nazan Moroğlu ise, "Kadınlarımız eğitimden yararlanamıyor, iş bulamıyor, siyasete yeterince katılamıyor. Dolayısıyla biz yine sorunları dile getireceğiz ve bunların değişmesi için var gücümüzle çalışacağız" dedi.

'Tacize karşı kadın örgütleniyor'

2003 yılının kadın cinayetleri ve taciz olaylarının yanı sıra cezaevlerindeki tecrit uygulamalarının da çok fazla gündemde olduğu bir yıl olduğunu söyleyen Gökkuşağı Kadın Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Özden Gürbüz, "Bilindiği gibi Türkiye'de var olan tutukluların yarısı kadın. Toplumda en fazla yalnızlaştırılan da kadınlar" dedi. **İSTANBUL**

KATLİAMA UĞRAYANLAR

Son bir yılın töre cinayetleri

ŞEMSE ALLAK: Mardin'in Yalım Beldesi'nde "namus" uğruna aile bireyleri tarafından recm cezasına çarptırıldı. Allak, 7 Haziran 2003 tarihinde yaşamını yitirdi.

KADRİYE DEMİREL (15) : Diyarbakır'da halasının oğlu Mehmet Ali Erdoğan'dan (18) hamile kalınca, ağabeyi Ahmet Demirel'in (20) taşlı ve satırlı saldırısına uğradıktan sonra, 16 Kasım'da yaşamını yitirdi. Demirel'in cenazesi kadınlar tarafından omuzlarda taşınarak toprağa verildi.

GÜLDÜNYA TÖREN (22): Bitlis'in Mutkieller Köyü doğumlu olan Güldünya Tören, amcasının damadı Servet Taş'ın tecavüzüne uğradı, hamile kaldı. Aile meclisi kararını açıkladı: "İntihar et, namusumuz temizlensin." Çaresiz kalıp tecavüz eden adamın evine kuma gitti. Güldünya'nın ailesinin tehditlerinden korkan Servet Taş, iki eşini ve dört çocuğunu bırakıp köyü terk edince, Güldünya yine ortada kaldı. İstanbul'a kaçtı, köyünde 17 yıl imamlık yapan "baba" bildiği Alaattin Ceylan'ın yanına sığındı. Üç ay önce dünyaya getirdiği bebeğine "Umut" adını verdi. Ancak aile Küçükçekmece'de yaşayan Güldünya'nın izini buldu. 15 yaşındaki kardeşi F. tarafından vuruldu. Kaldırıldığı hastanede tedavisi sürerken refakatçi olarak hastaneye giren ailenin erkekleri Güldünya'nın başına iki kurşun sıkıp kaçtı. 27 Şubat'ta Güldünya'nın beyin ölümü gerçekleşti.

GÜLBAHAR GÜNDÜZ: Fatih İlçesi Saraçhane mevkiinde sivil polis olduğu iddia edilen kişilerce kaçırılan DEHAP İstanbul İl Kadın Kolları Yöneticisi Gülbahar Gündüz, 8 saat boyunca işkence gördü, cinsel şiddete maruz kaldı.

AFİFE MİNTAŞ: Aile ziyareti için gittiği Diyarbakır'ın Ferit Köşk Mahallesi'nde 2 kişi tarafından kaçırılan DEHAP Diyarbakır İl Kadın Kolları Yöneticisi Afife Mintaş, cinsel tacize maruz kaldı, ölümle tehdit edildi.

DERYA AKSAKAL: EKB üyesi Derya Aksal, 3 Mart günü Kartal'da gittiği hastaneden çıkarken maskeli kişilerce kaçırıldı. İşkence gördü, vücudunda sigara söndürüldü ve cinsel tacize uğradı. "Prezervatifimiz yanımızda yok, ama gelecek sefere hazırlıklı olup sana tecavüz edeceğiz" şeklinde tehdit edildi. **İSTANBUL**

Sorgu...

Bir gecenin ardından yaşanılanları anlatmak... Karanlık, yalnızlık ve ben üçgeninde bir ömrün hikayesi olur belki bu. Kim bilir belki de yeniden bir doğuşun müjdeleyicisi olur o gece... Ama her neyse bağrında taşıdığı yine de senin anlamını taşır yaşadıkların. Bir buğday tanesindeki bereket, bir yağmur damlasındaki yaşam yada bir dokunuştaki sıcaklık. Yani öz... tıpkı gece gibi...

Şimdi uzak bir seyirliksin. Kendinden, gecelerden ve gündüzden uzak. Harabe bir bedenin yorgun ruhu gibisin. Kavrayamadığın, anlayamadığın yada anlamak istemediğin gerçeğin bir mahpusu. Dolu dizgin duygulardan arta kalan mahcup bir aklın taşıyıcısı. Kendini bulduğunu düşündüğün an yitimindesin. Elinde celladın ipi; suçlu sen; suçlayan sen. Bir volkan şimdi yüreğin; alevle dağlanan. Bir buz aklın; bir taş atımında darmadağın olmaya hazır. Ve bir günah taşıyıcısı; çelimsiz.

Fakat var mı gerçekten tekrarları yaşamaya niyetin?

Yine mi izin vereceksin bin yılların gardiyanlarına?

Yine mi ihanetin gölgesinde gezinmenin ikircikliğindesin?

Tüm niyetlerinden de bağımsız, yine mi izin vereceksin insanlık tortularına?

"-Suçluyum...

-Öldürün beni...

-Ya da durun ben sıkayım alnıma bir kurşun...

-Söz veriyorum...

-Ant içiyorum..."

Kadının dilinden

■ DENİZ YÜREK ■

Ah, hayır! Bu sefer böyle olmayacak. Kelimeler alışılmışlığın kalıplarından daralıyor bak! Anlam yitiyor görmüyor musun? Benliğin sıyrılıyor bedeninden. Ve zaman kayboluyor tarihte.

Her şubat bir mahşer arifesi. Günahların ölçüldüğü, hesabın hayat çetelesinde karsız tutulduğu zaman. Terazinin ayarı değil bozuk olan. Günahların ağırlığında yaşamak istediğin hafifleme hissi yanlış olan. Diğer kefe boş. Sen öyle görmek istediğin için boş...

Böyle mi olmalı? Ya da artık böyle olmamalı mı? Karar senin.

Yaşam özüne ulaşma, onunla buluşma ve onunla yaşama kararlılığındaki bir mühür ömrün. Yaptıklarınla, yarattıklarınla ve yaratacaklarınla mühürlüsün gerçeğe.

İnsan ve kadın kimliğinde özgürlük, sevdan geleceğin. Yok! Hiçte tahmin ettiğin gibi soyut değil bunlar. Sen kadar var olan ve seninle var olacak gerçekler. Her şubatta bir kez daha süzgecinden geçtiğin hayaller, idealler, yaşam anlamları...

Ve her şubat muhasebesinde bir sonraki nefes alışının gizi. Tıpkı gece gibi...

Aydınlık ve karanlığın ayrıştırıcısı. Güzel ve çirkinin ölçüsü. Kölelik zincirinin parçalayıcısı. Özgürlüğün albenisi. Elle tutulan, beyinle yaratılan ve yürekle uygulanan eylem. Gerçek ve adalet arayışçılarının yol göstericisi.

Her şubat bir ateş çemberiyse şayet, işte sana kendini küllerinden yeniden yaratma fırsatı. Dünden gelen fakat dün gibi olmaması gereken. Bir ayin olmayan ama mistik kutsallığı taşıyan.

Bir şubat arifesindeki gece... Karanlık, yalnızlık ve sen... Öze bir adım daha yakınlaş; haydi!

Nasıl bir kent?

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde, yerel seçimler sürecinde kent değerlendirmesi ve "nasıl bir kent istiyoruz?" sorusunun cevaplarını bulabilmek ve sonuçlarını Ankara Büyükşehir Belediye Başkan adaylarına, ilçe belediye başkan adaylarına, basına ve kamuoyuna iletmek üzere bir dizi etkinlik planladı. Etkinlik kapsamında Ankara'da yaşayan kadınların yüzde 50'sini oluşturan ve bugüne kadar Ankara kent merkezini hiç görmeyen kadınlar kent merkezini tanıyacak.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nden yapılan yazılı açıklamada, "8 Mart Dünya Kadınlar Gününde, yerel seçimler öncesi, kente dair, kadın bakış açısıyla söyleyeceklerimiz var" denilerek, 8 Mart günü gün boyunca bir dizi etkinliğin planlandığı bildirildi.

Kadınların merkezi görmedi

Açıklamada, Ankara'da yaşayan kadınların yüzde 50'sinin kent merkezini hiç görmediğine dikkat çekilerek, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'nin (ÇYDD) Sincan Saraycık Köyü'nde yürüttüğü kadın çalışmalarından bir grup kadının ilk defa Konur Sokak'ı göreceği ve Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin etkinliklerine katılacağı kaydedildi.

Mimarlardan oluşan bir ekibin 8 Mart'ta gün boyu Konur Sokak'ta kadınlarla röportaj yapacağının aktarıldığı açıklamada, röportajlarda kadınlara nasıl bir kent istediklerine yönelik soruların yöneltileceği ifade edildi.

'Erkek kentte, kadın olmak'

Etkinlikler kapsamında, Mimarlar Odası Ankara Şubesi bahçesinde gerçekleşecek kermeste, ÇYDD Saraycık Köyü Kadın Grubunun el ürünleri satışa sunulacak ve kitap standları açılacak.

Yerel seçimlere doğru Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nde, Gazi Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi Mimar Dr. Nuray Bayraktar, akademisyen ve yazar Mehmet Ali Kılıçbay ve Ankara Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi'nden Öğretim Görevlisi Ayten Alkan'ın katılımıyla "Erkek Kentte, Kadın Olmak" konulu söyleşi gerçekleştirilecek. Gün boyu sürecek olan etkinlikler Mimarlar Odası Ankara Şubesi Lokali'nde, canlı müzik eşliğinde ve günün şanslı kadınlarının seçileceği kokteylle sonuçlandırılacak. 8 Mart kutlamaları saat 19.00'da başlayıp 22.00'de sona erecek. **ANKARA - DİHA**

Kadının siyasete katılımı Nijerya'nın da gerisinde

Türkiye'de kadının siyasete katılımı demokrasi ile yönetilmeyen ülkelerin dahi gerisinde

Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Binnaz Toprak ve Sabancı Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Ersin Kalaycıoğlu tarafından yapılan "Türkiye'de Kadınların Siyaset, Üst Yönetim ve İş Yaşamına Katılımı" ile ilgili olarak yapılan araştırmanın sonuçları açıklandı.

Oldukça çarpıcı istatistiki verilerin yer aldığı rapor, başta Ankara İstanbul ve Diyarbakır olmak üzere, 18 ilde 1963 kişi ile yüz yüze yapılan görüşmelerle gerçekleşti. "Kadın ve eğitim", "Kadın ve iş yaşamı", "Üst yönetimde kadın", "Kadının siyasete katılımı" ve "Kadın sorununa ilişkin devlet politikaları" başlıkları altında sunulan araştırma hakkında bilgi veren Prof. Toprak sonuçlarında en çarpıcı olanın, toplumda kadınların kamu alanındaki rolü konusunda kireçlenmiş bir muhalefet olmadığına dikkat çekti.

Eğitimde ayrımcılık

Türkiye'deki siyasi iktidarların kadın sorununu siyasetin dışına ittiği ve Cumhuriyetin ilk yıllarından kazandıklarıyla yetinmenin siyasi kadroların tercih ettiği bir politikaya dönüştüğü belirtilen araştırmada, toplumsal cinsiyet rollerinden dolayı kadınların geri kalmışlığının en büyük nedenini gelenekler değil, siyasi iktidarları olduğu vurgulandı. Araştırmada eğitimde fark gözetilmesine halkın yüzde 83 gibi büyük bir bölümünün cevabı, "Türkiye'de kadınların erkeklere göre daha az eğitim almış olmalarını ülkenin gelişmesinin önünde önemli bir engel olarak görüyor" oldu.

Eğitim için ek vergi

Uluslararası istatistiklerin sonuçların da yer verildiği araştırma sonuçları hakkında bilgi veren Prof. Kalaycıoğlu ise toplumsal cinsiyet gelişmişliği bakımından Türkiye'nin İran İslam Cumhuriyeti ve Nijerya gibi demokrasi ile yönetilmeyen ülkelerden daha geride durduğunu söyledi. Kalaycıoğlu, gelmiş geçmiş bütün hükümetlerin kadınların eğitim, sağlık, iş bulma, yasal haklarından yararlanabilme gibi sorunlarına yeterince önem vermediklerini düşünenlerin oranının yüzde 75.9 olduğunu dile getirdi.

Istatistiki bilgililerin yanında kadının toplumdaki statüsünün düzeltilmesi için öneriler arasında ise şunlara yer verildi: "Acil eylem planı oluşturularak bu plan çerçevesinde 'kadının on yılı' ilan edilmesi ve devletin üst yönetimde görev alabilmelerini sağlamak için olumlu ayrımcılık politikalarının yürütülmesi ve gerekirse yapılan araştırmada yüzde 64.4 ün desteklediği gibi salt eğitimde harcanmak için gönüllü ek vergi konulması." **HABER MERKEZİ**

Asuman Levent

AÇEV, gönüllülerine kokteyl verdi

Van'da, Aile Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV), kendilerine yardım edenlere yönelik kokteyl düzenledi.

AÇEV yöneticileri tarafından Van Devlet Tiyatrosu Salonu'nda düzenlenen kokteyle, bugüne kadar vakıfa yardımda bulunan kişi ve kurumların temsilcileri katıldı. AÇEV Sorumlusu Asuman Levent, kokteylin amacının kendilerine yardımda bulunanlara teşekkür mahiyetinde olduğunu söyledi. Levent, iyi bir aile ve çocuk eğitiminin gerçekleşmesi için kendilerine daha çok yardım yapılmasını da istedi. Kokteyl, Av. Faruk Eren'in "Bir Ceza Avukatının Anıları" adlı oyunu ile sona erdi. **VAN - DİHA**